

Udsættelse - tjekliste

Kc

Top

Se hele videnbogen om udsættelse

Indholdsfortegnelse:

Relevante regler og vejledninger mv.
Hvad betyder udsættelse
Reglerne omfatter ikke følgende tilfælde
Behandling af en ansøgning om udsættelse
Opsættende virkning af en ansøgning om udsættelse
Tilbagekaldelse af en tilladelse til udsættelse
Vilkår for udsættelsen mv.
Praksis for tilladelse til udsættelse med straffuldbyrdelsen
Hensynet til retshåndhævelsen
Hensynet til politiets forebyggende virksomhed
Hensynet til den dømte
Særligt om hensynet til retshåndhævelsen i forhold til sager omfattet af den særlige ordning med hurtig indsættelse af voldsdømte mv., voldtægtsdømte og personer dømt for visse overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer
Relevant dokumentation
Relevante fakta til brug for afgørelse om udsættelse med straffuldbyrdelsen
Relevante forhold i øvrigt
Hvem skal underrettes og orienteres mv.
Klage

En
Kli
He
722
Send

Relevante regler og vejledninger mv.:

- Straffuldbyrdelsesloven kapitel 5
- Udsættelses- og benådningsekendtgørelsen
- Udsættelses- og benådningsskirkulæret
- Udsættelses- og benådningvejledningen

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad betyder udsættelse:

Udsættelse betyder, at fuldbyrdelsen af straffen (ubetinget fængselsstraf) udsættes til et senere tidspunkt eller opdeles, dvs. delvis udsættelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Reglerne omfatter ikke følgende tilfælde: [Link til kapitel 2 i vejledningen](#)

- Ansøgning om udsættelse med bødeforvandlingsstraf
- Militære straffesager, dvs. domme i militære straffesager
- Militært personel, dvs. militært personel som er idømt frihedsstraf i øvrigt

- Dømte der er varetægtsfængslet efter endelig dom

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Behandling af en ansøgning om udsættelse: Link til 5 i bekendtgørelsen og kapitel 1 i vejledningen

HR: Afgørelse om udsættelse træffes af det kriminalforsorgsområde, hvor den institution, som den dømte skal udstå straffen i, ligger, eller hvor den dømte skal udstå straf på bopælen. Er der ikke taget stilling til, hvor straffen skal fuldbyrdes, træffes afgørelsen om udsættelse af det kriminalforsorgsområde, som skal tage stilling til, hvor straffen skal fuldbyrdes.

U: Afgørelsen træffes af Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvis:

1. Den dømte samtidig søger om benådning
2. Der bliver spørgsmål om foreløbig udsættelse med henblik på evt. benådning
Link til side 1 i vidensbog
3. Der bliver helt undtagelsesvist spørgsmål om udsættelse indtil videre
Link til side 1 i vidensbog

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Opsættende virkning af en ansøgning om udsættelse: Link til kapitel 2 i bekendtgørelsen, kapitel 2 i cirkulæret, kapitel 6 og 7 i vejledningen og side 1 i vidensbog

Spørgsmålet om opsættende virkning er noget, man straks bør undersøge, når man modtager en ansøgning om udsættelse, så det er klart, om straffen skal udsættes, mens man behandler ansøgningen om udsættelse.

Hvornår har en ansøgning om udsættelse automatisk opsættende virkning:

HR:

- Den dømte er på fri fod og
- Den dømte har indgivet ansøgningen rettidigt

U:

- Hvis hensynet til politiets forebyggende virksomhed taler herimod

Hvornår er en ansøgning om udsættelse indgivet rettidigt:

Hvis kriminalforsorgsområdet har modtaget ansøgningen:

HR:

- senest 20 dage før datoen for fremmøde

U:

- senest 7 dage før datoen for fremmøde,

hvis der er givet tilladelse til udståelse af hele straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdeelseslovens kapitel 13 b

hvis den dømte er straffet for:

- straffelovens § 119
- straffelovens § 123
- straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted
- straffelovens § 216
- straffelovens §§ 244-246 eller
- lov om knive og blankvåben m.v. § 7, stk. 1, jf. § 1, hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted

OBS! Se øvrige undtagelser i udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens § 5, stk. 3, nr. 2-6.

OBS! Se bestemmelser om opsættende virkning i øvrigt, f.eks. af en ansøgning om anke tilladelse i bekendtgørelsens §§ 8 og 9.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Tilbagekaldelse af en tilladelse til udsættelse: [Link til § 1 i bekendtgørelsen og kapitel 5 i vejledningen](#)

HR: Alle spørgsmål om tilbagekaldelse af en tilladelse til udsættelse behandles af kriminalforsøgsrådet

U: Tilbagekaldelse af en foreløbig tilladelse til udsættelse med henblik på evt. benådning skal forelægges for Direktoratet for Kriminalforsorgen til afgørelse

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Vilkår for udsættelsen mv.: [Link til § 2 i bekendtgørelsen og kapitel 4 i vejledningen](#)

Vilkår for udsættelsen:

- Straffrit liv
- Kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen [Link til side 3 i vidensbog](#)

Udsættelsesperioden:

HR: Udsættelsen skal være begrænset til et bestemt tidsrum

U: Udsættelse indtil videre

Hvornår gives udsættelsen til:

HR: Udsættelsen gives til det tidspunkt efter udløbet af udsættelsesperioden, hvor pladsforholdene i institutionen tillader det

U: Udsættelsen gives til en bestemt dato

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Praksis for tilladelse til udsættelse med straffuldbyrdelsen: [Link til kapitel 3 i vejledningen og side 3 i vidensbog](#)

Der kan gives tilladelse til udsættelse, når hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmaessige forhold taler herfor, og når hensynet til retshåndhævelsen eller hensynet til politiets forebyggende virksomhed ikke taler herimod.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hensynet til retshåndhævelsen:

Der skal udvises større tilbageholdenhed:

- Jo længere fængselsstraf den dømte skal udstå,
- jo længere tid der er forløbet siden dom, og
- jo længere udsættelse der søges

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hensynet til retshåndhævelsen taler særligt imod hvis:

- den dømte er straffet for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller lov om knive og blankvåben m.v., hvis der er tale om besiddelse af skydevåben eller kniv på offentligt tilgængeligt sted
- der er tale om voldtægt eller røveri
- der er tale om § 241 eller § 249 i trafikforhold
- den dømte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet
- den dømte har erkendt nyt strafbart forhold eller
- der i øvrigt foreligger omstændigheder, der må ligestilles hermed

- den dømte er straffet efter udlændingelovens § 34, stk. 4 eller 5, efter § 42 a, stk. 8, 1. pkt. eller stk. 10

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hensynet til politiets forebyggende virksomhed:

Hvis hensynet til politiets forebyggende virksomhed taler imod udsættelse af straffuldbyrdelsen, skal der som altovervejende hovedregel meddeles afslag på udsættelse, medmindre ansøgningen skyldes vidtgående hensyn til den dømte, el. der ellers foreligger andre helt ekstraordinære omstændigheder.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hensynet til den dømte:

Tilladelsen til udsættelse antages at kunne forhindre eller reducere helbredsmæssige eller sociale skadevirkninger for den dømte eller dennes familie.

- Hensyn der tillægges betydelig vægt:
 - Helbred
 - Hjemmeboende børn - eventuelt tillige pleje af et alvorligt sygt familiemedlem
 - For at undgå et økonomisk sammenbrud
 - For at undgå at den dømte mister muligheden for at gennemføre en igangværende uddannelse eller et læreforhold
- Andre hensyn:
 - Erhverv,
 - beskæftigelse,
 - uddannelse eller
 - økonomi

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særligt om hensynet til retshåndhævelsen i forhold til sager omfattet af den særlige ordning med hurtig indsættelse af voldsdømte mv., voldtægtsdømte og personer dømt for visse overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer og lov om knive og blankvåben m.v. samt udlændinge, der er idømt fængselstraf for overtrædelse af udlændingelovens regler om opholds-, melde- og underretningspligt:

I disse tilfælde skal der som udgangspunkt meddeles afslag på udsættelse, medmindre ansøgningen skyldes vidtgående hensyn til den dømte, el. der ellers foreligger andre helt ekstraordinære omstændigheder.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevant dokumentation:

- Domsudskrift
- Relevante helbredsoplysninger fra f.eks. praktiserende læge, hospital mv.
- Udtalelse fra kommune mv.
- Udtalelse fra uddannelsesstedet
- Udtalelse fra lærepladsen
- Udtalelse fra arbejdsgiver
- Evt. personundersøgelse
- Evt. oplysninger om tidligere kontakt med Kriminalforsorgen
- Udtalelse fra revisor/bank el. lign. hvis der søges udsættelse for at undgå økonomisk sammenbrud
- Dokumentation for evt. andre forhold der taler enten for eller imod udsættelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante fakta til brug for afgørelse om udsættelse med straffuldbyrdelsen:

- Hvor lang er dommen?
- Hvornår er dommen(e) afsagt?
- Hvor lang udsættelse søges der om?

- Kriminalitetens art
- Hvad er baggrunden for kriminaliteten?
- Har klienten været varetægtsfængslet under sagen?
- Hvornår er kriminaliteten begået?
- Hvor er kriminaliteten begået?
- Tidligere kriminalitet
- Klientens alder
- Hvornår er uddannelsen/læreforholdet el. beskæftigelsen påbegyndt?
- Hvornår er uddannelsen slut?
- Hvad er konsekvensen af en afsoning nu?
- Evner klienten uddannelsen - mødeaktivitet/aflevering af opgaver mv.

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Relevante forhold i øvrigt:

- Kan formålet opnås ved en tilladelse til frigang straks fra strafudståelsens iværksættelse (se dog på kriminalitetens art) [Link til side 6 i vidensbog](#)

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hvem skal underrettes og orienteres mv.:

- Den institution hvor klienten er anmeldt til
- Evt. tilsynsmyndigheden

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klage:

Kriminalforsørgsrådets afslag på udsættelse med straffuldbyrdelsen kan ikke påklages til direktoratet.

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[→ Kontakt webmaster](#)

Udsættelse - videnbog

Kc

En
Kl
He
72

Send

Indholdsfortegnelse:

Relevante regler og vejledninger mv.

Hvad betyder udsættelse

Reglerne omfatter ikke følgende tilfælde

Behandling af en ansøgning om udsættelse

Opsættende virkning af en ansøgning om udsættelse

Tilbagekaldelse af en tilladelse til udsættelse

Vilkår for udsættelsen mv.

Praksis for tilladelse til udsættelse med straffuldbyrdsen

Hensynet til retshåndhævelsen

Hensynet til politiets forebyggende virksomhed

Hensynet til den dømte

Særligt om hensynet til retshåndhævelsen i forhold til sager omfattet af den særlige ordning med hurtig indsættelse af voldsdømte mv., voldtægtsdømte og personer dømt for visse overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer

Relevant dokumentation

Relevante fakta til brug for afgørelse om udsættelse med straffuldbyrdsen

Relevante forhold i øvrigt

Hvem skal underrettes og orienteres mv.

Klage

Relevante regler og vejledninger mv.:

- Straffuldbyrdsloven kapitel 5
- Udsættelses- og benådningsbekendtgørelsen
- Udsættelses- og benådningscirkulæret
- Udsættelses- og benådningsvejledningen

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad betyder udsættelse:

Udsættelse betyder, at fuldbyrdelsen af straffen (ubetinget fængselsstraf) udsættes til et senere tidspunkt eller opdeles, dvs. delvis udsættelse.

Reglerne om udsættelse gælder fra det tidspunkt, hvor der er givet fuldbyrdelsesordre.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Reglerne omfatter ikke følgende tilfælde:

- Ansøgning om udsættelse med bødeforvandlingsstraf
- Militære straffesager, dvs. domme i militære straffesager
- Militært personel, dvs. militært personel som er dømt frihedsstraf i øvrigt
- Dømte der er varetægtsfængslet efter endelig dom

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Behandling af en ansøgning om udsættelse:

HR: Afgørelse om udsættelse træffes af det kriminalforsorgsområde, hvor den institution, som den dømte skal udstå straffen i, ligger, eller hvor den dømte skal udstå straf på bopælen. Er der ikke taget stilling til, hvor straffen skal fuldbyrdes, træffes afgørelsen om udsættelse af det kriminalforsorgsområde, som skal tage stilling til, hvor straffen skal fuldbyrdes.

U: Afgørelsen træffes af Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvis:

1. Den dømte samtidig søger om benådning
2. Der bliver spørgsmål om foreløbig udsættelse med henblik på evt. benådning. Dette kan f.eks. komme på tale, hvis der er behov for på et senere tidspunkt at indhente fornyet dokumentation, fordi det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at tage stilling til spørgsmålet om benådning.
3. Der bliver helt undtagelsesvist spørgsmål om udsættelse indtil videre. En sådan tilladelse kan kun gives af direktoratet, i tilfælde, hvor den dømte er ramt af en alvorlig lidelse, men hvor det må vurderes, at der ikke på sigt er grundlag for benådning.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Opsættende virkning af en ansøgning om udsættelse:

Spørgsmålet om opsættende virkning er noget, man straks bør undersøge, når man modtager en ansøgning om udsættelse, så det er klart, om straffen skal udsættes, mens man behandler ansøgningen om udsættelse.

Hvornår har en ansøgning om udsættelse automatisk opsættende virkning:

HR:

- Den dømte er på fri fod og
- den dømte har indgivet ansøgningen rettidigt

U:

- Hvis hensynet til politiets forebyggende virksomhed taler herimod

Hvornår er en ansøgning om udsættelse indgivet rettidigt:

Hvis kriminalforsorgsområdet har modtaget ansøgningen:

HR:

- senest 20 dage før datoen for fremmøde

U:

- senest 7 dage før datoen for fremmøde,

hvis der er givet tilladelse til udståelse af hele straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 b

hvis den dømte

1) er straffet for:

- straffelovens § 119
- straffelovens § 123
- straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted
- straffelovens § 216
- straffelovens §§ 244-246 eller
- lov om knive og blankvåben m.v. § 7, stk. 1, jf. § 1, hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted,

2) i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste efter straffelovens § 64 er idømt ubetinget fængselsstraf,

3) har overtrådt vilkår for betinget dom, herunder vilkår om samfundstjeneste, og der i den anledning er truffet afgørelse om ubetinget fængselsstraf,

4) inden fuldbyrdelsens iværksættelse har fået tilbagekaldt en tilladelse til at udstå straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a,

- 5) i forbindelse med en tidligere afsoning er udeblevet efter tilsigelse til afsoning uden lovlig grund og inden for et tidsrum af 2 år efter løsladelse fra den tidligere afsoning på ny er idømt fængselsstraf, eller
- 6) er straffet efter udlændingelovens § 34, stk. 4 eller 5 eller § 42, stk. 8, 1. pkt. eller stk. 10.

Det vil altså sige, at der er 2 betingelser, der skal være opfyldt for at en ansøgning automatisk - tilføjes opsættende virkning. Den ene betingelse er, at den klienten er på fri fod, og den anden betingelse er, at ansøgningen skal være indgivet rettidigt. Er begge disse betingelser opfyldt, tilføjes ansøgningen opsættende virkning, med mindre hensynet til politiets forebyggende virksomhed taler herimod.

Som det ses ovenfor gælder der en kortere frist (7 dage) for voldsdømte mv. Det særlige krav om hurtig indsættelse af voldsdømte mv. bevirker, at de skal indsættes indenfor 30 dage efter datoen for fuldbyrdesordre og med et tilsigelsesvarsel ned til 10 dage. Det betyder, at fristen for at søge om udsættelse dermed er kortere end for øvrige dømte.

Hvis vi antager, at klienten skal møde til afsoning den 18. april, så betyder det, at ansøgningen om udsættelse for at være rettidig skal være modtaget senest den 29. marts, hvis fristen er på 20 dage og senest den 11. april, hvis fristen er på 7 dage. Ved beregningen af de 20 og de 7 dage anvendes "ludoprincippet" forstået på den måde, at tilbagetællingen sker fra et udgangspunkt (den dato hvor man skal møde til afsoning) og ligesom på en spilleplade - skal selve startfeltet (i dette tilfælde den 18. april) ikke tælles med.

Hvis en ansøgning har opsættende virkning, betyder dette, at straffuldbyrdelsen ikke må iværksættes (med mindre klienten selv giver afkald på opsættende virkning), før der er truffet afgørelse i sagen om udsættelse. Er klienten blevet indkaldt til afsoning, bortfalder indkaldelsen, hvis klienten ikke inden datoen for fremmøde har fået meddelelse om, at der er truffet afgørelse i sagen om udsættelse, jf. herved iværksættelsesbekendtgørelsens § 10.

Det betyder, at hvis klienten skal møde f.eks. en torsdag, så skal et afslag på udsættelse sendes med digital post senest dagen før, dvs. om onsdagen eller med almindelig post (hvis man er fritaget for digital post) senest 3 dage før som Quickbrev, (da breve sendt som Quickbrev - uagtet de omdeles fra dag til dag - først forventes at være kommet frem 2 dage efter afsendelsen) eller senest onsdag i ugen før, hvis brevet sendes som økonomibrev (B-breve) (da breve sendt som økonomibreve kan være op til 7 dage undervejs). Det præcise antal dage vil være afhængigt af ugedagen, hvor afgørelsen afleveres til postomdeling. I de tilfælde, hvor klienten er fritaget for digital post og er dømt for kriminalitet, der er omfattet af ordningen med hurtig indsættelse, vil en sådan afgørelse derfor skulle sendes med Quickbrev, eller der kan evt. ske forkyndelse via politiet, og dette skal i så fald ske senest onsdag kl. 23.59.

Hvis en ansøgning ikke automatisk har opsættende virkning, er det muligt at tilføje ansøgningen opsættende virkning. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor sagens omstændigheder kunne tyde på, at der skal meddeles tilladelse til udsættelse, men hvor der ikke på det foreliggende grundlag er tilstrækkelige oplysninger til at kunne afgøre dette. Dette vil alene undtagelsesvist kunne ske i de tilfælde, hvor klienten er omfattet af ordningen med hurtig indsættelse, eller hvor hensynet til politiets forebyggende virksomhed taler imod udsættelse.

Har ansøgningen opsættende virkning, og når man ikke inden mødedatoen at træffe afgørelse om udsættelse, betyder det, at klienten i forbindelse med et afslag på udsættelse skal indkaldes med et nyt varsel på mindst 10 dage, jf. herved iværksættelsesbekendtgørelsens § 12, stk. 4.

OBS! Se bestemmelser om opsættende virkning i øvrigt, f.eks. af en ansøgning om anketilladelse i udsættelses- og benådningsbekendtgørelsens §§ 8 og 9.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilbagekaldelse af en tilladelse til udsættelse:

HR: Alle spørgsmål om tilbagekaldelse af en tilladelse til udsættelse behandles af kriminalforsøgsområdet.

U: Tilbagekaldelse af en foreløbig tilladelse til udsættelse med henblik på evt. benådning skal forelægges for Direktoratet for Kriminalforsorgen til afgørelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vilkår for udsættelsen mv.:

Vilkår for udsættelsen:

- Straffrit liv
- Kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen. Sådanne vilkår vil navnlig kunne fastsættes ved længerevarende udsættelse og ved udsættelse med henblik på efterfølgende benådning.

Udsættelsesperioden:

HR: Udsættelsen skal være begrænset til et bestemt tidsrum

U: Udsættelse indtil videre

Hvornår gives udsættelsen til:

HR: Udsættelsen gives til det tidspunkt efter udlobet af udsættelsesperioden, hvor pladsforholdene i institutionen tillader det

U: Udsættelsen gives til en bestemt dato

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Praksis for tilladelse til udsættelse med straffuldbyrdelsen:

Der kan gives tilladelse til udsættelse, når hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmaessige forhold taler herfor, og når hensynet til retshåndhævelsen eller hensynet til politiets forebyggende virksomhed ikke taler herimod.

Hensynet til retshåndhævelsen:

Der skal udvises større tilbageholdenhed:

- Jo længere fængelsstraf den dømte skal udstå,
- jo længere tid der er forløbet siden dom, og
- jo længere udsættelse der søges

Hensynet til retshåndhævelsen taler særligt imod hvis:

- Den dømte er straffet for overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller lov om knive og blankvåben m.v., hvis der er tale om besiddelse af skydevåben eller kniv på offentligt tilgængeligt sted
- Der er tale om voldtægt eller røveri
- Der er tale om § 241 eller § 249 i trafikforhold
- Den dømte tidligere er straffet for tilsvarende kriminalitet
- Den dømte har erkendt nyt strafbart forhold eller
- Der i øvrigt foreligger omstændigheder, der må ligestilles hermed
- Den dømte er straffet efter udlændingelovens § 34, stk. 4 eller 5, eller § 42 a, stk. 8, 1. pkt. eller stk. 10

Hensynet til politiets forebyggende virksomhed:

Hvis hensynet til politiets forebyggende virksomhed taler imod udsættelse af straffuldbyrdelsen, skal der som altovervejende hovedregel meddeles afslag på udsættelse, medmindre ansøgningen skyldes vidtgående hensyn til den dømte, el. der i øvrigt foreligger andre helt ekstraordinære omstændigheder.

Hensynet til den dømte:

Tilladelsen til udsættelse antages at kunne forhindre eller reducere helbredsmaessige eller sociale skadevirkninger for den dømte eller dennes familie. Det betyder, at udsættelse skal kunne afhjælpe problemet. Nedenstående oprensning er ikke udtømmende.

Ansøgninger om udsættelse er som regel begrundet i økonomiske forhold, arbejdsmæssige forhold, uddannelsesmæssige forhold, helbredsmaessige forhold og sociale forhold.

Hensyn der tillægges betydelig vægt:

- Helbred

- Hjemmeboende børn - eventuelt tillige pleje af et alvorligt sygt famillemedlem
- For at undgå et økonomisk sammenbrud
- For at undgå at den dømte mister muligheden for at gennemføre en igangværende uddannelse eller et læreforhold

Den domfældtes helbred:

Der kan meddeles tilladelse til udsættelse, hvor det er lægeligt dokumenteret, at afsoningen af straffen aktuelt antages at ville medføre risiko for helbredsforringelse (der skal være tale om sygdomme af alvorlig karakter, uden at det dog kræves, at der skal være tale om risiko for alvorlig helbredsforringelse) eller gribe særlig forstyrrende ind i en lægelig behandling, som ikke kan eller kun varseligt kan fortsættes under strafudståelsen - herunder eventuelt ved en afsoning på Vestre hospital.

Hjemmeboende børn:

Hensynet til børns velfærd indebærer, at dømte med forsørgerpligt overfor hjemmeboende børn, tillades udsættelse med afsoningen i det omfang den domfældte er alene om at varetage forpligtelsen eller hans tilstedeværelse i øvrigt er påkrævet, og et socialt netværk enten slet ikke findes eller ikke vil være i stand til at yde den fornødne bistand under strafudståelsen.

Det bør dog i den forbindelse forinden undersøges, om der alternativt kan meddeles tilladelse til afsoning efter straffuldbyrdslovens § 78.

Der kan videre være tale om pleje af et alvorligt sygt famillemedlem.

Økonomisk sammenbrud:

Hensynet til at undgå et egentligt økonomisk sammenbrud for domfældte (og dennes familie) kan - når dette dokumenteres - også begrunde en tilladelse til udsættelse.

Uddannelse/læreforhold:

Der kan videre meddeles tilladelse til udsættelse, hvis det er for at undgå, at den dømte mister muligheden for at gennemføre en igangværende uddannelse eller et læreforhold.

Der vil i den forbindelse alternativt kunne meddeles tilladelse til frigang straks fra afsoningens påbegyndelse eller evt. efter 4 ugers indsættelse. Der kan evt. også meddeles tilladelse til en kortere udsættelse, hvorefter klienten meddeles tilladelse til frigang efter 4 ugers indsættelse.

- Andre hensyn:
 - Erhverv,
 - beskæftigelse,
 - uddannelse eller
 - økonomi

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særligt om hensynet til retshåndteringen i forhold til sager omfattet af den særlige ordning med hurtig indsættelse af voldsdømte mv., voldtægtsdømte og personer dømt for visse overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer og lov om knive og blankvåben m.v. samt udlændinge, der er idømt fængselstraf for overtrædelse af udlændingelovens regler om opholds-, melde- og underretningsskilt:

I disse tilfælde skal der som udgangspunkt meddeles afslag på udsættelse, medmindre ansøgningen skyldes vidtgående hensyn til den dømte, som ovenfor anført el. der i øvrigt foreligger andre helt ekstraordinære omstændigheder. Dette skyldes, at der skal anlægges en strengere vurdering af ansøgningens grundlag end den, der er gældende for øvrige udsættelsessager.

Det er ikke muligt udtømmende at opremse de tilfælde, hvor en vis udsættelse vil kunne komme på tale, uanset at der er tale om en voldsdom mv. Afgørelser i disse sager skal også baseres på en afvejning af:

- lovovertrædelses art (f.eks. grov vold eller mindre grov vold),
- straffens længde,
- gerningstidspunktet,
- dommens alder,
- tidligere domfældelser samt
- Klientens personlige forhold.

Er ansøgningen begrundet i helbredsforhold og hensynet til børns velfærd - som der tages et vidtgående hensyn til - følges de almindelige regler vedrørende udsættelse af frihedsstraf.

I sidstnævnte tilfælde kan der som ovenfor anført evt. alternativt meddeles tilladelse

til afsoning i medfør af straffuldbyrdslovens § 78.

Er ansøgningen begrundet i *økonomiske forhold* bør udsættelse nægtes, med mindre der vil blive tale om et økonomisk sammenbrud som følge af, at udsættelse nægtes.

Er ansøgningen begrundet i *arbejdsmæssige forhold*, bør udsættelse alene overvejes i de tilfælde, hvor klienten reelt vil miste sit arbejde, såfremt udsættelse nægtes. Selv i disse tilfælde bør udsættelse dog som hovedregel nægtes, med mindre der er tale om arbejdsforhold, der pga. klientens personlige forhold er af helt afgørende betydning for klientens mulighed for fremover at leve en kriminaltetsfri tilværelse.

Er ansøgningen begrundet i *uddannelsesforhold*, bør udsættelse normalt også kun komme på tale, såfremt en afsoning vil ødelægge det eksisterende uddannelsesforløb. Det forhold at et semester må tages om, eller at klienten sættes tilbage i uddannelsesforløbet vil ikke i sig selv kunne begrunde en udsættelse. Medfører afslag på udsættelse imidlertid, at uddannelsen må afbrydes, vil der imidlertid være grundlag for at tillade udsættelse, særligt i de tilfælde, hvor uddannelsesforløbet skønnes at have afgørende betydning for klientens mulighed for at leve en kriminaltetsfri tilværelse.

Udgangspunktet i de to sidstnævnte tilfælde vil således være, at der meddeles tilladelse til frigang frem for tilladelse til udsættelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevant dokumentation:

I forlængelse af ovenstående skal følgende dokumentation tilvejebringes alt efter med hvilken begrundelse der søges om udsættelse:

- Domsudskrift
- Relevante helse-mæssige oplysninger fra f.eks. praktiserende læge, hospital mv.
- Udtalelse fra kommune mv.
- Udtalelse fra uddannelsesstedet
- Udtalelse fra lærepladsen
- Udtalelse fra arbejdsgiver
- Evt. personundersøgelse
- Evt. oplysninger om tidligere kontakt med Kriminalforsorgen
- Udtalelse fra revisor/bank et. lign. hvis der søges udsættelse for at undgå økonomisk sammenbrud
- Dokumentation for evt. andre forhold der taler enten for eller imod udsættelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante fakta til brug for afgørelse om udsættelse med straffuldbyrdelsen:

Der henvises i den forbindelse til det ovenfor anførte under om tilladelse til udsættelse i de tilfælde, hvor den dømte er omfattet af reglerne om hurtig indsættelse.

- Hvor lang er dommen?
- Hvornår er dommen(e) afsagt?
- Hvor lang udsættelse søges der om?
- Kriminalitetens art
- Hvad er baggrunden for kriminaliteten?
- Har klienten været varetaget/fængslet under sagen?
- Hvornår er kriminaliteten begået?
- Hvor er kriminaliteten begået?
- Tidligere kriminalitet
- Klientens alder
- Hvornår er uddannelsen/læreforholdet et. beskæftigelsen påbegyndt?
- Hvornår er uddannelsen sluttet?
- Hvad er konsekvensen af en afsoning nu?
- Evner klienten uddannelsen - mødeaktivitet/aflevering af opgaver mv.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante forhold i øvrigt:

- Kan formålet opnås ved en tilladelse til frigang straks fra strafudståelsens værksættelse (se dog på kriminalitetens art). Der henvises i øvrigt til det ovenfor anførte og tjekliste om frigang straks fra afsoningens påbegyndelse.

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hvem skal underrettes og orienteres mv.:

- Den institution hvor klienten er anmeldt til
- Evt. tilsynsmyndigheden

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klage:

Kriminalforsorgsrådets afslag på udsættelse med straffuldbyrdelsen kan ikke påklages til direktoratet.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Kontakt webmaster](#)

779 personer har måske allerede videt om hvad I ved om kriminalitet

KRIMINAL

Intranettet

Klienter

Klientsagsbehandling

Iværksættelse - tilsigelse til afsoning

Find her

Kommunikation

Klienter

Medarbejdere

Økonomi og indkøb

Organisation

Iværksættelse - tilsigelse til afsoning

Kc

Indholdsfortegnelse

Relevante regler og vejledninger mv.
 Hvad betyder iværksættelse
 Hvad betyder tilsigelse

Hvad hvis klienten er afsoner

Hvad hvis klienten er varetægtsfængslet på tilsigelsestidspunktet

Hvad hvis klienten bliver varetægtsfængslet inden mødedatoen

Tilsigelse af dømt på fri fod til udståelse af fængselsstraf eller forvaring

Skal den dømte altid indkaldes til afsoning

Hvad sker der med tilsigelsen, når klienten søger om udsættelse, benådning eller om udståelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

Skal en tilsigelse være skriftlig

Hvilket varsel skal klienten indkaldes med

Muligheden for at iværksætte straffuldbyrdelsen overfor klienter, der ikke har fast bopæl, og som også er fritaget for digital post, uden indkaldelse

Hvis kriminalforsorgsområdet/politiet er bekendt med en adresse, hvor klienten formodes at kunne opholde sig

Hvis kriminalforsorgsområdet/politiet er bekendt med en adresse, hvor man ved, at klienten opholder sig

Hvis det ikke er muligt at finde klienten

Undersøgelingspligt, når indsatte ikke møder i overensstemmelse med tilsigelsen

Hvis en klient som begundelse for en udeblivelse klager over, at han ikke har fået tilsigelsen til afsoning

Hvis tilsigelsen alene er sendt med fysisk post

Hvem skal underrettes og orienteres mv.

Kompetence

Klage

Relevante regler og vejledninger mv.:

- Straffuldbyrdelsesloven kapitel 4
- Iværksættelsesbekendtgørelsen
- Skrivelse nr. 36 af 19. april 2006 om visse spørgsmål om behandlingen af sager om udeblivelse efter tilsigelse til afsoning.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad betyder iværksættelse?

Strafudståelsens iværksættelse markerer den retlige overgang til det tidsrum, hvor klienten er undergivet de regler som gælder for personer, der udstår frihedsstraf.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad betyder "tilsigelse"?

En
 Kii
 He
 722

Send

Tilsigelsen er den del, der normalt følger efter, at der er truffet afgørelse om udståelsessted.

Tilsigelsesbrevet indeholder information om forskellige forhold, ligesom klienten tilsiges med et vist varsel. Tilsigelsesbrevet er en meddelelse til klienten, som indeholder et påbud om fremmøde til afsoning på et bestemt sted og til et bestemt fastsat tidspunkt.

Reglerne om tilsigelse gælder kun for klienter, der på det tidspunkt, hvor der bliver spørgsmål om at give møde, endnu er på fri fod. Klienter, der ønsker at komme hurtigt ind til afsoning og giver afkald på tilsigelsesvarsel, skal dog ikke tilsiges.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad hvis klienten er afsoner?

Den, der i forvejen udstår straf, skal således ikke tilsiges, da fristen udelukkende tjener det formål at give den, der er på fri fod mulighed for at forberede sig på indsættelsen. Det betyder, at når der er sket indsættelse vedrørende mindst én idømt fængelsesstraf, har klienten ikke længere krav på nogen tilsigelse.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad hvis klienten er varetægtsfængslet på tilsigelsestidspunktet?

Dette må dog ikke forveksles med de tilfælde, hvor klienten er varetægtsfængslet som sigtet i en anden sag, men hvor der endnu ikke er faldet dom i sagen, eller hvor dommen endnu ikke er fuldbyrdet. I disse tilfælde skal klienten tilsiges efter de almindelige regler.

Hvis klienten kommer på fri fod igen - uden at være domfældt eller inden fuldbyrdelsen - og man vil sikre sig, at klienten kommer til at udstå (anden) fuldbyrdelig frihedsstraf umiddelbart i forbindelse med løsladelsen fra varetægtsfængsel, må man i god tid sørge for at følge reglerne om tilsigelse.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad hvis klienten bliver varetægtsfængslet inden mødedatoen?

Hvis klienten forud for mødedatoen bliver varetægtsfængslet i en anden sag, gælder følgende: Hvis fremmødetidspunktet efter en tidligere meddelt tilsigelse (f.eks. meddelt den pågældende i varetægstiden) er indtruffet før løsladelse fra varetægtsfængsel, kan strafudståelsen iværksættes umiddelbart i tilslutning hertil.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilsigelse af domte på fri fod til udståelse af fængelsesstraf efter forvaring: Link til §§ 8, 9, 10 og 11 i bekendtgørelsen.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Skal den domte altid indkaldes til afsoning?

HR: § 8, stk. 1

- Den domte skal efter tilsigelse møde til udståelse af fængelsesstraf eller forvaring, jf. dog § 10, stk. 2.

U1: Link til § 10, stk. 2

Er den domte uden bopæl eller fast opholdssted, kan fuldbyrdelsen iværksættes uden tilsigelse.

U2: § 10, stk. 3

Møder den domte ikke frem efter tilsigelse, herunder tilsigelse til afsoning på bopælen under intensiv overvågning, kan fuldbyrdelsen iværksættes uden ny tilsigelse.

U3: Link til § 10, stk. 4

Afvises den dømte efter § 8, stk. 2-3, kan ny tilsigelse ske mundtligt i forbindelse med afvisningen.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad sker der med tilsigelsen, når klienten søger om udsættelse, benådning eller om udståelse af straf på bopælsen under intensiv overvågning og kontrol?

HR: § 9, 1. pkt.

• Tilsigelsen bortfalder ikke. I de tilfælde hvor der meddeles afslag på ansøgningen, og den oprindelige mødedato ønskes fastholdt, så skal afslaget være kommet frem til klienten senest datoen før fremmødedatoen.

U: § 9, 2. pkt.

Ansøgningen har eller tillægges opsættende virkning, og den dømte har ikke inden datoen for fremmøde fået meddelelse om, at der er truffet afgørelse i sagen.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Skal en tilsigelse være skriftlig?

HR: § 10, stk. 1

• Tilsigelse til udståelse af fængselsstraf skal ske skriftligt.

Den skriftlige tilsigelse til afsoning sendes både digitalt og fysisk.

Hvis klienten er fritaget for digital post, skal tilsigelsen i alle tilfælde ske fysisk.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvilket varsel skal klienten indkaldes med?

HR: § 11, stk. 1

• Den dømte skal indkaldes med en frist på mindst 1 måned før datoen for fremmøde

U: § 11, stk. 2-5

I nogle tilfælde skal der blot være 10 dages varsel og i nogle af disse tilfælde skal datoen for fremmøde også være fastsat inden for en bestemt frist:

INDKALDELSE KAN SKE MED MINDST 10 DAGES VARSEL FØR DATO FOR FREMMØDE	SÆRLIGE FRISTER FOR IVERKSÆTTELSE AF AFSONINGEN
<p>Klienten er straffet efter</p> <ul style="list-style-type: none"> • straffelovens § 119, • straffelovens § 123 • straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted, • straffelovens § 216, • straffelovens §§ 244-246, eller • lov om knive og blankvåben m.v. § 7, stk. 1, jf. § 1, hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 1 og 2. 	<p>Sådan at fuldbyrdelsen kan iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre</p>
<p>Hensynet til politiets forebyggende virksomhed skønnes at kræve, at den dømte påbegynder straffuldbyrdelsen senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre og uden at afvente behandlingen af en ansøgning om udsættelse eller benådning eller strafudståelse på</p>	<p>Sådan at fuldbyrdelsen kan iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre</p>

bopælen - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 4.	
Den dømte i forbindelse med en tidligere afsoning er udeblevet efter tilsigelse til afsoning uden lovlig grund og inden for et tidsrum af 2 år efter løsladelse fra den tidligere afsoning på ny er idømt fængelsstraf - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 6.	Sådan at fuldbyrdelsen kan iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre
Klienten er i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste idømt ubetinget fængelsstraf - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 3.	Sådan at fuldbyrdelsen kan iværksættes senest 1 måned efter datoen for fuldbyrdelsesordre
Hvor der i anledning af, at den dømte har overtrådt vilkår for betinget dom, herunder vilkår om samfundstjeneste, er truffet afgørelse om ubetinget fængelsstraf - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 3, 1. pkt.	
Hvis den dømte inden iværksættelse af fuldbyrdelsen har fået tilbagekaldt en tilladelse til at udstå straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 3, 2. pkt.	
En tidligere indkaldelse er bortfaldet fordi en ansøgning om udsættelse, benådning eller udståelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol har haft eller er tillagt opsættende virkning - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 9.	
Hvis klienten er blevet afvist, fordi pågældende er mødt for sent eller påvirket - Iværksættelsesbekendtgørelsens § 10, stk. 4.	

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Muligheden for at iværksætte straffuldbyrdelsen overfor klienter, der ikke har fast bopæl, og som også er fritaget for digital post, uden indkaldelse

Hvis kriminalforsøgsområdet/politiet er bekendt med en adresse, hvor klienten formodes at kunne opholde sig:

- Det skal undersøges, om det er muligt at komme i kontakt med klienten, f.eks. på en adresse, der står anført i dommen, hvis klienten ikke er anført med bopæl i Det centrale Personregister og/eller Kriminalregistret og heller ikke har en digital postadresse. Klienten skal altså tilsiges ved personlig forkyndelse, hvis kriminalforsøgsområdet/politiet ud fra dommen eller på anden måde er bekendt med, hvor den pågældende formodes at kunne opholde sig. Tilsigelse skal ske med normalt varsel (1 måned eller 10 dage).

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis kriminalforsøgsområdet/politiet er bekendt med en adresse, hvor man ved, at klienten opholder sig:

- Har kriminalforsøgsområdet/politiet en adresse, som man ved, at klienten opholder sig på, fordi man f.eks. har tilskrevet klienten på denne adresse i forbindelse med andre sager, skal klienten tilsiges med det varsel, som han ifølge reglerne har krav på.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis det ikke er muligt at finde klienten:

- Er det ikke muligt at finde klienten, kan klienten anholdes til afsoning, også selvom tilsigelsesfristen endnu ikke er udløbet, jf. § 10, stk. 2, i Iværksættelsesbekendtgørelsen.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Undersøgelingspligt, når indsatte ikke møder i overensstemmelse med tilsigelsen
Skrivelse nr. 36 af 19. april 2006 om visse spørgsmål om behandlingen af sager om udeblivelse efter tilsigelse til afsoning

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis en klient som begrundelse for en udeblivelse klager over, at han ikke har fået tilsigelsen til afsoning:

- Hvis tilsigelsen er sendt med digital post, så er den kommet frem til klientens e-boks samme dag, som den er sendt. Hvis klienten påberåber sig, at han ikke har modtaget tilsigelsen, skal kriminalforsøgsområdet undersøge, om tilsigelsen er sendt til rette cpr.nr.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis tilsigelsen alene er sendt med fysisk post:

Bevisbyrden for, at et brev (tilsigelsen) er afsendt af f.eks. kriminalforsøgsområdet, herunder at brevet er afsendt rettidigt og til korrekt adresse, og at der således ikke har været uregelmæssigheder i den interne postgang i statsfængslet, påhviler kriminalforsøgsområdet.

Eftersom tilsigelsen er et påbud, er kravet kun, at tilsigelsesbrevet skal være kommet frem til klientens folkeregisteradresse, og at den dermed ikke nødvendigvis behøver at være kommet til klientens kundskab. Hvis ovenstående er lagttaget, er der herefter en formodning for, at brevet er kommet frem til klienten.

- Hvis klienten anfører, at han ikke har modtaget brevet uden i den forbindelse at komme med en nærmere begrundelse herfor bør det dog vurderes, om der er grundlag for i den konkrete sag at igangsætte en undersøgelse i den eksterne postgang (kontakte Post Danmark).

- Påberåber klienten sig, at han ikke har modtaget brevet på grund af f.eks. uregelmæssigheder i den eksterne postgang eller modtages brevet retur i kriminalforsøgsområdet eller har der været oplysninger i pressen om poststrejker eller lignende, indebærer dette, at kriminalforsøgsområdet skal igangsætte en undersøgelse af uregelmæssigheder i den eksterne postgang, som stiller klientens forklaring.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvem skal underrettes og orienteres mv.

- Den institution hvor den pågældende er anmeldt til
- Evt. politiet hvis de har været involveret i sagen i forbindelse med en efterlysning, som skal annulleres.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kompetence

Det er kriminalforsøgsområdet, der har kompetencen til at træffe afgørelse om iværksættelse.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klage

Kriminalforsøgsrådets afgørelse om iværksættelse kan ikke påklages til direktoratet.

Til toppen

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilbage til oversigten over tjejdster

→ [Kontakt webmaster](#)

Intranettet

Klienter

Klientsagsbehandling

Anbringelse - Inklusiv 777-anbringelse - tjekliste

Find hjælp

Kommunikation

Klienter

Medarbejdere

Økonomi og indkøb

Organisation

Anbringelse - inklusiv 777-anbringelse - tjekliste

Kc

En
In
He
72

Send

Do

✓ [Der
den

Indholdsfortegnelse

Relevante regler og vejledninger mv.

1. Anmeldelse

Kriminalforsorgens modtagelse af dom til afsoning

Anmeldelseskompetence

Om valg af afsoningsinstitution i straffuldbydelseslovens §§ 20 - 23

Relevante dokumenter/oplysninger for anmeldelse

Relevante fakta og vurderinger til brug for valg af åbent eller lukket fængsel

Åbent eller lukket fængsel?

For åbent fængsel taler, straffe på under 5 år

For lukket fængsel taler, straffe på under 5 år

Anbringelse i åbent fængsel ved domme på 5 år og derover

Visse praksisretningstlinier for straffe på 5 år og derover i forhold til åbent fængsel

Særligt om anmeldelse til åbent eller lukket fængsel, når der er hensyn til at beskytte den dømte mod overgreb

Sexsager - frifodsdomme på fængsel af straffelovens §§ 210, 218 - 236 (sexvisitationsordning på Herstedvester.)

Valg af det konkrete afsoningssted, nærhedsprincippet mm.

Forhold der taler særligt for at lade indsatte afsoner så nær sin (nærstående) bopæl som muligt, særligt ved reststraffe over 60 dage, i det omfang direktoratets fordelingsliste ikke allerede konkret opfylder nærhedsprincippet

Forhold, der kan tale for at fravige nærhedsprincippet

Særligt vedrørende fuldbyrdelse af domme i medfør af straffelovens § 73, 2. pkt. [Link til straffelovens § 73, 2. pkt.](#)

Merpartshøring og merbegrundelse

I hvilke sager foretages der merpartshøring inden afgørelsen træffes?

Hvilke oplysninger gives i forbindelse med merpartshøring og grundelse?

Meraktindsigt

Særligt vedrørende Politiets underretning af Kriminalforsorgen og Visitations- og oplysningskema

Oplysninger i politiets underretning, der skal noteres i anmeldelses- og sikkerhedsmodul

Klageadgang

2. Anbringelse i medfør af retsplejelovens § 777

Er det direktoratets eller kriminalforsorgsrådets kompetence at afgøre § 777-anbringelse?

Denne tjekliste omhandler særligt de tilfælde, hvor kriminalforsorgsråderne træffer afgørelse om afsoningsinstitution og omhandler derfor f. eks. ikke klienter med rocker- og banderelation, hvor direktoratet har anbringelseskompetencen.

Relevante regler og vejledninger mv.

- Straffuldbydelsesloven §§ 20 - 23 og § 105

- Kapitel 1 og § 28, nr. 1, 2 og 9 i Bekendtgørelse om anbringelse og overførsel af personer, som skal udstå fængselsstraf eller forvaring (anbringelses- og overførselsbekendtgørelsen)
- Pkt. 1 - 30, 32-36 og 45 i Vejledning om anbringelse og overførsel af domte, som skal udstå fængselsstraf eller forvaring (anbringelses- og overførselsvejledningen)
- Kapitlerne 1, 2, 6 og 7 og §§ 11 og 25 i Bekendtgørelse om iværksættelse af fængselsstraf, forvaring og forvandlingsstraf for bøde i fængsel eller arresthus (iværksættelsesbekendtgørelsen)
- Kapitlerne 1, 2, 4, 6 og 7 i Cirkulære om iværksættelse af fængselsstraf, forvaring og forvandlingsstraf for bøde i fængsel eller arresthus (iværksættelsescirkulæret)
- Forvaltningslovens §§ 10, 11, stk. 2 og 5, 19, stk. 4 og 24, stk. 3 (meraktindsigt, undtagelse fra aktindsigt, partshøring og begrundelse)
- Retsplejelovens §§ 777, 997 og 998
- Straffelovens § 73
- Kapitel 5 i Bekendtgørelse om ophold i varetægt (varetægtsbekendtgørelsen)
- Kapitel 5 i Vejledning om bekendtgørelse om ophold i varetægt (varetægtsvejledningen)
- Fordelingsliste(r) fra direktoratet

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

1. Anmeldelse

Kriminalforsorgens modtagelse af dom til afsoning

Politidirektøren sender Kriminalforsorgen blanket "Underretning af Kriminalforsorgen om ubetinget frihedsstraf, som skal fuldbyrdes" (herefter Politiets underretning).

Politiets underretning sendes elektronisk som "Datafølgeseddel" sammen med domsudskriftet. Dokumenterne ligger i overførselsboksen, hvorfra de kan hentes ind, således at der automatisk oprettes en sag i anmeldelsesmodulet i klientsystemet. Eventuelle særakter og øvrige bilag (blandt andet mentaleklæringer) modtages pr. mail eller post. Disse bilag lægges elektronisk på anmeldelsessagen efterfølgende.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Anmeldelseskompetence:

Direktoratet:

- Forvarings- og livstidsdomme, domme efter straffelovens kapitler 12 og 13 (statens sikkerhed, terrordømte mv.), bande- og rockerrelaterede, sager hvor valg af afsoningssted sker som led i kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme, jf. den separate tjekliste herom, samt sager hvor direktoratet efter en hel konkret vurdering har trukket kompetence ind.

Kriminalforsorgsområderne:

- Alle øvrige domme

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Om valg af afsoningsinstitution i straffuldbyrdelseslovens §§ 20 - 23

Disse regler i loven beskriver ret detaljeret, hvad der skal lægges vægt på, når der skal vælges afsoningssted. Der skal i hvert tilfælde foretages en individuel konkret vurdering af sagen med afvejning af relevante forhold.

Det er efter § 22 hovedreglen, at afsoning skal ske i åbent fængsel. Hvis straffen er 5 år eller derover, skal der dog - som udgangspunkt - ske afsoning i lukket fængsel. Selv i de tilfælde skal straffen dog ske i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt.

Efter § 21 sker afsoning normalt i fængsel, men det bliver også beskrevet, hvornår afsoning i stedet kan ske i arresthus. Domme på 6 måneder og derunder kan anmeldes til arresthus af kapacitetsmæssige årsager. Anmeldelse med lægelig begrundelse til Vestre Hospital sker også efter denne bestemmelse. Derudover er der en vis parallelitet mellem de grunde, der kan føre til afsoning i lukket fængsel og i

arresthus, og derfor er mange af de forhold/vurderinger, der er nævnt neden for også relevante i forhold til vurdering af arresthusafsoning, se nærmere § 21, stk. 2 og 3.

Hvis det må anses for ubetænkeligt, og anbringelse i halvåben afdeling anses for relevant i forhold til den dømtes behov, kan den dømte anbringes i halvåben afdeling, når betingelserne for anbringelse i lukket fængsel er til stede.

Når der skal vælges konkret afsoningsinstitution, gælder der overordnet et såkaldt "modificeret nærhedsprincip", der har som udgangspunkt, at afsoning så vidt muligt skal ske i nærheden af klientens hjemsted, men det kan dog fraviges, hvis der er andre væsentlige hensyn, der konkret kan henføres direkte til særligt de nævnte tilfælde i § 23, stk. 2. For bestemmelsen i § 23, stk. 2, nr. 9 gælder, at det er en opsamlingsbestemmelse, som efter lovbemærkningerne forudsættes at få et endog meget begrænset anvendelsesområde.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante dokumenter/oplysninger for anmeldelse:

- Elektronisk datafølgeseeddel/Politets underretning af Kriminalforsorgen om ubetinget frihedsstraf, som skal fuldbyrdes - findes i klientsystemets anmeldelsesmodul, faneblad 2
- Domsudskrift(er)
- Evt. tidligere domme
- Evt. personundersøgelse og/eller mentalrapport
- I arrestantsager arresthusets Oplysningskema for domme under 2 år, skema findes og udfyldes af arresthuset i klientsystemet under "Stamdata afsoner" - "Udskrifter" vælg "Indstilling om anbringelsessted", skemaet kan ikke gemmes i klientsystemet og skal derfor udskrives og videresendes til anmeldelsessagsbehandling
- I arrestantsager arresthusets Visitationsskema for domme fra 2 år og derover - findes og skal udfyldes og gemmes af arresthuset i anmeldelsesmodulet Faneblad 3,
- Stamdata og sikkerhedsoversigt i klientsystemet
- Seneste og evt. tidligere afgangsbemædelser, forhold under tidligere Indsættelse jf. klientsystemet
- Andet relevant i klientsystemet vedrørende forløb af nuværende og/eller tidligere Indsættelsesforløb som afsoner eller arrestant særligt disciplinærafgørelser, udelukkelse fra fællesskab og disciplinær-, helbreds- eller beskyttelsesoverførsler
- Handleplan(er)
- Evt. andre relevante bilag, f.eks. ansøgning/oplysninger fra klienten, udtalelse om familieforhold, helbred, misbrugsbehandling, særlige henvendelser/oplysninger fra politi og anklagemyndighed mm.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante fakta og vurderinger til brug for valg af åbent eller lukket fængsel:

- Kriminalitetens art, omstændigheder og længde
- Røcker- eller banderelation
- Stærk styrende adfærd
- Risiko for at klienten vil begå overgreb - her menes ikke kun fysiske overgreb eller trusler, men også f.eks. økonomisk udnyttelse og overgreb på medindsattes handlefrihed inden for fængslets lovlige rammer, f. eks. til at afsoner i fællesskab og til at vælge mellem fængslets tilbud om beskæftigelse, herunder skolegang, fritidsaktiviteter m.v. Risiko for overgreb kan også foreligge, når den indsatte gennem sin magtposition forsøger at påvirke personalet til at gøre eller undlade noget, herunder undlade at foretage de nødvendige sikkerheds- og kontrolforanstaltninger. Der sigtes her særligt på rocker- og banderelaterede, men det gælder også andre klienter, hvor det må anses for nødvendigt at imødegå sådan adfærd
- Foreligger der bestemte grunde til at antage risiko for undvigelse
- Er klienten ubetinget udvist
- Bestemte grunde til at antage, at indsatte vil begå strafbart eller groft disciplinært forhold eller udvise anden adfærd (der er åbenbart uforenelig med ophold i åbent fængsel)
- Bestemte grunde til at anse det nødvendigt for at beskytte den dømte mod overgreb - yde særlig beskyttelse
- Særlige psykiatriske helseforhold, der afsoningsmæssigt skal tages hånd om under afsoning
- Indsattes ønsker og særlige familiemæssige eller andre forhold
- Afgangsbemædelser mm. - kan normalt lægges til grund indtil ca. 2 år efter pågældende løsladelse. I visse tilfælde kan ældre vurderinger/forhold inddrages.

Det gælder særligt forhold, der alvorligt taler imod åbent fængsel og/eller forhold, der danner et klart mønster, der taler imod åbent fængsel og fortsat skønnes relevant f.eks. i lyset af den nye kriminalitet og/eller andre nyere forhold.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Åbent eller lukket fængsel?

Der er ofte tale om meget skønsmæssige afgørelser, og der skal i alle sager foretages en konkret afvejning af samtlige sagens relevante forhold.

For åbent fængsel taler, straffe på under 5 år:

- Det forhold i sig selv, at straffen er under 5 år
- Klienten er på fri fod
- Klienten er førstegangsstraffet eller ubetydeligt forstraffet
- Klienten er senest løsladt fra åbent eller halvåbent fængsel
- Klienten er senest løsladt fra lukket fængsel/arresthus alene af særlige årsager fx familiemæssige, behandlingsmæssige eller kapacitetsmæssige hensyn
- Afgangsbedømmelse(r) finder ham egnet til åbent
- Arresthuset bedømmer klienten egnet til åbent
- Klienten har uproblematisk nuværende eller tidligere indsættelse eller evt. tilsynsforløb, samfundstjeneste eller forlænkeafsoning
- Eventuelle disciplinærstraffe eller problematisk adfærd under nuværende eller tidligere indsættelse vurderes at skyldes forbigående frustration eller andre forhold, der ikke - længere - kendetegner hans generelle adfærd
- Tidligere afsoning i lukket fængsel eller overførsel fra åbent til lukket regi vurderes at skyldes forhold, der ikke - længere - kendetegner klientens generelle adfærd
- Klienten vurderes motiveret for at begynde misbrugsbehandling, uddannelse osv. under indsættelsen eller allerede er i færd hermed - klienten arbejder aktivt med at ændre sin kriminalitetsrisiko
- Klienten vurderes at kunne indgå i positiv sammenhæng med andre indsatte og administrere den frihed, der er i åbent fængsel
- Man vurderer ikke, at klienten skal beskyttes mod andre indsatte
- Klienten er bevilget udgang eller allerede i færd hermed
- Klienten er langt henne i afsoningsforløbet

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

For lukket fængsel taler, straffe på under 5 år:

- At klienten senest er løsladt fra lukket fængsel, fordi klienten ikke var egnet til åbent fængsel (inden for 2 år)
- Afgangsbedømmelse(r) finder klienten uegnet til åbent
- Arresthuset bedømmer klienten uegnet til åbent
- Bestemte grunde til at antage, at den dømte vil undvige. Her vurderes klientens farlighed, også under eventuel undvigelse. Oplysninger, der kan begrunde konkret undvigelsesrisiko kan være ubetinget udvigning, tidligere undvigelser, undvigelsesforsøg, bortgang fra åbent fængsel, udeblivelse fra tilsigelse
- Klienten er dømt for farlig kriminalitet, og det må antages, at der er fare for ny farlig kriminalitet eller for, at klienten i øvrigt vil begå kriminalitet under afsoningen. Farligheden må vurderes såvel i relation til - kommende - fængselsophold som under evt. undvigelse
- Klienten er dømt for terror mv, er radikaliseret/radikaliserende
- Klienten har problematisk nuværende eller tidligere indsættelse eller evt. tilsynsforløb, samfundstjeneste eller fodtænkeafsoning, som fortsat må antages at gøre klienten uegnet til åbent
- Klienten under indsættelse har besiddet stikvåben i form af kniv eller tilsvarende redskab uden, at der var særlige omstændigheder, der gjorde, at man konkret vurderede/vurderer, at besiddelsen ikke indebar/indebærer risiko for overgreb mv.
- Klienten er overført fra åbent til lukket fængsel under seneste/senere afsoninger på grund af problematisk adfærd, strafbare eller disciplinære forhold, som fortsat må antages at gøre klienten uegnet til åbent
- Det kan særligt tale for lukket, at indsatte under nuværende eller senere indsættelser - i ikke bagatelagtig grad - har handlet med stoffer eller indsmuglet eller medvirket hertil, udøvet dominerende styrende adfærd over for andre indsatte også uden at være rocker- eller banderelateret eller har optrådt voldeligt eller truende, og de forhold konkret begrunder risiko for, at sådan adfærd vil fortsætte. Der lægges i den forbindelse særlig vægt på væsentligere disciplinære eller strafbare forhold, mens f.eks. ubetydelig mængde af autoriserende stoffer tillægges mindre vægt
- Klienten er blevet udnyttet af andre indsatte til at handle på deres vegne, skjule stoffer osv., eller har været udsat for overgreb, og man vurderer kun at kunne imødegå dette ved anbringelse under mere kontrollerede lukkede forhold
- Klienten har en sådan afhængighed af narkotika eller alkohol og behov for at skaffe det og evt. oparbejde gæld, at man vurderer kun at kunne imødegå dette ved anbringelse under mere kontrollerede lukkede fængselsforhold

- Klienten på grund af sin kriminalitet, særligt sædelighedskriminalitet, må beskyttes under mere kontrollerede lukkede fængselsforhold
- Særlige lægelige oplysninger gør, at klienten skal bør placeres i Anstalten ved Herstedvester

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Anbringelse i åbent fængsel ved domme på 5 år og derover:

Det er her lovens udgangspunkt, at der skal ske anbringelse i lukket fængsel, men også ved domme på 5 år og derover skal der ske anbringelse i åbent fængsel, hvis det ikke findes betænkeligt efter det i øvrigt oplyste om den dømte. Der vil i hvert enkelt tilfælde skulle foretages en konkret individet vurdering med afvejning af relevante forhold.

Ved vurderingen af, om det ikke er betænkeligt at fuldbyrde straffe på 5 år og derover i åbent fængsel, kan der bl.a. lægges vægt på længden af evt. varetægtsperiode og dermed restafsoningstiden og muligheden for prøveløsladelse.

De forhold, der for straffe under 5 år taler for åbent fængsel, jf. ovenfor, skal også overvejes, hvis der er spørgsmål om at fravige udgangspunktet om lukket fængsel.

Jo mere straffen overstiger 5 år jo mere betænkeligt må det generelt antages at være at placere direkte i åbent fængsel. Lang (rest-)straf antages som udgangspunkt at øge risiko for f.eks. undvigelse. Samtidig vil straffen ofte være idømt for alvorlig almen eller personfarlig kriminalitet.

For vurderingen af om åbent fængsel er tilrådeligt, kan der med fordel indhentes særlig vurdering evt. telefonisk fra anklageren i straffesagen eller sagsbehandlende politi i sagen. De vil ofte have et særligt kendskab til klienten og forhold omkring kriminaliteten gennem behandlingen af straffesagen, som på anmeldelsestidspunktet netop er afsluttet. En grundig vurdering i.f.t. anmeldelse fra den/de institution/er, klienten har opholdt sig i under varetægtsfængsling, kan være et centralt oplysningsgrundlag.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Visse praksisretningslinier for straffe på 5 år og derover i forhold til åbent fængsel:

Afgørelser om, at klienter med straffe på 5 år eller mere, anbringes i åbent fængsel, træffes efter en helt individuel og konkret vurdering, i denne vurdering kan bl.a. følgende indgå:

- At klienten er på fri fod taler i sig selv for åbent fængsel, hvis det ikke ud fra øvrigt oplyst findes betænkeligt. Typeeksemplet er straffe for økonomisk kriminalitet.
- Langt ophold i varetægt i arrestantsager kan ud fra en helt konkret vurdering tale for åbent fængsel, hvis det ikke i øvrigt findes betænkeligt:
 - Ved domme på 5 års fængsel viser praksis, at en del dømte, der har været varetægtsfængslet i mere end 8 måneder, er blevet fundet egnet til anbringelse i åbent fængsel
 - Ved domme på 5 år og 6 måneders fængsel viser praksis, at nogle dømte, der har været varetægtsfængslet i mere end 12 måneder, er blevet fundet egnet til anbringelse i åbent fængsel. Der er dog tale om ganske få sager, hvorfor praksis ikke på nogen måde kan siges at være fast
 - Ved domme på 6 års fængsel har praksis vist, at nogle dømte, der har været varetægtsfængslet i mere end 16 måneder, er blevet fundet egnet til anbringelse i åbent fængsel. Der er dog tale om ganske få sager, hvorfor praksis ikke på nogen måde kan siges at være fast
 - Der kan derudover ikke lægges praksis til grund for varetægtstidens indvirkning på valg af åbent eller lukket fængsel.
- Klienten vurderes på anmeldelsestidspunktet i målgruppen for prøveløsladelse efter straffelovens § 40a, stk. 1, nr. 2

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særligt om anmeldelse til åbent eller lukket fængsel, når der er hensyn til at beskytte den dømte mod overræb:

- Når alene beskyttelseshensyn peger på anbringelse i lukket fængsel, skal det primært overvejes, om klienten i stedet for anbringelse i lukket kan beskyttes i Nr. Snede Fængsel, åbent afsnit. Hvis beskyttelseshensyn og evt. andre grunde gør, at betingelserne for anbringelse i lukket fængsel er til stede, og anbringelse i Midtjylland ikke bør ske, skal det overvejes, om placering i stedet skal ske i halvåben afdeling.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Sesager - frihedsdomme på fængsel af straffelovens §§ 210, 218 - 236 (sexvisitationsordning på Herstedvester, Link til anbringelses- og overførselsbehandlingen § 3 og 4)

Direktoratet har for §§ 210 og 218 - 236, (som ellers ikke er omfattet af normal hurtig indsættelse efter Iværksættelsesbekendtgørelsens § 25) fastsat en sagsbehandlingsfrist. Fristen indebærer, at indsættelse i disse sager så vidt muligt skal ske senest 40 dage efter, at man har hørt Herstedvester, om klienten skal modtages dér. Det betyder, at disse sager i alle led så vidt muligt skal behandles forloids. 40-dagesfristen i disse sager fremgår af direktoratets brev af 17. juli 2007, capta 06-4112-107.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Valg af det konkrete afsoningssted, nærhedsprincippet mm.

Forhold der taler særligt for at lade indsatte afsonere så nær sin (nærstående) boopl som muligt, særligt ved reststraffe over 60 dage. I det omfang direktoratets fordelingsliste ikke allerede konkret opfylder nærhedsprincippet:

- Klienten har børn under 15 år, som han ser, og som i arrestantsager typisk har besøgt ham under varetagt. Hensynet til barnets opretholdelse af kontakten tillægges her selvstændig vægt
- Klienten har ægtefælle, kæreste, børn på 15 og derover eller forældre, som han ser, og som i arrestantsager typisk har besøgt ham under varetagt, og som grundet helbred eller andre helt særlige grunde ikke vurderes at kunne/burde rejse længere end til (mere) nærliggende fængsel
- Der tages som udgangspunkt ikke hensyn til alderen hos klientens forældre. Alderen i sig selv dog kan i visse tilfælde indgå i valg af afsoningssted men sjældent som afgørende. Generelt skal forældre være 75 år, før alder kan indgå med en vis selvstændig vægt. Alderen må afvejes i forhold til reststraffen længde. Et yderligere moment for at tillægge alder en vis betydning kan være, at forældrene når at fylde 80 før ordinær prøveløsløsesdato.
- Hvis klienten kun har én besøgende, fx en mor, kan det selvstændig tillægges en vis vægt men er ikke nødvendigvis afgørende i sig selv
 - Overstående inddrages som udgangspunkt kun, hvis klienten med disse argumenter selv aktivt har søgt om afsoning efter nærhedsprincippet. Oplysning om besøgs- og familieforhold ses typisk i oplysnings- eller visitationsskema fra arresten og i besøgs- og handleplansmoduler. Klientens ønske kan understøttes af fx lægeerklæring om pårørendes helbred eller udtalelse om barn fra skolen mv., men hvis rimeligheden af ønsket er tilstrækkeligt understøttet af oplysninger i sagen i øvrigt forlanges ikke sagkyndig udtalelse. Der er tale om meget konkrete individuelle afgørelser.

Forhold, der kan tale for at fravige nærhedsprincippet

- De nævnte eksempler i straffuldbyrdelseslovens § 23, stk. 1 og stk. 2, nr. 1 - 8
- Klienten har ikke nogen tilknytning til Danmark og har derfor typisk ikke særlige nærhedsinteresser som familie mv. Disse er typisk udviste. Af hensyn til kapacitetsudnyttelsen og til, at andre klienter med nærhedshensyn kan imødekommes, bør (lands-)kapacitets-hensyn være meget afgørende for den geografiske anmeldelse af disse klienter
- Særlige eksempler på forhold, der kan lægges vægt på efter § 23, stk. 2, nr. 9:
 - Klienten har begået alvorlig kriminalitet i nærheden af fængslet og hensynet til offeret eller dennes nærtstående taler for at placere et andet sted, så de fx ikke risikerer at blive konfronteret med klienten i.f.m. udgang
 - Der er flere dømte i samme sag og det vurderes uhensigtsmæssigt, at sagsfæller afsoner sammen. Der menes her navnlig sager om gruppevoldtagt, misbrug af børn og grove voldsager, hvor retshåndhævelsen taler imod, at de dømte "mindes" sagen sammen eller støtter hinanden i, at de ikke har begået noget forkert, hvilket kan undergrave evt. behandlingsindsats
 - Klienten har en sådan personlig relation til en ansat, uden at det er nærtstående, at der efter konkret vurdering findes grundlag for at fravige nærhedsprincippet for at undgå, at der opstår mistanke om, at den ansatte ikke kan udføre tjenesten korrekt og uafhængigt

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særligt vedrørende fuldbyrdelse af domme i medfør af straffelovens § 73, 2. pkt.

Der er her tale om en dom, hvor klienten er blevet sindssyg efter gerningen men før domsafsigelsen.

Retten kan her bestemme, at foranstaltninger efter lovens §§ 68 og 69 skal anvendes indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes (i Kriminalforsorgen). Det betyder, at dømte i første omgang kan anbringes på institution (typisk psykiatrisk hospital) uden for Kriminalforsorgens regi, men at anklagemyndigheden på et tidspunkt mener, at pågældendes situation nu er sådan, at han kan afsone i fængsel og underretter Kriminalforsorgen om fuldbyrdelse.

Efter direktoratets opfattelse er det i straffelovens § 73 en forudsætning for ikke længere at anvende foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 eller 69 og i stedet fuldbyrde i Kriminalforsorgens regi, at den pågældende er helbredt. Det vil i tilfælde, hvor dømte oprindeligt er fundet omfattet af lovens § 16 (sindssygdom eller tilstande, der må tilgives hermed), sige, at straffen efter direktoratets opfattelse ikke kan fuldbyrdes, hvis dømte f.eks. er velbehandlet men dog fortsat sindssyg, evt. kronisk.

Der er tale om få men ofte vanskelige sager. Det er et afgørende princip, at dømte ikke indsættes i Kriminalforsorgen som sindssyge. Ved modtagelsen af sager efter § 73, er det derfor afgørende at få afklaret, om pgl. fortsat er - omend evt. velbehandlet - sindssyg. Hvis dømte fortsat er sindssyg, må sagen nærmere drøftes med anklagemyndigheden m.h.p. at afvise fuldbyrdelsen. Direktoratets Center for Fuldbyrdelse kan kontaktes for nærmere sparring.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Merparsshøring og merbegrundelse

Sager om valg af afsoningssted er ikke omfattet af aktindsigt og derved ikke af partshøring eller almindelig forvaltningsretlig begrundelse, men merparsshøring, merbegrundelse og meraktindsigt skal overvejes i hver enkelt sag.

Begrundelsen for forvaltningslovens undtagelse af aktindsigt mm. er at sikre, at kriminalforsorgen skal have mulighed for at opretholde orden og sikkerhed i fængslerne herunder ved, at de indsatte, personalet og deres familier ikke udsættes for overgreb fra personer, der f.eks. i kraft af deres person eller tilhørsforhold til bestemte grupper, f.eks. rockergupper og lignende, indtager en særlig magtposition i fængslet. Regien understøtter, at kriminalforsorgen kan få oplysninger fx fra medindsatte samtidig med, at kilden beskyttes.

I hvilke sager foretages der merparsshøring inden afgørelsen træffes?

Efter praksis partshøres/begrundes, hvis kriminalforsorgen fraviger lovens hovedregler om anbringelse i åbent eller lukket fængsel. D.v.s. at man partshører/begrunder, når man vil anbringe/anbringer i lukket/halvåbent fængsel/arresthus på domme på fængsel under 5 år, fordi anbringelse i åbent fængsel vurderes betænkeligt, men ikke ved anbringelse i halvåbent/lukket fængsel ved domme på 5 år eller mere eller tidsbestemt straf. Hvis man placerer i arresthus ved domme på 6 måneder eller derunder alene af kapacitetsmæssige årsager partshøres heller ikke.

Hvilke oplysninger gives i forbindelse med merparsshøring og begrundelse?

- Oplysning om, at Kriminalforsorgen vurderer, at klienten er rocker- eller banderelateret men ikke, hvorfor man vurderer sådan eller hvor, man har vurderingsoplysninger fra - eller ikke at politiet har oplyst det
- Oplysninger, der kan gives uden at krænke hensynet til andre indsatte, personalet og deres familier, eller kriminalforsorgens mulighed for at få informationer, "mere neutrale fakta" som ikke intimiderer andre fx:
 - Du undveg fra åbent fængsel i juli sidste år og begik ny kriminalitet, og blev anholdt til afsoning og blev derfor løsladt fra lukket fængsel
 - Du blev overført fra åbent fængsel til lukket/arresthus i juli sidste år på grund af stofhandel, vold/trusler mod andre (men ikke med yderligere begrundelse end han fik i den oprindelige overførselssag) og blev løsladt fra lukket fængsel/arresthus
 - Du har tre gange forsøgt at flygte under din varetægtsfængsling
 - Du er blevet fundet i besiddelse af x kvantum hårde stoffer under din varetægtsfængsling

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Meraktindsigt

Ved imødekomme af anmodninger om meraktindsigt er det vigtigt at være opmærksom på, at der ikke sker en krænkelse af hensynet til andre indsatte, personalet og deres familier, eller kriminalforsorgens mulighed for at få informationer og dermed opretholdelsen af orden og sikkerhed i institutionerne.

Særligt vedrørende Politiets underretning af Kriminalforsorgen og Visitations- og oplysningskema:

Efter praksis gives der aldrig aktindsigt i disse dokumenter. Det skyldes hensynet til, at disse altid foreliggende dokumenter ikke ved en ekspeditionsfejl udleveres og oplysninger, der ikke er undergivet aktindsigt, derved gives videre. Særligt for Politiets underretning af Kriminalforsorgen er det afgørende, at nærmere oplysninger om rocker- eller banderelation, herunder om at oplysning stammer fra politiet, ikke gives. Hvis der begæres aktindsigt, udfærdiges i stedet et ekstrakt af de oplysninger, det ud fra princippet om meraktindsigt er ubetænkeligt at give.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Oplysninger i politiets underretning, der skal noteres i anmeldelses- og sikkerhedsmodul

Den institution i Kriminalforsorgen, der først modtager Politiets underretning, skal notere visse oplysninger fra underrettningens del 2 i Klientsystemet. Oplysningerne er primært relevante for andre afgørelser end afgørelsen om afsoningssted.

I arrestantsager er arresthuset første modtager af Politiets underretning og skal derfor opdatere disse oplysninger i Klientsystemet, modtagende områdekontor skal opdatere i frihedsager samt ved nye domme og, når der allerede er anmeldt på tidligere dom. Direktoratet skal opdatere i rocker- og bandesager mv. fra fri fod.

De oplysninger, som politiet kan notere i underrettningens del 2, er følgende:

1. Om den forurettede skal underrettes om tidspunktet for den dømtes f. udsagede udgang, løsladelse mv. samt om den indsattes medvirken i tv- eller radioprogrammer eller portrænterview (offerunderretning).
2. Om den dømte har deltaget i et vellykket konfliktråd (vil kunne indgå i vurderingen af hensynet til retshåndhævelsen i sager om udgang og prøvelsladelse efter straffelovens § 40 a)
3. Om den dømte har krav på at få indbragt spørgsmålet om udvisning for retten på ny, jf. udlændingelovens § 50 b.
4. Om den dømte er dømt for gentagen indbrudskriminalitet (anvendes i forbindelse med udstusning, jf. indbrudspakken)
5. Om politidirektøren udtaler sig (mod, at der gives tilladelse til udgang i særlige tidsrum, fordi der på grund af dom for indbrudstyveri er risiko for ny indbrudskriminalitet i det pågældende tidsrum,
6. Den dømte er dømt for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13
7. Den dømte er dømt efter straffelovens § 81 a
8. Den dømte vurderes at have tilknytning til en gruppe af personer, der til sammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, og
9. Om den dømte opfylder betingelserne for skærpede prøvelsladelsesvilkår
10. Endvidere er der en rubrik til afsoningsinstitutionen/kriminalforsorgsområdet, hvor der vejledes om reglerne for politihøring i sager om udgang og prøvelsladelse til dømte med tilknytning til en rocker- eller bandegruppering mv.

For at sikre, at oplysningerne på anmeldelsesblankettens del 2 altid er tilgængelige, uanset hvor den indsatte afsoner, er det vigtigt, at oplysningerne er noteret i Klientsystemet.

De oplysninger, der er nævnt ovenfor i pkt. 1 - 10 skal noteres i Sikkerhedsmodul under "restriktioner i institutionen". Er der tale om en sag, der er omfattet af punkt 10, skal der tillige anføres et "P" på stamdata i bemærkningsfeltet. Sikkerhedsmodul er tilgængeligt også, når der endnu ikke er oprettet stamdata på ny afsoning.

I anmeldelsesmodul (der modsat sikkerhedsmodul lukkes, når anmeldelsessagen er afsluttet) skal først modtagende institution yderligere notere sådan:

- Bande-/rockerrelationer skrives i anmeldelsesmodul under "Emneord" i faneblad 1
- Politiets forebyggende virksomhed skrives samme sted.
- Ferietyv skrives i anmeldelsesmodul under "Emneord" i faneblad 1
- Offerunderretning skrives i anmeldelsesmodul under "Emneord" i faneblad 1

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klageadgang

Af § 28 i anbringelses- og overførselsbekendtgørelsen fremgår, hvilke af kriminalforsorgsområdernes afgørelser om anmeldelse, der kan påklages til direktoratet:

- En afgørelse efter straffuldbyrdslovens § 21, stk.3, om anbringelse i arresthus.
- En afgørelse efter straffuldbyrdslovens § 22, stk. 3-5, om anbringelse i lukket fængsel, såfremt
 - a) afgørelsen angår en domfældt med en straf af fængsel i under 5 år, og
 - b) den domfældte ikke i et tidsrum af 2 år forud for afgørelsesdatoen er løsladt fra lukket institution.
- En afgørelse efter straffuldbyrdslovens kapitel 7 om anbringelse i eller overførsel til en fængselsafdeling eller et arresthus, hvorom det efter straffuldbyrdslovens § 33, stk. 2, er bestemt, at fællesskab skal gennemføres som cellefællesskab med en anden indsat i eget opholdsrum efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

2. Anbringelse i medfør af retsplejelovens § 777

Reglerne er ret udførligt beskrevet i varetægtsbekendtgørelsens kapitel 5 og i varetægtsvejledningens kapitel 5. Derfor er det her anførte kun et mindre supplement:

- § 777-anbringelse er en såkaldt anticiperet afsoning. Man tager "forskud" på valget af afsoningssted/anmeldelse. Derfor skal man foretage samme vurdering ved valget af institution, som man ville skulle foretage ved en egentlig anmeldelse, og anbringelse efter § 777 skal som så vidt muligt ske dér, hvor klienten må antages at skulle afsones, hvis han dømmes
- § 777 rummer mulighed for, at en varetægtsarrestant kan anbringes i hospital m.v. jf. straffelovens §§ 68 og 69. Selvom der i bestemmelser står, at kriminalforsorgsområdet skal samtykke i sagerne, gælder dette ikke ved overførsel til hospital m.v. udenfor kriminalforsorgen. I disse sager er det derimod den institution, som anklagemyndigheden ønsker, evt med samtykke fra den arrestant, at overføre til, som skal samtykke. Kriminalforsorgen skal således ikke ind over disse sager. De sager som kriminalforsorgsområdet skal samtykke i, og i vidt omfang forestå sagsbehandlingen i, er overførsel til afsoningsfængsel
- En lang varetægtsfængsling, som kan forventes at fortsætte i adskillige måneder eller mere, taler særligt for at tillade anbringelsen
- Det er som afgørende hovedregel den anklagemyndighed, der behandler straffesagen, som klienten er varetægtsfængslet i, der på anklagemyndighedens vegne skal tage stilling til ønske om anbringelsen. Hvis sagen behandles i 1. instans ved byretten, vil det som regel være vedkommende politidirektor og i ankesagen være statsadvokaten. Hvis en landsretsdøm er anket, skal rigsadvokaten tage stilling
- Anbringelse kan ske i åbent, halvåbent eller lukket fængsel
- Det er en betingelse i selve § 777, at modtagende kriminalforsorgsområde samtykker i at modtage
- Hvis klienten/forsvareren søger om § 777 og ikke har ønsket et konkret fængsel, er det som udgangspunkt ikke nødvendigt at bede dem gøre det. I disse tilfælde kan blot vælges det fængsel, som klienten står til at skulle anmeldes til. Det kan dog efterfølgende vise sig, at klienten havde forestillet sig et bestemt fængsel eller f.eks. at anklagemyndigheden ikke kan samtykke i overførsel til anden landsdel
- Man kan af hensyn til effektiv sagsbehandling hensigtsmæssigt rådgive, typisk forsvareren, om, at ansøgningen om anbringelsen i første omgang sendes via vedkommende anklagemyndighed, fordi anbringelsen ikke er mulig, hvis anklagemyndigheden ikke indvilliger

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Er det direktoratets eller kriminalforsorgsområdets kompetence at afgøre § 777-anbringelse?

Da anbringelsen er at tage "forskud" på anmeldelse, er kompetencen fordelt sådan:

Kriminalforsorgsområdet skal forelægge spørgsmålet om overførsel for Direktoratet for Kriminalforsorgen i tilfælde, hvor varetægtsarrestanten

- ud fra de foreliggende oplysninger vurderes at have tilknytning til en rocker- eller bande-gruppering m.v.,
- ved en ikke-endelig dom er idømt straf af fængsel på livstid eller forvaring, eller
- er sigtet for, tiltalt for eller ved en ikke-endelig dom dømt for overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 12 eller 13 (Kriminalforsøgsområdet bør på ansøgningsstidspunktet undersøge, om sigtelse/tiltale herfor stadig er aktuell, eller om sigtelsen/tiltalen evt. er ændret under den hidtidige behandling af straffesagen)
- Sager hvor direktoratet efter en helt konkret vurdering har hjemtaget kompetencen

Kriminalforsøgsområdet:

- Alle andre sager. Det er det kriminalforsøgsområde som vil skulle tage stilling til den endelige placering efter dom, der skal behandle 777-sagen, og evt. høre et andet modtagende kriminalforsøgsområde.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Kontakt webmaster](#)

Vil du gerne vide mere om sigtelse, tiltale eller dom i sagen? Kontakt os på telefon 112

KRIMINAL

Intranettet Klienter Klientersagsbehandling Tjeklister Overførsel af tilsyn og frihedsstraf til Grønland Find bilags
Kommunikation Klienter Medarbejdere Økonomi og Indkøb Organisation

Overførsel af tilsyn og frihedsstraf til Grønland

Kc

En
Kli
Mc
72

Send

Denne tjekliste retter sig til områderne.

Indholdsfortegnelse

[Relevante regler og vejledninger mv.](#)

[Overordnede betingelser og kompetence](#)

[Kompetence](#)

[Domstyper](#)

[Domstype 1: Overførsel til Grønland af tilsyn og eventuelle vilkår fastsat i Danmark](#)

[Domstype 2: Overførsel af fængselsstraf fra Danmark til Grønland](#)

[Relevant dokumentation](#)

Relevante regler og vejledninger mv.

[Kriminalloven, kapitel 46](#)

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Overordnede betingelser

Overførsel til og fra Danmark er reguleret i kapitel IV i den grønlandske kriminallov, lov nr. 306 af 30 april 2008 med senere ændringer.

Det er bopælsforholdet og/eller tilknytningen til Danmark/Grønland, der er afgørende for, hvor fængselsstraf skal fuldbyrdes, og hvor tilsyn samt eventuelle særvilkår skal varetages.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Kompetence

Fra Grønland til Danmark:

Direktoratet har kompetencen til at træffe afgørelse om overførsel fra Grønland til Danmark.

Anmodning fra Grønland om overførsel til Danmark skal derfor i alle tilfælde sendes til direktoratet.

Fra Danmark til Grønland:

Kriminalforsorgen i Grønland har kompetencen til at træffe afgørelse om overførsel fra Danmark til Grønland.

Områdekantoret anmoder direkte Hovedkontoret i Nuuk og udenom direktoratet i Danmark om overførsel fra Danmark til Grønland.

Det er dog direktoratet, der efter indstilling fra området, behandler spørgsmålet om at anmode Grønland om overførsel, hvis der er tale om en dansk livstids- eller forvaringsdømt.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)**Domstyper:**

1. Tilsyn og eventuelle vilkår fastsat i Danmark, jf. [Kriminallovens § 255](#)
2. Overførelse af fængselsstraf idømt ved en domstol i Danmark, jf. [Kriminallovens § 256](#)

[Domstypen 1: Overførelse til Grønland af tilsyn og eventuelle vilkår fastsat i Danmark](#)**Betingelser:**

- Tilsyn samt eventuelle særvilkår, der er fastsat i Danmark, kan overføres til Grønland, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, fordi den pågældende fraflytter Danmark til fordel for Grønland. [Link til Kriminallovens § 255](#)

Sørgang:

Klienten er flyttet (eller påtænker at flytte) til Grønland, og den lokale Kif-afdeling ønsker, at tilsynet mv. overføres til Grønland.

Det fremgår af bemyndigelsesbrev af 19. november 2009, at det er Kriminalforsorgen i Grønland, der har kompetencen til at overføre tilsyn til Grønland. Områdekontoret anmoder derfor Kriminalforsorgen i Grønland om at træffe afgørelse i sagen. Der sendes en kopi af anmodningen til afdelingen i Danmark. Kriminalforsorgen i Grønland anmodes om at svare afdelingen direkte med kopi til områdekontoret.

[Til toppen af siden](#)[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)[Domstypen 2: Overførelse af fængselsstraf fra Danmark til Grønland](#)

Bemærk, at det kun er overførelse til Grønland af tidsbegrænset fængselsstraf, der behandles af områderne direkte overfor Grønland.

Dansk livstids- og forvaringsdomstol - direktoratet:

Det er direktoratet, der efter indstilling fra området, behandler spørgsmålet om at anmode Grønland om overførelse, hvis der er tale om en dansk livstids- eller forvaringsdomstol. Inden evt. indstilling til direktoratet om overførelse indhentes området en udtalelse fra Rigsadvokaten vedrørende spørgsmålet om overførelse til Grønland. Området skal sikre, at relevante akter, herunder evt. fra politiet er tilgængelige for direktoratets sagsbehandling.

Betingelser:**Dansk tidsbestemt straf:**

- En fængselsstraf idømt i Danmark kan fuldbyrdes i Grønland, hvis den pågældende har bopæl eller ellers er hjemmehørende i Grønland. [Link til Kriminallovens § 256](#)

Sørgang:

- Klienten ønsker selv at afsone sin fængselsstraf i Grønland, eller politiet anmoder om, at den pågældendes afsoning overføres til Grønland, fordi den pågældende enten ikke har tilknytning til Danmark eller opholder sig i Grønland.
- Hvis sagen er opstartet ved en ansøgning fra den pågældende, indhentes sagens akter fra politiet. Politiet skal i den forbindelse anmodes om en udtalelse om overførelsen.
- Hvis sagen er opstartet ved en anmodning fra politiet, skal den pågældende partshøres over politiets anmodning.
- Det fremgår af bemyndigelsesbrev af 19. november 2009, at det er Kriminalforsorgen i Grønland, der har kompetencen til at overføre fængselsstraf til Grønland. Områdekontoret anmoder Kriminalforsorgen i Grønland om, at fuldbyrdelsen overføres til Grønland, hvis området er enig i, at afsoningen bør overføres til Grønland. Kriminalforsorgen i Grønland anmodes om at sende en kopi af afgørelsen til områdekontoret.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Relevant dokumentation

Anmodning/ansøgning, domsudskrift, personundersøgelse, mentalerklæring, eventuelle relevante oplysninger om eventuelt påbegyndt tilsynsforløb, udskrift fra CPR-registret, udtalelse fra politiet, dokumentation for beskæftigelse mv., eller andet, der kan dokumentere tilknytningen til Danmark eller Grønland..

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

→ [Kontakt webmaster](#)

Vil du gerne hjælpe os med at gøre vores hjemmeside mere brugbar? [Kontakt os](#)

KRIMINAL

Overførsel af tilsyn og frihedsstraf fra Grønland til Danmark

Kc

En
KII
Mc
722

Send

Denne tjekliste retter sig til direktoratet.

Indholdsfortegnelse

- Overordnede betingelser
- Kompetence
- Afgørelse af hvor i Danmark straffen skal udstås mv.
- Domstolsprøvelse
- Relevant dokumentation
- Skabeloner
- Oprettelse i Klientsystemet og praktisk i øvrigt
- Hovedkontoret i Nuuk
- Domstyper
 - Domstype 1
 - Domstype 2
 - Domstype 3
 - Domstype 4
- Uddrag af den grønlandske kriminallov
 - § 255
 - § 257
 - § 259
 - § 260

Generel sagsinstruktion

Overordnede betingelser

Overførsel til og fra Danmark er reguleret i kapitel IV i den grønlandske kriminallov, lov nr. 306 af 30 april 2008 med senere ændringer.

Det er bopælsforholdet og/eller tilknytningen til Danmark/Grønland, der er afgørende for, hvor fængselsstraf skal fuldbyrdes, og hvor tilsyn samt eventuelle særvilkår skal varetages.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kompetence

Fra Grønland til Danmark:

Direktoratet har kompetencen til at træffe afgørelse om overførsel fra Grønland til Danmark.

Anmodning fra Grønland om overførsel til Danmark skal derfor i alle tilfælde sendes til direktoratet.

Fra Danmark til Grønland:

Kriminalforsorgen i Grønland har kompetencen til at træffe afgørelse om overførsel fra Danmark til Grønland.

Områdekontoret anmoder Hovedkontoret i Nuuk om overførsel fra Danmark til Grønland.

Det er dog direktoratet, der efter indstilling fra området, behandler spørgsmålet om at anmode Grønland om overførsel, hvis der er tale om en dansk livstids- eller forvaringsdømt. Inden evt. indstilling til direktoratet om overførsel indhentes området en udtalelse fra Rigsadvokaten vedrørende spørgsmålet om overførsel til Grønland.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Afgørelse af hvor i Danmark straffen skal udstås mv.

Når direktoratet har afgjort, at straffen skal overføres til Danmark, skal sagen gives videre til relevant område. Området skal bl.a. behandle:

1. Om pgl. skal tilbydes afsoning på bopælsen under intensiv overvågning og kontrol (fodlænke)
2. Hvilken institution han skal afsones i og herunder tilsige pgl. til afsoning
3. Iværksætte tilsyn

Ad 1 og 2:

Undersøg via [Fordelingsnøglen](#) til områder, hvor sagen skal sendes hen:

[Link til anbringelse](#)

NB: Hvis pgl. er idømt forvaring i Grønland, er banderelateret eller er dømt for terrorisme mv. (forbrydelser svarende til de nævnte i den danske straffelovs kapitel 12 og 13), skal sagen overgives til Koncern Sikkerhed efter, at Koncern Klient­sagsbehandling har accepteret overtagelse af straffen. Koncern Sikkerhed vil så afgøre, hvor straffen skal afsones og derefter give sagen videre til relevant område.

Ad 3:

Sagen skal sendes til område, hvor pgl. har bosat eller vil bosætte sig.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Domstolsprøvelse

Afgørelse om at en anstaltsdøm eller grønlandsk forvaringsdøm skal fuldbyrdes i Danmark kan indbringes for retten efter [kriminallovens § 260](#). Afgørelse om overførsel af tilsyn kan ikke domstolsprøves. Den dømte skal anmode om domstolsprøvelse senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt ham. Anmodning om domstolsprøvelse fremsættes overfor direktoratet.

En anmodning om domstolsprøvelse er ikke til hinder for, at fuldbyrdelsen iværksættes eller fortsættes, medmindre retten bestemmer det. Den har altså som udgangspunkt ikke opsættende virkning.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Relevant dokumentation

Anmodning/ansøgning, domsudskrift, personundersøgelse, mentalerklæring, eventuelle relevante oplysninger om eventuelt påbegyndt tilsynsforløb, udskrift fra CPR-registret, udtalelse fra politiet, dokumentation for beskæftigelse mv., eller andet, der kan dokumentere tilflytningen til Danmark eller Grønland.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Skabeloner

Skabeloner til brug i sagerne om overførsel til Danmark:

- [afslag afsoning anstaltdom i Danmark.docx](#)
- [anstaltdom fri fod 6 mdr. el under - målgruppe fodlænke.docx](#)
- [anstaltdom fri fod over 6 mdr. m varetægtsfradrag.docx](#)
- [anstaltdom fri fod over 6 mdr. uden varetægtsfradrag.docx](#)
- [anstaltdom over 6 mdr. allerede afsoner.docx](#)
- [partshøring.docx](#)
- [Pgls ansøgning afgives til Grønland.docx](#)
- [prøveløstidestilsyn fri fod.docx](#)
- [prøveløstidestilsyn og vilkår før prøveløstidestilsløstid.docx](#)

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Oprettelse i Klientsystemet og praktisk i øvrigt:

Hvis direktoratet modtager en anmodning om overførsel fra Kriminalforsorgen i Grønland skal der oprettes en 4350 undersøgelse (Overførsel til/fra Grønland, (alm. Sagsbehandling).

Hvis direktoratet modtager en anmodning om overførsel direkte fra klienten, skal der oprettes en 4359 undersøgelse (Overførsel til/fra Grønland, andet).

I alle sager, skal der slås aktuel adresse op i cpr-registret. Det kan også være relevant at se tidligere adresser.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hovedkontoret i Nuuk:

Kriminalforsorgen i Grønland, Hovedkontoret i Nuuk har denne sikre mail: kf@kriminalforsorgen.gl.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Domstyper:

1. Tilsyn og eventuelle vilkår fastsat i Grønland, jf. [Kriminallovens § 255](#)
2. Overførsel af anstaltdom (fængselsstraf) fra Grønland til Danmark, jf. [Kriminallovens § 257](#)
3. Overførsel af grønlandsk forvaringsdom idømt ved domstol i Grønland, jf. link til [Kriminallovens § 259](#).
4. Overførsel af dansk livstids- eller forvaringsdømt til Grønland jf. [Kriminallovens §§ 256 og 258](#)

Domstype 1: Overførsel til Danmark af tilsyn og eventuelle vilkår fastsat i Grønland

Betingelser:

- Tilsyn samt eventuelle særvilkår, der er fastsat i Grønland, kan overføres til Danmark, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, fordi den pågældende fraflytter Grønland til fordel for Danmark. [Kriminallovens § 255](#)

Sagsgang:

- Klienten er flyttet (eller på tænker at flytte) til Danmark, og Kriminalforsorgen i Grønland anmoder om, at Kriminalforsorgen i Danmark overtager tilsynet.
- Pågældende skal partshøres, medmindre han selv har søgt overførsel, eller det fremgår af sagen, at han vil overføres. Ved partshøring sættes svarfristen til 14 dage, og sagen sættes 15 dage i erindring og tages så frem til behandling.

- Der sendes en haring til KIF-afdelingen beliggende i det område, hvor den pågældende har bosat sig.
- Hvis afdelingen samtykker, og hvis der ikke er oplysninger, der taler imod, overføres tilsynet og eventuelle særvilkår.
- Afgørelsen stiles til pgl. selv med kopi til Hovedkontoret i Nuuk og til den modtagende afdeling i Danmark

Variation:

Der kan være sager, hvor pgl. stadig afsoner i Grønland men Hovedkontoret har oplyst, at han forventes prøveløsladt på en bestemt kommende dato. Behandles grundlæggende på samme måde.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Domstype 2: Overførelse af anstaltsdom (fængselsstraf) fra Grønland til Danmark

Betingelser:

- En anstaltsdom idømt i Grønland kan fuldbyrdes i Danmark, hvis den dømte har bopæl eller ellers er hjemmehørende i Danmark. [Link til Kriminallovens § 257.](#)
- Hvis den pågældende ikke aktuelt har bopæl i Danmark, skal det vurderes, om tilknytningen alligevel er større til Danmark end til Grønland. Til brug for vurderingen anvendes udskrift fra CPR-registret.

Sørgsøng:

- Klienten ønsker selv at afsoner sin fængselsstraf i Danmark, eller Kriminalforsorgen i Grønland anmoder om, at den pågældendes afsoning overføres til Grønland, fordi den pågældende enten ikke har tilknytning til Grønland eller opholder sig i Danmark.
- Hvis anmodningen kommer fra den pågældende, sendes anmodningen til Kriminalforsorgen i Grønland med anmodning om, at der udarbejdes en indstilling om overførelse samt at relevante dokumenter fremsendes.
- Hvis anmodningen kommer fra Kriminalforsorgen i Grønland, skal den pågældende partshøres over indstillingen, inden der træffes afgørelse. Partshøringens fristen sættes til 14 dage, og sagen sættes 15 dage i erindring og tages så frem til behandling. Der skal dog ikke partshøres, hvis det fremgår af sagen, at pågældende selv ønsker overførelse.
- Afgørelse om fuldbyrdelse af fængselsstraf i Danmark sendes til den pågældende med kopi til Kriminalforsorgen i Grønland. Hvis pgl. er afsoner på Grønland skal afgørelsen til pgl. sendes via Hovedkontoret i Nuuk til videreformidling til pgl.
- Der skal sendes kopi til afsoningsområdet (ved domme på 6 måneder og derunder bopælsområdekontoret, se variation) i Danmark med anmodning om, at de foretager anmeldelse og indkalder til afsoning (med mindre den dømte allerede udstår straffen, se variation af.).

Variationer:

- Hvis der er tale om en dom på 6 måneder eller derunder, skal det i kopien af afgørelsen til bopælsområdet skrives, at straffængden er inden for målgruppen for afsoning på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (fodlænke).
- Hvis der er tale om en dom for seksualforbrydelser skal afsoningsområdekontoret i kopien af afgørelsen gøre opmærksom på, at det bør overvejes, om pågældende bør afsoner på Herstedvester Fængsel.
- Hvis den dømte allerede udstår straffen i Grønland skal Kriminalforsorgen i Grønland og afsoningsområdet bedes om nærmere at aftale og tilrettelægge overførelsen til Danmark, herunder vurdere de sikkerhedsmæssige forhold i relation til selve overførelsen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Domstype Samstype 3: Overførelse af grønlandsk forvaringsdom idømt ved domstol i Grønland. If. Kriminallovens § 259.

Betingelser:

- En forvaringsdom idømt i Grønland kan fuldbyrdes i Danmark, hvis den dømte har bopæl eller ellers er hjemmehørende i Danmark. Kriminallovens § 259.
- Hvis den pågældende ikke aktuelt har bopæl i Danmark, skal det vurderes, om tilknytningen alligevel er større til Danmark end til Grønland. Til brug for vurderingen anvendes udskrift fra CPR-registret.

Sagsgang:

- Klienten ønsker selv at afsone sin fængselsstraf i Danmark, eller Kriminalforsorgen i Grønland anmoder om, at den pågældendes afsoning overføres til Grønland, fordi den pågældende enten ikke har tilknytning til Grønland eller opholder sig i Danmark.
- Hvis anmodningen kommer fra den pågældende, sendes anmodningen til Kriminalforsorgen i Grønland med anmodning om, at der udarbejdes en indstilling om overførsel samt at relevante dokumenter fremsendes.
- Hvis anmodningen kommer fra Kriminalforsorgen i Grønland, skal den pågældende partshøres over indstillingen, inden der træffes afgørelse. Partshøringsfristen sættes til 14 dage, og sagen sættes 15 dage i erindring og tages så frem til behandling. Der skal dog ikke partshøres, hvis det fremgår af sagen, at han ønsker overførsel til Danmark.
- Afgørelse om fuldbyrdelse af fængselsstraf i Danmark sendes til den pågældende med kopi til Kriminalforsorgen i Grønland. Hvis pgl. allerede afsoner i Grønland skal Hovedkontoret i Nuuk anmodes om at videreforme afgørelsen til ham.
- Der skal sendes kopi til afsoningsområdekantoret i Danmark med anmodning om, at de foretager anmeldelse og indkalder til afsoning (med mindre den dømte allerede udstår straffen, se variation nf.).

Variation:

- Hvis den dømte allerede udstår straffen i Grønland, skal Kriminalforsorgen i Grønland og afsoningsområdet bedes om nærmere at aftale og tilrettelægge overførslen til Danmark.
- Hvis der er tale om en dom for seksualforbrydelser skal afsoningsområdekantoret i kopien af afgørelsen gøres opmærksom på, at det bør overvejes, om pågældende bør afsone på Herstedvester Fængsel.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Domstyre 4: Overførsel til Grønland af dansk livstids- eller forvaringsdom efter kriminallovens §§ 256 og 258.

Det er Hovedkontoret i Nuuk, der træffer afgørelse om fuldbyrdelse på Grønland.

Det er direktoratet, der efter indstilling fra området, behandler spørgsmålet om at anmode Grønland om overførsel, hvis der er tale om en dansk livstids- eller forvaringsdomt.

Inden evt. indstilling til direktoratet om overførsel indhenter området en udtalelse fra Rigsadvokaten vedrørende spørgsmålet om overførsel til Grønland. Området skal sikre, at relevante akter, herunder evt. fra politiet er tilgængelige for direktoratets sagsbehandling.

Sagen skal behandles af eller drøftes med den fuldmægtig, der har langtidssagen i direktoratet og evt. forelægges for Marianne Hoffgaard.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Uddrag af den grønlandske kriminallov:

§ 255. Tilsyn og eventuelle vilkår fastsat i forbindelse hermed, der er fastsat i den ene del af riget, kan overføres til den anden del. Afgørelse herom træffes af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om tilsynets udøvelse.

Stk. 2. Når tilsyn er overført fra Grønland til den øvrige del af riget, finder straffelovens regler anvendelse med hensyn til ændring af dommens eller afgørelsens bestemmelser og retsfølgen ved tilsidesættelse af bestemmelserne. På samme måde finder kriminallovens regler anvendelse, når tilsyn er overført til Grønland.

Stk. 3. Begår den pågældende ny lovovertrædelse i tilsyns eller prøvetiden, finder bestemmelserne i stk. 2 tilsvarende anvendelse, selv om tilsyn ikke er overført efter stk. 1.

§ 257. Justitsministeren kan bestemme, at en anstaltsdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. I så fald omsættes foranstaltningen til fængselstraf af samme varighed som fastsat i dommen. Det samme gælder, hvis den dømte har opholdt sig i den øvrige del af riget og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted dér.

§ 259. Justitsministeren kan bestemme, at en grønlandsk forvaringsdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. Det samme gælder, hvis den dømte har opholdt sig i den øvrige del af riget og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted dér.

§ 260. Afgørelser efter §§ 256-259 kan, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den dømte, af denne kræves indbragt for retten til prøvelse. Anmodningen fremsættes over for den myndighed, der har truffet afgørelsen om overførsel.

Stk. 2. En anmodning om domstolsprøvelse er ikke til hinder for, at fuldbyrdelsen iværksættes eller fortsættes, medmindre retten bestemmer det.

Stk. 3. Sagen indbringes for kredsretten i den retskreds, hvor den myndighed, som har truffet afgørelsen, er beliggende. Sagen behandles efter bestemmelserne i retsplejelovens afsnit V om kriminalsagers behandling. Rettens afgørelse træffes ved en beslutning, der skal begrundes. Retsplejelovens § 56 om henvisning af sager til Retten i Grønland finder tilsvarende anvendelse.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Kontakt webmaster](#)

1800-468888

KRIMINAL

IO - indledende sagsbehandling - tjekliste

Kc

Ju
Sa
72

Send

Indholdsfortegnelse

Lidt om et fodlænkeforløb

Modtagelse af domme

Målgruppen for fodlænke

Udvidelse af målgruppen for fodlænkeordningen fra ordningens start

Indledende screening af dommene

Klienten er ikke på fri fod

Ukendt adresse

Klienten har fast adresse i udlandet

Hensynet til politiets forebyggende virksomhed

Hvis politiet efterfølgende revurderer hensynet til deres forebyggende virksomhed

Særegne hensyn til retshåndhævelsen

Uafsonet dom, der sammen med aktuel dom giver mere end 6 måneders fængsel

Aktuelt også idømt ungdomssanktion

14 dage for våbenlov, medmindre dommen også omfatter andre forhold, der skønnes at udgøre mere end 2/3 af straffen

Bødeforvindlingsstraf

Særlige sagstyper

Domme vedrørende vold, voldtægt og visse våbenlovssager (hurtig indsættelse)

Hvilke bestemmelser er omfattet?

Sædelighedssager (straffelovens § 210 eller §§ 216-236)

Informationsbrev til sædelighedsdømte

Høring af Anstalten ved Herstedvester

Den videre proces

Unge under 18 år

Proceduren for unge-sager

Informationsbrev

Informationsbrev kommer retur (ubekendt på adressen)

Klientens ansøgning

Opsættende virkning ved for sen ansøgning

Generelt om praksis

Undskyldelig fristoverskridelse

Hensigtsmæssig

Tilladelse til opsættende virkning

Afslag på opsættende virkning

Overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke

Overførsel skal finde sted i begyndelsen af afsoningen

Betingelserne for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke

Lidt praktisk

Hvem gør hvad?

Særlige problemstillinger

Mere end én dom

Uafsonet dom på tidspunktet, hvor en ny dom skal vurderes til fodlænke

Lidt om et fodlænkeforløb

Generelt kan siges om fodlænkesager, at man undervejs er nødt til at tænke på, hvad det næste skridt i sagen er. Fra dommen modtages fra politiet, er der tale om en proces, hvor der undervejs sorteres sager fra, der ikke skal videre i fodlænkeprocessen, men i stedet typisk skal videre til afsoning i et fængsel. I første omgang gælder det de klienter, som af den ene eller anden grund ikke skal have et informationsbrev, dernæst er det dem, der ikke søger om at afsone på bopælen, efterfølgende er det dem, der vælger at trække deres ansøgning, og endelig er det dem, der overføres til fængsel efter at have fået tilbagekaldt tilladelsen til at afsone på bopælen, fx på grund af overtrædelse af vilkårene.

Når en klient af den ene eller anden grund ikke længere har en fodlænkeansøgning under behandling, skal dommen anmeldes til et fængsel/klienten tilsiges til afsoning. Det er vigtigt hver gang at vurdere de eventuelle oplysninger, som måtte være kommet frem i sagen, herunder om fx alternativ afsoning i henhold til straffuldbyrdslovens § 78 bør overvejes. Hvis klienten er under 18 år, skal det altid overvejes, hvorvidt den unge kan § 78 anbringes på en institution mv. I stedet for i fængsel. [Link til afsnittet "Unge under 18 år"](#).

Denne vidensbog om den indledende sagsbehandling omfatter sagsbehandlingen, indtil det er afklaret, om klienten ønsker at søge om at afsone på bopælen eller ej.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Modtagelse af domme

Der sondres mellem domme, der er omfattet af reglerne om hurtig indsættelse (vold, voldtægt og visse våbenlovssager) og alle andre domme.

Til brug for behandlingen af fodlænkesager modtager kriminalforsorgsområderne som udgangspunkt alle domme, hvor straffængden er 6 måneder eller derunder, og klienten er på fri fod. Hvilke sager, politiet skal fremsende til områderne, er reguleret i iværksættelsesreglerne.

Udgangspunktet er, at dommene sendes til det kriminalforsorgsområde, hvor klienten har bopæl. Dog sendes domme, der er omfattet af reglerne om hurtig indsættelse, direkte til det kriminalforsorgsområde i hvis område, klienten skal afsone i fængsel, hvis han/hun ikke får tilladelse til at afsone på bopælen.

Kombinationsdomme er omfattet af fodlænkeordningen, hvis den ubetingede del af straffen alene er på højst 6 måneders fængsel, jf. punkt 6 i fodlænkevejledningen

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Målggruppen for fodlænke

Siden den 1. juli 2013 har fodlænkeordningen omfattet klienter, der er idømt fængselsstraf i indtil 6 måneder.

Dette gælder dog ikke, hvis klienten er idømt fængselsstraf i indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, medmindre straffen tillige er idømt for overtrædelse af anden lovgivning og den eller de skete overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig betydning for straffens længde.

Bemærk, at der gælder særlige overgangsordninger, som regulerer den situation, at klienten har mere end en dom, og dommene er afsagt både før og efter en ændring af reglerne.

Overgangsordningen, der blev fastsat i forbindelse med den seneste ændring af reglerne medfører, at hvis en klient har uafsonede domme, der er afsagt før 1. juli 2013, kan de sammen med en dom, afsagt efter den 1. juli 2013, blive omfattet af fodlænkeordningen, hvis de til sammen giver en straf på 6 måneder eller derunder.

Målgruppen for fodlænkeafsoning har imidlertid ændret sig flere gange siden ordningens start. Hvis man modtager en dom, der er afsagt før den 1. juli 2013, er det vigtigt at sikre sig, at dommen på daværende tidspunkt var omfattet af fodlænke reglerne.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Udvidelse af målgruppen for fodlænkeordningen fra ordningens start:

Domme, afsagt efter den 1. marts 2005 til og med den 21. april 2006:

Oprindeligt omfattede fodlænke ordningen kun klienter, der efter den 1. marts 2005 er idømt fængselsstraf i indtil tre måneder alene for overtrædelse af færdselsloven.

Udover disse klienter er ordningen over årene blevet udvidet til også at omfatte:

Domme, afsagt efter den 21. april 2006 til og med den 30. juni 2008:

Klienter, der efter den 21. april 2006 er idømt fængselsstraf i indtil tre måneder, og ikke var ikke fyldt 25 år på det tidspunkt, kriminaliteten blev begået.

Klienter, der efter den 21. april 2006 ud over overtrædelse af færdselsloven også er idømt straf for mindre overtrædelser af anden lovgivning. Den samlede fængselsstraf må ikke overstige tre måneder, og den væsentligste del af straffen skal skyldes overtrædelse af færdselsloven.

Domme, afsagt efter den 1. juli 2008 til og med den 30. juni 2010:

Klienter, der efter den 1. juli 2008 er idømt fængselsstraf i indtil 3 måneder.

Dette gælder dog ikke, hvis klienten er idømt fængselsstraf i indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, medmindre straffen tillige er idømt for overtrædelse af anden lovgivning og den eller de skete overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig betydning for straffens længde.

Domme, afsagt efter den 1. juli 2010 til og med den 30. juni 2013:

Klienter, der efter den 1. juli 2010 er idømt fængselsstraf i indtil 5 måneder.

Dette gælder dog ikke, hvis klienten er idømt fængselsstraf i indtil 14 dage for overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, medmindre straffen tillige er idømt for overtrædelse af anden lovgivning og den eller de skete overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ikke har været af væsentlig betydning for straffens længde.

Domme, afsagt efter den 1. juli 2013:

Se ovenfor.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Indledende screening af dommene

Hvis dommen samt eventuelle øvrige domme er omfattet af straffuldbyrdslovens § 78 a om afsoning med fodlænke, sendes et Informationsbrev til klienten med oplysning om muligheden for at søge om at afsones på bopælen. Se nærmere om Informationsbrevet nedenfor i afsnittet "Informationsbrev".

Selv om politiet har fremsendt dommen, og straffen ikke overstiger 6 måneders fængsel, kan der være situationer, hvor der alligevel ikke skal sendes Informationsbrev. I så fald skal der tages stilling til, hvor straffen skal afsones. Disse situationer er gennemgået nedenfor.

I forbindelse med den indledende screening af dommene inddrages oplysninger fra:

- Dommen
- Anmeldelsespapir
- Eventuelle særakter
- Klientsystemet
- Kriminalregisteret

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klienten er ikke på fri fod

Det er en forudsætning for at få tilsendt informationsbrev om afsoning på bopælen, at klienten er på fri fod. Informationsbrev skal således ikke sendes, hvis klienten er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af en anden dom. I stedet skal dommen anmeldes til afsoning/klienten tilsiges til afsoning.

Hvis klienten aktuelt afsoner en anden dom på bopælen henvises til afsnittet "Mere end en dom" nedenfor.

Reglerne fremgår af fodlænkebekendtgørelsens § 3, fodlænkebekendtgørelsens § 3 hvorefter der skal sendes informationsbrev i sager, som politiet har sendt til direktoratet, jf. bekendtgørelse og cirkulære om iværksættelse af fængselstraf. Det fremgår af reglerne, at politiet alene skal sende sager, hvor klienten er på fri fod. Deruden fremgår det af fodlænkevejledningens punkt 33.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Ukendt adresse

Selvom klienten har ukendt adresse, sendes der alligevel et informationsbrev til klientens digitale postkasse. I praksis har det nemlig vist sig, at nogle klienter uden fast bopæl er i stand til at finde en midlertidig bopæl, hvor de kan afsones med fodlænke.

Hvis klienten hverken har en fast adresse eller digital postkasse, sendes der i sagens natur ikke et informationsbrev. I stedet anmeldes dommen til afsoning i et fængsel/klienten tilsiges til afsoning.

Når der ikke sendes et informationsbrev pga. manglende adresse, skal dette noteres i bemærkningsfeltet i anmeldelsesmodulet i Klientsystemet.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klienten har fast adresse i udlandet

Klienter, der har bopæl i udlandet, skal som udgangspunkt ikke have tilsendt et informationsbrev, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 3, stk. 2. Hvis de alligevel af egen drift søger om dette, vil det med vægt tale for at meddele tilladelse til opsættende virkning, at de ikke er blevet informeret om muligheden for at afsones med fodlænke. Se nærmere i afsnittet "Opsættende virkning" nedenfor.

Dog sendes der efter praksis et informationsbrev, hvis klienten bor i en by i et grænseland, fx Maribo, Helsingborg eller Flensborg, og det af dommen fremgår, at han/hun har tilknytning til Danmark.

I givet fald laves en tilføjelse til informationsbrevet, hvorefter fremgår, at det er en forudsætning for at komme i betragtning til at afsones straffen med fodlænke, at man i afsoningsperioden har en bopæl i Danmark, ligesom man skal være i beskæftigelse i Danmark, hvis man konkret ikke kan undtages fra beskæftigelsespligten. Derudover er det en forudsætning, at klienten deltager i en samtale med afdelingen i forbindelse med udarbejdelse af egnethedsvurdering.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hensynet til politiets forebyggende virksomhed

Der skal ikke sendes et informationsbrev, hvis det fremgår af anmeldelsespapirerne, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed skønnes at kræve, at klienten påbegynder straffuldbyrdelsen uden at afvente behandlingen af en ansøgning om fodlænke, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 3, stk. 2, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78 a, stk. 3. I givet fald anmeldes dommen til et fængsel/tilsiges klienten til afsoning.

Det bemærkes, at der i disse sager ikke er mulighed for at tillægge en ansøgning opsættende virkning, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 5, stk. 4.

Politiet skal behandle eventuelle klager over deres vurdering af, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed skønnes at kræve, at klienten påbegynder straffuldbyrdelsen uden at afvente behandlingen af en ansøgning om fodlænke. En eventuel klage har ikke opsættende virkning.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis politiet efterfølgende reviderer hensynet til deres forebyggende virksomhed
Det forekommer, at politiet efter indsendelse af anmeldelsespapirerne, reviderer deres opfattelse af behovet for, at klienten begynder afsoningen hurtigt under hensyn til politiets forebyggende virksomhed.

Hvis klienten ikke har fået tilbudt at søge om at afsone på bopælen som følge af politiets vurdering af hensynet til deres forebyggende virksomhed, og politiet efterfølgende finder, at der alligevel ikke skal ske hurtig indsættelse, skal klienten så vidt muligt tilbydes at søge om at afsone på bopælen.

Hvis klienten har fået tilbudt at søge om fodlænke og har valgt at søge, og politiet efterfølgende meddeler, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed betyder, at afsoningen skal finde sted hurtigt, og altså uden at afvente behandlingen af en ansøgning om fodlænke, må det - eventuelt efter dialog med politiet - overvejes, hvorvidt der konkret er grundlag for at tilbagekalde tilsagnet om opsættende virkning.

Rent konkret kan der være andre løsninger, fx kan fodlænkesagen være så lang, at klienten hurtig kan påbegynde afsoningen på bopælen.

Hvis fodlænkesagen fortsættes, skal de nye oplysninger fra politiet inddrages i afgørelsen af, om klienten er egnet til at afsone på bopælen eller ej. For eksempel skal oplysningerne om et eventuelt bandetilløbsforhold inddrages i vurderingen af, om klienten er egnet til at afsone på bopælen, jf. den skærpede recidivvurdering i fodlænkevejledningens punkt 15 for klienter med tilhørsforhold til grupper af personer, der udviser et adfærdsmønster præget af omfattende kriminalitet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særegne hensyn til retshåndhævelsen

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 3, at tilladelse til strafudståelse på bopælen nægtes meddelet, hvis særegne hensyn til retshåndhævelsen undtagelsesvis kræver det.

Om omfanget af denne undtagelsesmulighed fremgår følgende af lovforslagene (L 33, fremsat 31. januar 2013):

"Begrundelsen for forslaget er, at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke kan udelukkes, at der kan forekomme enkeltstående tilfælde, hvor den pådømte kriminalitet er af en sådan karakter, at afsoning af dommen i fodlænke vil være uforeneligt med hensynet til retshåndhævelsen, selv om den idømte fængselsstraf ikke overstiger 6 måneder.

Som det fremgår, vil der være tale om en yderst snæver mulighed for afvisning, som ikke tænkes anvendt, medmindre der er tale om, at særegne retshåndhævelsessensyn kræver, at straffen ikke afsnes i fodlænke.

Det vil sige, at der på grund af den kriminalitet, en klient har begået, er en yderst snæver mulighed for at afvise sagen, hvis særegne retshåndhævelsessensyn kræver, at straffen ikke afsnes i fodlænke. I givet fald bør der ikke sendes et Informationsbrev til klienten.

Det kan oplyses, at denne bestemmelse indtil videre (pr. januar 2015) ikke har været anvendt. Bestemmelsen skal anvendes med forsigtighed, og eventuel anvendelse kan eventuelt drøftes med direktoratet forinden.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Uafsonet dom, der sammen med aktuel dom giver mere end 6 måneders fængsel

Det er en forudsætning for at afsone på bopælen, at den samlede fængselsstraf, som klienten skal udstå, ikke overstiger 6 måneders fængsel, jf.

strafudbydelseslovens § 78 a, stk. 1, jf. fodlænkevejledningens punkt 3.

Hvis klienten således har uafsonede domme, der sammen med den aktuelle dom samlet set overstiger 6 måneders fængsel, skal dommen anmeldes til et fængsel/tilsiges klienten til afsoning.

Det er vigtigt at være opmærksom på den uafsonede doms status. Hvis den fx er under vurdering med henblik på afsoning på bopælen, skal klienten orienteres om, at han/hun, på grund af at den samlede fængselsstraf overstiger 6 måneder, ikke længere er omfattet af fodlænkeordningen. Begge domme skal så anmeldes til et fængsel/klienten skal tilsiges til afsoning.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Aktuelt også idømt ungdomsanktion

Hvis klienten udover den aktuelle dom tillige er idømt en ungdomsanktion, kan der ikke meddeles tilladelse til afsoning på bopælen, jf. fodlænkevejledningens punkt 3. Der sendes derfor heller ikke Informationsbrev til klienten.

Hvis klienten er under 18 år, skal der ikke ske anmeldelse til fængsel, før der er taget stilling til, hvorvidt § 78 anbringelse kan være relevant.

Hvis klienten er over 18 år, skal dommen anmeldes til afsoning i fængsel/tilsiges klienten til afsoning.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

14 dage for våbenlov, medmindre dommen også omfatter andre forhold, der skønnes at udgøre mere end 2/3 af straffen

Domme, der vedrører en straf af fængsel i 14 dage eller derunder, alene for overtrædelse af våbenloven, er ikke omfattet af fodlænkeordningen, jf.

strafudbydelseslovens § 78 a, stk. 2.

Politiet sender derfor disse domme direkte til det kriminalforsorgsområde, hvor klienten skal afsone.

Hvis dommen også omfatter overtrædelse af anden lovgivning, skal politiet afgive udtalelse om, hvor stor en andel af den samlede fængselsstraf, der må antages at hidrøre fra overtrædelsen af anden lovgivning end lovgivningen om våben og eksplosivstoffer. Dette fremgår af iværksættelsesinstruksens § 6, stk. 2, og fodlænkevejledningens punkt 4. Hvis mere end 2/3 af straffen skønnes at være

Idømt for andre forhold end overtrædelse af våbenloven, er klienten omfattet af målgruppen for fodlænkeafsoning, jf. fodlænkevejledningens punkt 4.

Hvis dommen er omfattet, skal klienten have et informationsbrev. Afhængig af våbenlovsovertrædelsens karakter kan der være tale om forkortet ansøgningsfrist, jf. afsnittet om domme vedrørende vold, voldtægt og visse våbenlovssager (hurtig indsættelse).

Hvis dommen ikke er omfattet af fodlænker reglerne, skal det sikres, at dommen bliver anmeldt til fængsel/klienten tilsiges til afsoning. Afhængig af kriminalitetens art kan der være tale om hurtig indsættelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Bødeforvandlingsstraf

Personer, der skal udstå forvandlingsstraf, jf. straffelovens § 53, kan ikke få tilladelse til at afsone på bopælen, jf. fodlænkevejledningens punkt 7.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særlige sagstyper

Der er en række sagstyper, hvor der gælder særlige hensyn. Derfor skal behandlingen af disse sager tage højde for disse hensyn. Det drejer sig om følgende sagstyper:

- Domme vedrørende vold, voldtægt og visse våbenlovssager (hurtig indsættelse)
- Sædelighedssager (straffelovens § 210 eller §§ 216-236)
- Unge under 18 år

Disse sagstyper er nærmere gennemgået nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Domme vedrørende vold, voldtægt og visse våbenlovssager (hurtig indsættelse)

Det særlige vedrørende disse sager er, at der er regler om, at domme vedrørende vold, voldtægt og visse våbenlovssager skal fremmes hurtigst muligt. Fx skal der, hvis ikke klienten søger om fodlænkeafsoning, ske hurtig indsættelse, jf.

Iværksættelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 1 og 2.

På fodlænkeområdet betyder det blandt andet, at der for disse sager er fastsat en række særligt korte frister, herunder en ansøgningsfrist på 7 dage i modsætning til fristen på 14 dage, som gælder for alle de andre kriminalitetstyper. Herudover er der en frist på 1 måned til at udarbejde egnethedsvurdering, tilsigelsesfristen er på 10 dage, ligesom afsoningen skal iværksættes senest 30 dage efter datoen for direktoratets afgørelse.

Disse domme anmeldes direkte til det kriminalforsøgsområde i hvis område, klienten skal afsone i fængsel, hvis han/hun ikke får tilladelse til at afsone på bopælen.

Der skal sendes et særligt informationsbrev til klienten, hvor denne oplyses om muligheden for at søge om at afsone på bopælen, samtidig med at det fremgår, hvornår klienten skal møde til afsoning, hvis han/hun ikke ønsker at søge fodlænke.

Det vil sige, at klienterne i et og samme brev modtager en tilsigelse til afsoning og et informationsbrev.

Hvis klienten søger rettidigt, underrettes han/hun om, at ansøgningen er modtaget rettidigt, at mødedatoen i fængslet derfor aflyses, og at en fodlænkesag påbegyndes.

Hvis klienten ikke søger, skal han/hun møde til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen.

Hvis klienten søger efter fristens udløb, skal der tages stilling til, hvorvidt ansøgningen kan tillægges opsættende virkning. Der skal i givet fald foreligge "særlige omstændigheder". Se nærmere herom i afsnittet "Opsættende virkning".

Bemærk, at våbenlovsovertrædelser, som har medført en straf på 14 dage eller derunder, som udgangspunkt ikke er omfattet af fodtænkeordningen, jf. afsnittet "14 dage for våbenlov, medmindre dommen også omfatter andre forhold, der skønnes at udgøre mere end 2/3 af straffen" ovenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvilke bestemmelser er omfattet?

- Straffelovens § 119
- Straffelovens § 123
- Straffelovens § 192a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted
- Straffelovens § 216
- Straffelovens §§ 244-246
- Lov om våben og eksplosivstoffer § 10, stk. 2, hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Sædelighedssager (straffelovens § 210 eller §§ 216-236)

Der gælder en særlig ordning for klienter, der er dømt for sædelighedskriminalitet omfattet af straffelovens § 210 eller §§ 216-236, idet de som udgangspunkt skal påbegynde afsoningen på visitationsafdelingen på Anstalten ved Herstedvester. Samtidig er de omfattet af muligheden for at afsones på bopælen, hvis straffen er på 6 måneder eller derunder.

På den baggrund skal det sikres, at der i forbindelse med fodtænkesager, hvor klienten er dømt for overtrædelse af straffelovens § 210 eller §§ 216-236, sker en indledende høring af Anstalten ved Herstedvester, jf. anbringelses- og overførselsbekendtgørelsens § 3. Det er af afgørende betydning for sagens videre forløb, hvorvidt anstalten vurderer, at klienten bør påbegynde afsoningen på visitationsafdelingen.

Bemærk, at sager, hvor klienten er dømt for overtrædelse af straffelovens § 216, sendes direkte fra politiet til Kriminalforsorgen Sjælland.

Emneordet "Sexkriminal" skal indsættes i (aneblad 1 i anmeldelsessagen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Informationsbrev til sædelighedsdømte

Det er administrativt bestemt, at klienter, der skal afsones på visitationsafdelingen på Anstalten ved Herstedvester, så vidt muligt skal påbegynde afsoningen inden 40 dage efter, anstalten har modtaget sagen. Det fremgår af direktoratets brev af 17. juli 2007, j.nr. 06-4112-107.

For at fremskynde sagsbehandlingen sendes derfor et informationsbrev samtidig med, at Anstalten ved Herstedvester høres. Medmindre klienten er dømt for overtrædelse af straffelovens § 216, sendes et "almindeligt" informationsbrev med en ansøgningsfrist på 14 dage. Klienter, der er dømt efter straffelovens § 216, skal alene have en ansøgningsfrist på 7 dage, da de er omfattet af kravet om hurtig indsættelse.

I informationsbrevet indsættes et særligt afsnit, hvoraf fremgår, at klienten skal være opmærksom på, at sagen grundet kriminalitetens art og straffens længde er under vurdering på Anstalten ved Herstedvester, og at der som udgangspunkt ikke kan meddeles tilladelse til strafudståelse på bopælen (hvis dommen er på 3 måneder

eller derunder tilføjes: "Hvis anstalten vurderer, at du har et åbenbart behov for behandling, og at afsoningen derfor skal påbegyndes på anstalten.").

Dette skyldes et ønske om allerede tidligt i processen at forberede klienten på, at der på grund af kriminalitetens art er særlige forhold, der taler imod fodlænkeafsoning.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hering af Anstalten ved Herstedvester

Visitationsordningen for sædelighedsdømte omfatter klienter, der er dømt for overtrædelse af straffelovens § 210 eller §§ 216-236, som er idømt en straf af fængsel fra 30 dage og derover.

Der sondres efter reglerne mellem sager, hvor straffen er under 30 dage, fra 30 dage til og med 3 måneder og sager, hvor straffen er på mere end 3 måneder.

I forhold til kombinationsdomme er det længden af den ubetingede del af straffen, der er afgørende. Det vil sige, at hvis den ubetingede del af straffen er 30 dage og op til og med 3 måneder, skal kombinationsdommen behandles efter anbringelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 3. Hvis den ubetingede del af straffen er på mere end 3 måneders fængsel, skal kombinationsdommen behandles efter § 3, stk. 1, i anbringelsesbekendtgørelsen.

Disse sondringer har følgende betydning for behandlingen af spørgsmålet om afsoning på bopælen:

Domme på 29 dage eller derunder

Hvis dommen er på 29 dage eller derunder, skal den ikke visiteres til Anstalten ved Herstedvester. I stedet orienteres klienten "på normal vis" om muligheden for at søge om at afsone på bopælen. Hvis klienten ikke søger, anmeldes han/hun til afsoning efter de gældende fordelingsregler.

Domme fra 30 dage til og med 3 måneder

Dom og sagens akter sendes til Anstalten ved Herstedvester. Husk kopi af dommen til egen sag.

Udgangspunktet er, at disse klienter ikke skal afsone i anstalten, medmindre anstalten på baggrund af gennemgang af sagens akter undtagelsesvist finder, at der er et åbenbart behov for en målrettet behandlingsindsats. Dette fremgår af anbringelses- og overførselsbekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Domme på mere end 3 måneder

Dom og sagens akter sendes til Anstalten ved Herstedvester. Husk kopi af dommen til egen sag.

Udgangspunktet er, at disse klienter skal påbegynde afsoningen på anstalten. Anstalten har dog mulighed for konkret at fravige dette udgangspunkt, jf. anbringelses- og overførselsbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Den videre proces

Hvis anstalten vurderer, at klienten skal afsone dér, tilsiger de klienten. Hvis klienten sidelebende har søgt rettidigt om at afsone på bopælen, har ansøgningen opsættende virkning.

Hvis anstalten ikke vurderer, at klienten skal afsone dér, gives der meddelelse om dette til områdekantoret.

Der kan opstå følgende situationer:

Anstalten har tilsagt klienten, og han/hun har søgt om at afsone straffen på bopælen

Hvis anstalten har tilsagt klienten, og han/hun har søgt om at afsone straffen på bopælen, skal det tilstræbes at afgøre fodlænsesagen så hurtigt, at klienten kan møde i overensstemmelse med tilsigelsen, hvis han/hun ikke får tilladelse til at afsone på bopælen. Hvis sagen ikke er afgjort på mødetidspunktet, skal klienten kun møde til afsoning, hvis ansøgningen om fodlænke ikke er tillagt opsættende virkning.

I praksis vægter hensynet til, at klienten kommer i sexologisk behandling på Anstalten ved Herstedvester meget højt, og vil derfor som hovedregel gå forud for et ønske om at afsone på bopælen.

Den relevante IO-afdeling vil på den baggrund ofte vælge at udarbejde en begrænset egnethedsvurdering. Fremkommer der nye oplysninger efter afdelingens behandling af sagen, kan disse forelægges anstalten med henblik på deres vurdering af, om det ændrer på grundlaget for tilsigelsen.

Det skal bemærkes, at der har været eksempler, hvor anstaltens vurdering af, hvorvidt straffen skulle afsones i anstalten, er ændret som følge af de oplysninger, som afdelingen er fremkommet med, fx tilfælde hvor klienten har været/er i sexologisk behandling eller anden form for behandling.

Anstalten har tilsagt klienten, og han/hun har ikke søgt om at afsone straffen på bopælen

Fodlænsesagen lukkes. Anstalten har allerede de relevante akter.

Anstalten vurderer, at klienten ikke skal anbringes dér, og han/hun har søgt om at afsone straffen på bopælen

Der startes en fodlænsesag uden særlige frister.

Anstalten vurderer, at klienten ikke skal anbringes dér, og han/hun har ikke søgt om at afsone straffen på bopælen

Klienten anmeldes til afsoning i et fængsel efter de gældende fordelingsregler.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Unge under 18 år](#) [Link til Vidensbog om § 78](#)

Der gælder en særlig procedure, hvis klienten er under 18 år, og det skønnes, at han/hun ikke når at blive 18 år, inden afsoningen kan finde sted. Det skyldes, at unge under 18 år efter reglerne helst ikke skal afsone i fængsel, men enten afsone med fodlænke eller afsone på en institution i henhold til straffuldbyrdslovens § 78.

Det vil sige, at det skal aftales, hvorvidt den unge skal afsone straffen i fængsel, på en institution i henhold til straffuldbyrdslovens § 78 eller om det kan ske i fodlænke.

Det skal bemærkes, at hvis klienten er under 18 år, og hans/hendes personlige forhold er af så problematisk karakter, at vedkommende konkret skønnes at være mere egnet til anbringelse på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller i institution i medfør af straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2, jf. stk. 1, kan der meddeles afslag på at afsone straffen på bopælen til trods for klientens ønske om dette. Dette fremgår af fodlænkevejledningens punkt 18.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Proceduren for unge-sager](#)

Proceduren er beskrevet i fodlænkevejledningens punkt 35.

Det bemærkes, at det er den unges alder på anbringelsestidspunktet, der er afgørende. Det vil sige, at der ikke skal startes en "unge-sag", hvis den unge er ganske tæt på at blive 18 år, og det vurderes, at han/hun ikke påbegynder afsoningen før det fyldte 18. år.

Der skal ikke sendes et egentligt Informationsbrev til den unge. I stedet skal der sendes et brev til den KIF-afdeling, hvor klienten hører til, som anmodes om at vurdere, hvordan den unge mest hensigtsmæssigt kan afsone fængselsstraffen. De skal altså vurdere, om det skal ske i fængsel, på en institution i henhold til straffuldbyrdslovens § 78 eller om det kan ske på bopælen. Det er forudsat, at vurderingen vil blive foretaget i et tæt samarbejde med de sociale myndigheder blandt andet med henblik på, at den unges eventuelle behandlingsbehov kan tilgodeses ved afgørelsen. Gives der tilladelse til § 78-afsoning, orienteres områdekontoret om det. Der henvises til fodlænkevejledningens punkt 35.

Hvis KIF-afdelingen efter samtale med klienten, de sociale myndigheder og forældremyndighedsindehaver(ne) vurderer, at det er relevant at vurdere, hvorvidt afsoningen kan finde sted på bopælen, sendes sagen til den relevante IO-afdeling. I givet fald skal områdekontoret orienteres om, at IO-afdelingen har overtaget sagen med henblik på afgørelse om afsoning på bopælen. Gives der tilladelse, orienteres områdekontoret om det.

Hvis områdekontoret modtager underretning om, at hverken § 78-anbringelse eller afsoning på bopælen er relevant, skal områdekontoret træffe afgørelse om anbringelse i fængsel. Se nærmere om valg af afsoningssted i kap. 2 i ugebekendtgørelsen.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Informationsbrev

Hvis dommen samt eventuelle øvrige domme er omfattet af straffuldbyrdslovens § 78 a, sendes der et Informationsbrev til klienten med oplysning om muligheden for at søge om at afsone på bopælen.

I praksis sendes et Informationsbrev, en pjece, der kort beskriver betingelserne og vilkårene for afsoning på bopælen, samt et ansøgningskema, der skal returneres til områdekontoret indenfor den angivne frist.

Som udgangspunkt er der to forskellige typer Informationsbreve: Ét til de klienter, som er omfattet af reglerne om hurtig indsættelse (vold, voldtægt og visse våbentovssager), og et andet til den resterende gruppe.

I visse sagstyper skal der indsættes et ekstra afsnit i Informationsbrevet. Dette gælder Informationsbreve til klienter, der:

- har bopæl i udlandet, men tæt på Danmark,
- er dømt for sædelighedskriminalitet, eller
- for kort tid siden har fået et afslag på at afsone på bopælen eller tilbagekaldt tilladelsen til at afsone på bopælen.

Se mere under de relevante afsnit, hvor disse situationer er beskrevet nærmere.

Der skal ikke sendes Informationsbrev til unge under 18 år. I stedet sendes en høring til den relevante KIF-afdeling. Se nærmere i afsnittet "Unge under 18 år" ovenfor.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Informationsbrev kommer retur (ubekendt på adressen)

Normalt sendes Informationsbreve via digital post og formodes derfor at nå frem til modtageren.

Hvis klienten er fritaget for digital post, sendes informationsbrevet som et brev. Det kan forekomme, at brevet ikke når frem til modtageren.

Hvis informationsbrevet kommer retur til kriminalforsøgsområdet med påtegning om, at modtageren er ubekendt på adressen, kontrolleres det via opslag i CPR-registeret, hvorvidt brevet er sendt til den korrekte adresse.

Hvis brevet er sendt til den rette adresse, sendes det ikke igen. I stedet anmeldes dommen til et fængsel/tilsiges klienten til afsoning.

Hvis brevet er sendt til en forkert adresse, sendes brevet på ny til den rigtige adresse. Hvis klienten på dette tidspunkt er tilbage til afsoning inden udløbet af en ny ansøgningsfrist, koordineres en eventuelt ny frist så vidt muligt med fængslet. Hvis der er meget kort til mødedatoen, kan informationsbrevet eventuelt udleveres ved fremmøde til fængslet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klientens ansøgning

Ansøgningsfristen er enten 7 eller 14 dage.

Når en klient har haft lejlighed til at overveje, hvorvidt han/hun ønsker at afson på bopælen, kan der ske følgende:

1. Klienten søger inden for fristen
Ansøgningen har opsættende virkning, og den relevante IO-afdeling anmodes om at behandle sagen.
2. Klienten søger slet ikke
Dommen skal anmeldes til fængsel/klienten tilsiges til afsoning.
3. Klienten søger efter fristens udløb
Der skal tages stilling til, om ansøgningen kan tillægges opsættende virkning. Der skal i givet fald foreligge " særlige omstændigheder".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Opsættende virkning ved for sen ansøgning

Hvis ansøgningen om afsoning på bopælen modtages efter ansøgningsfristens udløb, tillægges denne kun opsættende virkning, hvis kriminalforsøgsområdet bestemmer dette, fordi særlige grunde taler derfor, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Det er en forudsætning for, at kriminalforsøgsområdet kan tillægge en for sent indkommen ansøgning opsættende virkning, at fristoverskridelsen er **undskyldelig**, og at det skønnes **hensigtsmæssigt**, at klienten i givet fald kan afson straffen i fodlænke frem for i en afsoningsinstitution, jf. fodlænkevejledningens pkt. 33.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Generelt om praksis

Om praksis på området skal det bemærkes, at det fremgår af forarbejderne til den ændring af straffuldbyrdsloven, der blev vedtaget den 12. juni 2013 (lovforslag L 133, fremsat 31. januar 2013), at det er ønsket, at en for sent indgivet ansøgning kan tillægges opsættende virkning i videre omfang end tilfældet var tidligere, hvor praksis var ret restriktiv og lå tæt op ad kravene til at opnå tilladelse til udsættelse med afsoningen. Med baggrund i samme hensyn blev muligheden for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning i fodlænke ligeledes indført ved denne ændring af reglerne.

Overordnet set er der et ønske om, at så mange som muligt får muligheden for at afson på bopælen, og at praksis i forhold til at tillægge for sent indgivne ansøgninger opsættende virkning derfor ikke skal være mere restriktiv end nødvendigt.

Som nævnt ovenfor, skal der være tale om, at der både skal være tale om undskyldelighed og hensigtsmæssighed, hvis der skal gives tilladelse til opsættende virkning. Begge hensyn vægter ikke nødvendigvis lige højt, idet jo vægtigere hensynene til hensigtsmæssigheden taler for at tillade opsættende virkning, jo mindre vægt tillægges kravet om, at det skal være undskyldeligt, at ansøgningen ikke blev modtaget rettidigt. Det samme gælder således, hvis hensynet til undskyldeligheden er tungtvejende, vil kravene til hensigtsmæssigheden tilsvarende være mindre.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Undskydelig fristoverskridelse

Spørgsmålet om, hvorvidt det er undskyldeligt, at en klient har søgt efter ansøgningsfristens udløb, drejer sig ofte om en eller flere af følgende situationer:

1. Klienten har enten slet ikke modtaget informationsbrevet eller først modtaget det efter/tæt på ansøgningsfristens udløb.
2. Der er slet ikke sendt informationsbrev til klienten, og alligevel søger han/hun.
3. Personlige omstændigheder har medført, at klienten ikke fik søgt inden for fristen.
4. Helt nye omstændigheder har medført, at klienten nu alligevel gerne vil søge fodlænke.
5. Herudover kan der være en formodning for, at en kort fristoverskridelse på 1-2 dage vil være undskyldelig, da den f.eks. kan skyldes forstyrrelser i postgangen eller uforudsete IT-problemer.

Ad 1. Klienten har enten slet ikke modtaget informationsbrevet eller først modtaget det efter/tæt på ansøgningsfristens udløb

I praksis antages det at være undskyldeligt, at en klient ikke har søgt inden for ansøgningsfristen, hvis han/hun uden egen skyld ikke har modtaget informationsbrevet rettidigt.

Hvis brevet er sendt via digital post, vil det være meget vanskeligt for klienten at godtgøre, at brevet ikke skulle være kommet frem, eller at dette ikke skulle være sket rettidigt.

Er brevet sendt med postvæsenet, kan der i praksis opstå flere situationer, hvor det må anses for sandsynligt, at klienten ikke har modtaget brevet (rettidigt), fx at klienten har flyttet lige omkring tidspunktet for afsendelse af informationsbrevet, og adresseændringen ikke var opdateret i CPR-registeret.

Ad 2. Der er slet ikke sendt informationsbrev til klienten, og alligevel søger han/hun

Klienter, som hverken har fast adresse eller en digital postkasse, får ikke informationsbrev og har dermed ikke krav på at få opsættende virkning. Hvis en klient, der af den grund ikke har fået tilbudt at søge om at afsoner på bopælen, alligevel sender en ansøgning, beror det på en konkret vurdering, om der kan meddeles tilladelse til opsættende virkning. I vurderingen bør indgå baggrunden for, at den pågældende ikke har haft fast bopæl/digital postkasse, og desuden bør det overvejes, om det kan betragtes som hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen frem for i et fængsel.

Tilsvarende gælder for klienter, der har bopæl i udlandet, og af den grund ikke har fået tilsendt et informationsbrev. Udover at det skal betragtes som hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen frem for i et fængsel, vil det være en forudsætning for at komme i betragtning til at afsoner straffen med fodlænke, at man i afsoningsperioden har en bopæl i Danmark, ligesom man skal være i beskæftigelse i Danmark, hvis man konkret ikke kan undtages fra beskæftigelsespligten. Derudover er det en forudsætning, at klienten deltager i en samtale med afdelingen i forbindelse med udarbejdelse af egnedhedsvurdering. Se nærmere i afsnittet "Klienten har fast adresse i udlandet" ovenfor.

Ad 3. Personlige omstændigheder har medført, at klienten ikke fik søgt inden for fristen

Der kan være situationer, hvor dette på grund af klientens personlige forhold på tidspunktet for modtagelse af informationsbrev må anses som undskyldeligt, at klienten ikke har søgt rettidigt - også selv om brevet er kommet rettidigt frem.

Det kan blandt andet gøre sig gældende i sager, hvor klienten har været alvorligt syg/indlagt, hvor klienten har gennemlevet en anden form for alvorlig personlig krise fx skilsmisse eller alvorlig sygdom eller dødsfald i den nærmeste familie osv. Der skal være dokumentation for dette.

Ad 4. Helt nye omstændigheder har medført, at klienten nu alligevel gerne vil søge fodlænke

Der kan være situationer, hvor klienten helt bevidst i første omgang har undladt at søge om afsoning i fodlænke, men hvor der efterfølgende er sket væsentlige ændringer i dennes liv, som betyder, at klienten nu alligevel hellere vil afsone på bopælen.

Det skal være en ændring, som, hvis klienten havde været klar over dette på tidspunktet, hvor han/hun skulle have søgt, ville have ført til, at han/hun ville have søgt. Som eksempler kan nævnes, at en klient er blevet alene med sine børn, og ikke har andre velegnede pasningsmuligheder, eller at en klient er kommet ud af sit misbrug og meget taler for, at det af den grund er mest hensigtsmæssigt at undgå fængselsophold og andre lignende tilfælde.

Ad 5. Formodning for at en kort fristoverskridelse på 1-2 dage vil være undskyldelig

Ved en ganske kort fristoverskridelse på 1-2 dage, vil der være en formodning for, at overskridelsen er undskyldelig, da den f.eks. kan skyldes forstyrrelser i postgangen eller uforudsete IT-problemer. Dette betyder, at der som udgangspunkt vil være temmelige krav til dokumentationen i sådanne tilfælde.

Formodningen for undskyldelighed gælder, medmindre afdelingen er bekendt med oplysninger, der viser, at overskridelsen ikke er undskyldelig.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hensigtsmæssig

Ved vurderingen af om det er hensigtsmæssigt, at en klient afsoner i fodlænke skeles i praksis til de momenter, som efter reglerne indgår i afgørelsen af, om en klient kan overgå fra afsoning i fængsel til fortsat afsoning med fodlænke, jf. fodlænkevejledningens punkt 34.

Disse momenter er:

- Omstændigheder af arbejdsmæssig karakter
- Omstændigheder af uddannelsesmæssig karakter
- Familiemæssige hensyn
- Helbredsmæssige hensyn
- Særligt tungtvejende hensyn til den pågældendes resocialisering

De enkelte momenter er uddybet i nedenstående afsnit om overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke. Det skal dog bemærkes, at kravene til vurderingen af hensigtsmæssigheden er forudsat mindre restriktiv i forbindelse med en ansøgning om opsættende virkning end den vurdering, der foretages i forbindelse med overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke. I forhold til opsættende virkning fremgår det af fodlænkebekendtgørelsens § 5, stk. 3, at "særlige grunde skal tale herfor", mens det af i forhold til overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke fremgår, at kan imødekommes i "ganske særlige tilfælde", jf. fodlænkevejledningens pkt. 34.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilladelse til opsættende virkning

Hvis det vurderes, at det er undskyldeligt, at ansøgningen ikke er modtaget inden fristens udløb, og det skønnes hensigtsmæssigt, at det undersøges, hvorvidt afsoningen kan foregå med fodlænke i stedet for i et fængsel, tillægges ansøgningen opsættende virkning.

Hvis klienten er tilsagt til afsoning i et fængsel, aflyses mødedatoen således, at ansøgningen om afsoning med fodlænke kan behandles. Hvis klienten ikke er tilsagt til afsoning, skal klienten ikke tilsiges til afsoning, idet det først skal afklares, om afsoningen kan ske med fodlænke.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Afslag på opsættende virkning

Hvis det vurderes, at ansøgningen ikke kan tillægges opsættende virkning, skal klienten meddeles afslag herpå. Dette udelukker imidlertid ikke, at der kan iværksættes en egnethedsvurdering, hvis det er muligt at nå det, inden klienten skal møde til afsoning.

I praksis kan opstå følgende situationer:

Hvis klienten er indkaldt til afsoning, foretages en vurdering af, hvorvidt det er muligt at nå at behandle ansøgningen, altså både at lave egnethedsvurdering og træffe afgørelse, inden mødedatoen.

Hvis det vurderes, at dette kan nås, sendes sagen til IO-afdelingen til videre foranstaltning.

Hvis det derimod ikke vil kunne lade sig gøre at behandle ansøgningen inden mødedatoen, meddeles klienten afslag på sin ansøgning, og det understreges, at han/hun skal møde som tilsagt i fængslet. Afslaget skyldes således, at klientens ansøgning ikke kunne tillægges opsættende virkning, og at det ikke er muligt at nå at behandle ansøgningen inden mødedatoen.

Hvis klienten ikke er indkaldt til afsoning, sendes ansøgningen til den relevante afdeling til videre foranstaltning.

Klienten gøres bekendt med, at han/hun skal møde til afsoning i fængslet, hvis klienten får indkaldelse til afsoning, og der ikke er givet tilladelse til afsoning med fodlænke inden mødedatoen.

Det betyder altså, at det afgørende i de tilfælde, hvor klientens ansøgning ikke tillægges opsættende virkning, er, hvornår klienten skal møde i fængsel, og om IO-afdelingen kan nå at behandle ansøgningen inden mødedatoen.

Der forventes ikke, at IO-afdelingerne opprioriterer disse sager. Omvendt må sagerne heller ikke nedprioriteres. De skal behandles på lige fod med sager, hvor klienterne har søgt rettidigt.

Er klienten ikke tilsagt, når IO-afdelingen modtager sagen, må afdelingen løbende holde øje med, hvornår han/hun bliver tilsagt - og samtidig vurdere, om de kan nå at behandle sagen.

Hvis mødedatoen nærmer sig, og IO-afdelingen ved, at ansøgningen ikke kan færdigbehandles inden mødedatoen, vil klienten skulle meddeles afslag på sin ansøgning på grund af, at den ikke kunne tillægges opsættende virkning, og at det ikke er muligt at nå at behandle ansøgningen inden mødedatoen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke

En ansøgning om at afsones med fodlænke fra en klient, der allerede er påbegyndt afsoningen af dommen, kan i ganske særlige tilfælde imødekomes, således at overførsel fra fængsel til fortsat afsoning på bopælen kan finde sted, jf. fodlænkevejledningens punkt 34.

Muligheden for at overføre klienter fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke blev indført ved regelændringen i juni 2013. Reglerne er båret af et overordnet ønske om, at dem, der kan afsones med fodlænke frem for i fængsel, så vidt muligt skal have mulighed for det - også selv om de først søger, når de er mødt til afsoning i fængsel.

Det skal bemærkes, at der i disse sager rent praktisk er tale om to vurderinger. I første omgang skal det vurderes, om klienten opfylder betingelserne for overførsel til fortsat afsoning med fodlænke, og dernæst skal det nærmere vurderes, om han/hun er egnet til at afsones på bopælen.

Rent praktisk er der en tidsmæssig udfordring i disse sager, idet egnethedsvurderingen skal foretages, mens klienten faktisk afsoner, medmindre han/hun er blevet straffebudt. Afhængig af straffens længde stiler det visse krav til hurtig sagsbehandling i den relevante IO-afdeling. Det vil være naturligt at forsøge at opprioritere disse sager.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Overførsel skal finde sted i beordningen af afsoningen

Det er vigtigt at have for øje, at der er to ordninger, hvorefter der kan ske overførsel fra fængsel til afsoning i fodlænke.

I den ene ordning er der tale om en udstationering til bopælen med fodlænke, hvilket foregår i den sidste periode af en afsoning. Reglerne fremgår af udgangsbekendtgørelsen mv.

I den anden ordning, som dette afsnit omhandler, er der ikke tale om udsulning, men om at klienten kan overføres i begyndelsen af et afsoningsforløb. Hensigten med reglen er, at nå de klienter, der af den ene eller anden grund ikke har fået søgt rettidigt, og hvor ganske særlige grunde altså taler for at overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke skal finde sted.

Det fremgår ikke af loven eller forarbejderne, hvor lang tid efter afsoningens start klienten kan søge om overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke. Det må dog antages, at spørgsmålet vil opstå i starten af afsoningen på baggrund af forhold, der er sket forud for indsættelsen, og altså ikke omstændigheder der er opstået under afsoningen.

Undtaget fra dette krav er sager, hvor klienten indledningsvis er anbragt i visitations- og observationsafdelingen i Anstalten ved Herstedvester, og anstalten efterfølgende vurderer, at opholdet ikke skal gennemføres. I givet fald kan der efter aftale med anstalten rejses en fodlænkesag, og klienten kan overføres fra anstalten til fortsat afsoning på bopælen, hvis og når han/hun får tilladelse til dette.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Betingelserne for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke

De overordnede betingelser for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke er følgende:

1. Dommen skal være omfattet af reglerne for afsoning på bopælen i fodlænke.
2. Det skal være undskyldeligt, at klienten ikke har søgt om afsoning i fodlænke.
3. Ganke særlige omstændigheder taler for, at klienten afsoner dommen i fodlænke frem for i et fængsel.
4. Der må ikke være andre hindringer for fodlænkeafsoning end den manglende rettidige ansøgning - altså skal klienten opfylde de almindelige betingelser for afsoning i fodlænke.

Som det ses, skal der både være tale om undskyldelighed og ganske særlige omstændigheder, hvis der skal gives tilladelse til overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke. Som det gælder for sager om opsættende virkning, jf. afsnittet ovenfor, gælder, at begge hensyn ikke nødvendigvis vægter lige højt. Jo vægtigere hensynene til de ganske særlige omstændigheder taler for at tillade overførsel, jo mindre vægt tillægges kravet om, at der skal være undskyldeligt, at ansøgningen ikke blev modtaget rettidig. Det samme gælder således, hvis hensynet til

undskydeligheden er tungtvejende, vil kravene til de ganske særlige omstændigheder tilsvarende være mindre.

Ad 1. Dommen skal være omfattet af reglerne for afsoning på bopælen i fodlænke

Det er naturligvis en forudsætning, at dommen er omfattet af reglerne for afsoning på bopælen.

Der er situationer, hvor en klient kan have mulighed for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke til trods for, at han/hun på anmeldelsestidspunktet ikke var omfattet af den persongruppe, som skal have tilsendt et informationsbrev.

Det er f.eks. ikke udelukket, at der kan ske overførsel fra fængsel til fodlænke af klienter, der møder til afsoning fra fri fod, men som ikke har fået tilbudt fodlænke, fordi de på det tidspunkt, hvor informationsbrevet skulle sendes, ikke opfyldte kravet om at være på fri fod. Det gælder dog fortsat at den manglende ansøgning skal være undskyldelig og at ganske særlige omstændigheder skal tale for, at klienten afsoner på bopælen frem for i et fængsel.

Ligeledes må en klient have mulighed for at blive overført fra fængsel til fodlænke til trods for, at han ikke fik tilbudt dette på grund af, at politiet i forbindelse med anmeldelsen har oplyst, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed gør, at klienten hurtigt skal påbegynde afsoning. I dette tilfælde vil kravet om den hurtige afsoning være opfyldt. Det er naturligvis en forudsætning, at de resterende betingelser for overførslen er opfyldt, at der således er "ganske særlige omstændigheder", der taler for det.

Ad 2. Det skal være undskydeligt, at klienten ikke har søgt om afsoning i fodlænke

Det er en forudsætning for tilladelse til overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke, at det er undskyldeligt, at klienten ikke har ansøgt rettidigt om tilladelse til fodlænkeafsoning, jf. fodlænkevejledningens pkt. 34.

Ved vurdering af om det er undskyldeligt, at klienten ikke har søgt om afsoning med fodlænke rettidigt, gælder samme praksis for at tillade for sent indkomne ansøgninger opsættende virkning. Se afsnittet herom ovenfor.

Ad 3. Ganske særlige omstændigheder taler for, at klienten afsoner dommen i fodlænke frem for i et fængsel

Der skal foretages en vurdering af, hvorvidt ganske særlige omstændigheder af fx arbejds-, uddannelses-, familie eller helbredsrelateret karakter eller særligt tungtvejende hensyn til den pågældendes resocialisering taler for fodlænkeafsoning, jf. fodlænkevejledningens pkt. 34.

Denne vurdering kan sammenlignes med hensigtsmæssighedsvurderingen i forbindelse med om en for sent modtaget ansøgning kan tillægges opsættende virkning. Som det fremgår af afsnittet ovenfor om dette emne, antages det at vurderingen er noget mere restriktiv, når der er tale om overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke end ved opsættende virkning.

Det fremgår af lovforslagene (lovforslag L 133, fremsat den 31. januar 2013), at ved spørgsmål om, hvorvidt der kan ske overførsel til fortsat afsoning med fodlænke, vil det efter omstændighederne være relevant at overveje, om klienten bør meddeles tilladelse til strafafbrydelse, mens spørgsmålet behandles.

Hvis der er grundlag for strafafbrydelse, vil der være en formodning for, at der tilsvarende vil være grundlag for at tillade overførsel til fortsat afsoning i fodlænke.

Om praksis på området kan siges følgende:

Omstændigheder af arbejdsmæssig karakter

Særlige omstændigheder, der vil kunne tale for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning i fodlænke, kunne eksempelvis være, at klienten mister sit arbejde ved at

skulle afsone i fængsel eller tungtvejende hensyn til særlige arbejdsopgaver på jobbet fx sæsonarbejde eller uforudsete opgaver. Oplysningerne skal kunne dokumenteres, eksempelvis ved kontakt til arbejdsgiver. Arbejdsgiveren skal oplyse om konsekvenserne af, at lige netop denne medarbejder (klienten) ikke er til stede i den periode.

Omstændigheder af uddannelsesmæssig karakter

Særlige omstændigheder kan eksempelvis være, at klienten vil blive smidt ud af studiet på grund af for meget fravær som følge af afsoningen, at det er eksamensperiode eller lignende. Der må som udgangspunkt være forhold i klientens baggrund, der gør det særligt vigtigt, at der ikke sker en afbrydelse eller forsinkelse af uddannelsesforløbet som følge af afsoningen. Bemærk, at der bør indhentes dokumentation, eksempelvis ved kontakt til uddannelsesstedet.

Famillemæssige hensyn

Hensynet til klientens børn, ægtefælle eller andre nærtstående famillemedlemmer kan tale for overførsel fra fængsel til fortsat afsoning med fodlænke.

Der kan eksempelvis være tale om, at klienten er enig forælder, og der ikke er en god løsning på pasning af barnet/børnene under afsoningen, alvorlig sygdom i den nærmeste familie, klienten tager sig af ægtefællen/forælder eller andre nærtstående på grund af sygdom og lignende tilfælde. Disse omstændigheder skal dokumenteres, eksempelvis ved kontakt til kommunen eller ved lægelig dokumentation.

Helbredsmæssige hensyn

Der vil typisk være tale om, at klienten af helbredsmæssige årsager kan have svært ved at være i fængsel, eksempelvis på grund af behovet for særlige hjælpemidler, eller hvis han/hun skal følge jævnlige behandlinger uden for fængslet. Disse omstændigheder skal dokumenteres.

Særligt tungtvejende hensyn til den pågældendes resocialisering

Der kan eksempelvis være tale om, at klienten er i gang med et velfungerende behandlingsforløb, fx mod misbrug af euforiserende stoffer eller alkohol, og afbrydelse af denne behandling vil have negativ betydning for klientens mulighed for resocialisering, herunder risiko for tilbagefald til tidligere misbrug og/eller til ny kriminalitet. Der kan også være tale om klienter, der deltager i et exitprogram, et mentorforløb eller lignende. Disse omstændigheder skal kunne dokumenteres, eksempelvis ved en udtalelse fra behandlingsstedet eller andre fagpersoner, der er involveret i behandlingen af klienten.

Klienten er indledningsvist blevet anbragt i visitations- og observationsafdelingen i Anstalten ved Herstedvester

Sådanne særlige omstændigheder kan også foreligge i tilfælde, hvor klienten indledningsvist er blevet anbragt i Anstalten ved Herstedvester, og anstalten vurderer, at klienten alligevel ikke skal afsone hos dem/ikke skal i sexologisk behandling, og derfor vil overføre klienten til afsoning i et andet fængsel, hvis afsoning med fodlænke ikke er muligt. Anstaltens vurdering vedrørende misbrugsrisiko og behandlingsbehov tillægges i praksis stor vægt.

Ad 4. Der må ikke være andre hindringer for fodlænkeafsoning end den manglende rettidige ansøgning

Det fremgår af lovforslagene (L 133, fremsat 31. januar 2013), at der ikke må være andre hindringer for fodlænkeafsoning end den manglende rettidige ansøgning.

Det må fortolkes sådan, at klienten generelt skal opfylde de almindelige betingelser for afsoning med fodlænke. Det skal derfor vurderes, om klienten vil kunne opfylde vilkårene for fodlænkeafsoning.

Hvis det således fra starten er klart, at klienten ikke vil kunne få en tilladelse til at afsone på bopælen, fx fordi han/hun ikke har en egnet bopæl og dermed ikke opfylder betingelserne for at afsone på bopælen, vil det med afgørende vægt tale imod, at der iværksettes en nærmere undersøgelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Lidt praktisk

Klienter kan få en 5 31-udgang fra fængslet til samtalen med IO-afdelingen.

Bemærk som før nævnt, at formålet formentlig forspildes, hvis ikke en overførsel fra fængslet kan ske inden for ganske kort tid. Derfor skal disse sager så vidt muligt opprioriteres.

Hvis klienten er straffbrudt i forbindelse med behandlingen af sagen, skal Iverksættelse af den videre afsoning på bopælen i fodlænke ske den dag, hvor straffabrydelsen udløber. Dette skal koordineres mellem fængslet og IO-afdeling.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvem er hvad?

Når fængslet modtager en ansøgning om opstart af en frontdoor-sag fra klienten, eller fængslet selv vurderer, at en frontdoor-sag bør startes op, sendes en indstilling herom til (relevant?) områdekantor, der beslutter, om sagen kan startes op.

IO-afdelingen kontaktes med henblik på, at det afklares, hvorvidt klienten er egnet til at afsones på bopælen, og træffer afgørelse herom.

Fængslet og afdelingen kan lave en aftale om, at fængslet selv laver den del af egnethedsvurderingen, der er muligt for dem, og at IO-afdelingen så "bare" kort taler med klienten, herunder forklarer om reglerne og vilkårene for at afsones på bopælen, ser om bopælen er egnet mv.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særlige problemstillinger

Mere end én dom

En klient kan afsones mere end én dom på bopælen, så længe den samlede fængselsstraf ikke overstiger 6 måneder, jf. fodlænkevejledningens punkt 3.

Situationen med to eller flere uafsonede domme kan opstå på flere tidspunkter i fodlænkeforløbet.

I de nedenstående eksempler er det forudsat, at den samlede straf er maksimalt 6 måneder, og at dommene i øvrigt er omfattet af fodlænkeordningen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Uafsonet dom på tidspunktet, hvor en ny dom skal vurderes til fodlænke

Udeblevet fra afsoning på en tidligere dom

Der tilbydes ikke fodlænke på den nye dom, idet det antages, at klienten burde være mødt til afsoning og dermed skal sidestilles med en klient, som aktuelt er afsoner.

Den nye dom skal derfor anmeldes til afsoning.

Har for nyligt fået afslag på at kunne afsones tidligere dom med fodlænke

Der sendes informationsbrev vedrørende den nye dom. Hvis afslagsbegrundelsen stadig skønnes relevant, indsættes der i brevet et afsnit, hvoraf fremgår, at de hensyn, der tidligere medførte, at klienten ikke kunne få tilladelse til at afsones på bopælen, stadig vil tale imod at der gives tilladelse.

Det kan formuleres fx således: "Kriminalforsøgsområdet har noteret sig, at du for nylig har fået afslag på en ansøgning om at kunne afsone dom af xx.xx.xx med fodlænke. Hvis du vægter at søge om at afsone den aktuelle dom med fodlænke, vil der derfor være en formodning for, at du ikke kan få tilladelse til dette".

Hvis klienten søger, sendes sagen til IO-afdelingen, der som udgangspunkt kan lave en begrænset egnethedsvurdering.

Skulle der være opstået nye omstændigheder, siden klienten fik et afslag, og det nu vurderes, at klienten er egnet til at afsone på bopælen, bør den tidligere dom så vidt muligt medinddrages i fodlænkesagen.

Har for nyligt fået tilbagekaldt en tilladelse til at afsone på bopælen

Der sendes informationsbrev vedrørende den nye dom.

Efter en konkret vurdering kan der i brevet indsættes et afsnit, hvoraf fremgår, at de hensyn, der tidligere har medført, at klienten har fået tilbagekaldt sin tilladelse til at afsone på bopælen, stadig vil tale imod, at der gives tilladelse. Se afsnittet ovenfor om dem, der for nyligt har fået afslag på fodlænke

Har ikke søgt fodlænke på den tidligere dom

Klienten skal orienteres om muligheden for at søge om at afsone den nye dom på bopælen, selvom klienten har en uafsonet dom, som han/hun ikke har søgt om at kunne afsone på bopælen.

Der sendes et særligt informationsbrev på den nye dom, hvoraf fremgår, at man er bekendt med, at han/hun ikke har søgt fodlænke på den tidligere dom, og at den derfor er anmeldt til det fængsel, hvor afsoningen skal finde sted. Hvis klienten ønsker denne dom inddraget, kan det alene ske, hvis der er udsættelsesgrundlag.

Det bemærkes, at hvis klienten allerede er tilsagt til afsoning af den tidligere dom, og mededatoen er nært forestående, må klienten orienteres ved fremmøde i fængslet, da det ellers er usikkert, om brevet kan nå at komme frem.

Endelig bemærkes, at hvis den nye dom modtages, mens klienten er i gang med at afsone den første dom, skal der, som redegjort for ovenfor, ikke sendes et informationsbrev, fordi klienten ikke er på fri fod.

Fodlænkesagen på tidligere dom er endnu ikke afgjort

Klienten gøres opmærksom på, at den nye dom som udgangspunkt vil blive medinddraget i fodlænkesagen. Hvis klienten ikke ønsker at meddele sit samtykke til dette, vil den nye dom skulle anmeldes til fængsel/klienten tilsiges til afsoning.

Klienten har fået tilladelse til at afsone den tidligere dom på bopælen

Hvis sagen afventer iværksættelse af afsoning på bopælen, eller afsoningen på bopælen er i gang, kontaktes afdelingen med henblik på, at de spørger klienten, hvorvidt han/hun ønsker at få medinddraget den nye dom. Hvis klienten ikke ønsker at meddele sit samtykke til dette, vil den nye dom skulle anmeldes til fængsel/klienten tilsiges til afsoning.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

[Kontakt webmaster](#)

Intranettet Klienter Klientsagsbehandling IO - egnethedsvurdering - tjekliste

Find bolige

Kommunikation

Klienter

Medarbejdere

Økonomi og indkøb

Organisation

IO - egnethedsvurdering - tjekliste

Kc

Ju
Sa
72!

Send

IO

✓

Indholdsfortegnelse

Generelt om egnethedsvurderinger

Hvis klienten er varetægtsfængslet, når der skal laves egnethedsvurdering

Hvis klienten er i gang med et exitforløb

Hvis klienten er udvisningsdømt

Trussels- og risikovurdering af klienter

Genoptagelse af sagsbehandlingen

Betingelser for at afsone på bopælen

Bolig

Hvornår er en bolig ikke egnet?

Kollegieværelser

Midlertidige boliger

Husbåde

Meget store boliger

Hvis boligen består af flere bygninger på samme adresse

Godkendelse af udeområde, som klienten må færdes på

Beskæftigelse

Godkendelse af beskæftigelsessteder

Barselsorlov

Kontaktperson

Dispensation fra kravet om beskæftigelse

Klienter der skal afsone en dom på 30 dage eller derunder

Pensionister, førtidspensionister og andre uden for arbejdsmarkedet

Klienter, der indgår i arbejdsstyrken

Afsoning, mens klienten holder ferie fra sin beskæftigelse

Arbejdstiden

Beskæftigelse i mere end 37 timer om ugen

Beskæftigelse i mindre end 20 timer om ugen

Overarbejde

Opdeling af straffen for dem, der arbejder væk fra bopælen

Samtykke fra medbeboere

Samarbejde om egnethedsvurderingen

Hensigtsmæssighedsvurderingen

Hvis klienten har sagt nej til betinget dom eller nægtet at deltage i personundersøgelse

Hvis klienten har sagt nej til betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og/eller behandling for misbrug af alkohol

Overtrædelse af vilkår for en betinget dom

Samlet om de vilkår, der gælder for afsoning på bopælen

Vilkår om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen

Generelt om selve vurderingen af, om klienten kan undlade at begå strafbart forhold under afsoningen

Kriminalitetens art

Taler risikoen for ny kriminalitet imod, at en klient kan afsone gentagne gange efter hinanden på bopælen?

Kriminaliteten er begået i forbindelse med klientens arbejde, og klienten er fortsat beskæftiget med den samme type arbejde

Kriminalitet mod et medlem af husstanden

Sædelighedskriminalitet

Anstalten ved Herstedvester

Vilkår om ambulant sexologisk behandling

Børnevilkår

Kriminalitet, som er begået af bandemedlemmer/rockere

Vilkår om behandling mod misbrug af alkohol og/eller euforiserende stoffer

Misbrugets omfang

Vil klienten kunne afsone på bopælen uden misbrug?

Fortsættelse af igangværende behandling eller vilkår om behandling

Særligt om hashmisbrug

Særligt om kvantitativ kontrol af urinprøver for hash

Misbrugsrelaterede særvilkår og tidt om hvornår de anvendes

Ubetinget behandlingsvilkår

Betinget behandlingsvilkår

Ubetinget vilkår om kvantitative urinprøver

Betinget vilkår om kvantitative urinprøver

Indtagelse af medicin, der ikke er lægeordineret

Udskillelestider

Vilkår om deltagelse i programvirksomhed

Dispensation fra programvirksomhed

Domme afsagt før 1. juli 2013

Domme afsagt efter 1. juli 2013

Udgifter i forbindelse med programvirksomhed

De resterende vilkår om klientens øvrige forpligtelser under afsoningen

Særvilkår

Voldsvilkår

Hvis klienten og forurettede bor tæt på hinanden

Vilkår om psykiatrisk behandling

Generelt om egnethedsvurderinger

Når en klient har søgt om at afsone sin straf på bopælen, skal det vurderes, hvorvidt han/hun er egnet til dette, jf. fodlænebekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Undersøgelsen har til formål, dels at afdække om klienten opfylder betingelserne for at få tilladelse til at afsone på bopælen, dels at afdække om klientens personlige forhold gør afsoning på bopælen uhensigtsmæssig, jf. fodlænevejledningens pkt. 19.

Deltagelse i egnethedsvurderingen er en betingelse for at indgå i ordningen, og en klient, der nægter at deltage eller udebliver fra undersøgelsen, meddeles derfor afslag på ansøgningen, jf. straffuldbyrdslovens § 78 b, stk. 5. Det samme gælder, hvis klienten nægter at samarbejde i fornødent omfang, jf. fodlænevejledningens pkt. 21. Se nærmere nedenfor i afsnittet "Samarbejde om egnethedsvurderingen".

Som hjælp til at foretage egnethedsvurderingen er udarbejdet et koncept til udarbejdelse af egnethedsvurderingen. Denne findes i Klientsystemet. Derudover er der lavet en form for "tjekliste" for egnethedsvurderingen, som består af konceptet til

egnethedsvurderingen, hvor der er indsat links til de relevante afsnit i diverse vidensbøger. Link til tjeklisten om egnethedsvurdering

Det skal bemærkes, at der gælder en frist på 1 måned for udarbejdelse af egnethedsvurdering i sager vedrørende vold, voldtægt og visse våbenlovsovertrædelser, jf. fodlænkecirkulærets § 2.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det kan undlades at iværksætte en mere indgående egnethedsvurdering, hvis kriminalforsorgen er bekendt med klientens personlige forhold, og det er åbenbart, at han/hun ikke opfylder betingelserne for at afsone på bopæl. Dette fremgår af fodlænkebekendtgørelsens § 6, stk. 1, og fodlænkevejledningens pkt. 19. I daglig tale omtales det som en "begrænset egnethedsvurdering".

Nedenfor er indledningsvis gennemgået flere praktiske problemstillinger, der kan opstå i forbindelse med, at der skal udarbejdes en egnethedsvurdering.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis klienten er varetægtsfængslet, når der skal laves egnethedsvurdering. Hvad gør man, når en klient's ansøgning om fodlænke er tillagt opsættende virkning, men klienten er varetægtsfængslet i en ny sag, når afdelingen efterfølgende kontakter ham/hende med henblik på udarbejdelse af egnethedsvurdering?

Varetægtsfængsling sker som udgangspunkt kun, hvis der er grundlag for at antage, at klienten har begået strafbart forhold. I første omgang bør afdelingen derfor kontakte politiet for at få kendskab til grundlaget for varetægtsfængslingen, herunder den begærede kriminalitet, forventninger til straf og længden af varetægtsperioden.

På baggrund af disse oplysninger må afdelingen overveje, om der skal meddeles afslag på grund af, at det efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder findes, at det ikke er hensigtsmæssigt, at klienten afsones på bopælen, idet det bl.a. må antages, at han/hun ikke vil være i stand til at overholde vilkåret om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen. *Se nærmere om recidivrisikoen nedenfor i afsnittet "Vilkår om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen".*

Hvis den forventede straf i den sag, der danner grundlag for klientens varetægtsfængsling, medfører, at det er klart, at den aktuelle dom ikke vil kunne afsones på bopælen på grund af den forventede længde af den samlede straf, kan det overvejes, hvorvidt fodlænkesagen kan lukkes på den baggrund.

Siden regelændringen i 2013 har den formodede straf for verserende sager ikke længere kunne begrunde afslag, selvom denne sammen med den aktuelle dom formodedes at medføre en straf på mere end 6 måneders fængsel.

Ikke desto mindre har der efter regelændringen været nogle få eksempler på, at der helt konkret er meddelt afslag på baggrund af længden af den forventede straf, som altså sammen med den aktuelle dom formodes at blive mere end 6 måneder. I disse sager har den varetægtsfængslede klient selv været indforstået med det, idet han/hun var klar over, at fodlænkeafsoning med overvejende sandsynlighed ikke vil være realistisk.

I sådanne sager skal det fremgå af afgørelsen, at klienten med udsigt til en sådan straf ikke vil være omfattet af målgruppen for fodlænke, og at han/hun må henvende sig igen, hvis straffen bliver kortere, eller han/hun bliver frikendt.

Hvis der ikke er grundlag for at meddele afslag, er der ikke rigtig noget alternativ til at holde sagen åben, indtil klienten løslades fra varetægt. Afdelingen er derfor nødt til løbende at erindre sagen for at tjekke, om klienten er blevet løsladt.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis klienten er i gang med et exitforløb

At en klient er i gang med et exitforløb er i sig selv ikke en hindring for at kunne afsone på bopælen.

Oplysningen om, hvorvidt en klient er i et exitforløb, kan fremkomme på forskellige måder, typisk ved en henvendelse fra en exitmedarbejder fra kriminalforsorgen eller politi.

Det anbefales, at det forud for egnethedsvurderingssamtalen konkret undersøges, hvad der er status for klientens exitforløb, og hvad det forhold, at klienten er i exit, vil betyde i forbindelse med en eventuel afsoning på bopælen, herunder hensynet til klientens og personalets sikkerhed, om klienten kan deltage i programvirksomhed, om han/hun kan deltage i eventuel misbrugsbehandling etc.

Af sikkerhedshensyn bør oplysninger om bandeexit alene fremgå af bandeexitmodul i Klientsystemet. Det kan oplyses, at hver institution i Kriminalforsorgen har en medarbejder, der er bandeexit-ansvarlig, og som blandt andet har særlig viden om dette modul. Sagen bør drøftes med denne medarbejder. Sagen kan tillige drøftes med kriminalforsorgsområdets Sikkerhedsenhed.

Hvis der meddeles tilladelse til afsoning på bopælen, vil det være i overensstemmelse med praksis at fastsætte et rocker-/bandevilkår i denne type sager. Formålet er at støtte klienterne i deres ønske om at forlade miljøet. Dette skal derfor drøftes med klienten. *Se nærmere om rocker-/bandevilkår nedenfor.*

På grund af (det tidligere) bandetilhørsforhold vil der ofte være særlige hensyn i forhold til placeringen af den pågældende i fængsel/arresthus i tilfælde af, at tilladelsen til at afsone på bopælen skal tilbagekaldes. Eventuel placering kan med fordel afklares i forbindelse med, at der meddeles tilladelse til at afsone på bopælen, så der ikke er tvivl om dette, hvis klienten efterfølgende skal overføres.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis klienten er udvisningsdømt

Udvisningsdømte på fri fod er også omfattet af målgruppen for fodlænke. De vil typisk have lov til at være i Danmark, indtil fængselsstraffen er udstået ("processuelt ophold").

Det er dog erfaringen, at en del af denne målgruppe ikke har en egnet bopæl, da de ofte skal bo på et asylcenter.

Det er også erfaringen, at der for disse klienter kan være udfordringer i forhold til at opfylde kravet om beskæftigelse, da denne gruppe efter udlændingereglerne som udgangspunkt ikke har mulighed for at have et ordinært job.

Da der derfor kan være nogen usikkerhed omkring, hvilke rettigheder klienter fra denne målgruppe har, vil det være en fordel at rette henvendelse til udlændingemyndighederne tidligt i forløbet med henblik på at få klarlagt, på hvilket grundlag klienten er i Danmark og de nærmere betingelser for dette.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Trussels- og risikovurdering af klienter

Kriminalforsorgsområdets Sikkerhedsenhed kan være behjælpelige med at lave en trussels- og risikovurdering af klienter. Det kan fx være relevant ved domfældte, der tidligere har haft en meget problematisk adfærd.

Vurderingen bør som udgangspunkt foretages inden afdelingen kører ud for at tale med klienten. Hvis der vurderes konkret at være tale om en klient med en meget

problematisk adfærd, kan egnethedsvurderingssamtalen eventuelt finde sted i afdelingen, alternativt i et arresthus eller fængsel, hvor der er kollegaer til stede.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Genoptagelse af sagsbehandlingen

En sag skal som udgangspunkt genoptages, efter der er meddelt afslag på at afsone på bopælen, hvis der er væsentlige nye forhold og omstændigheder i sagen, eller hvis grundlaget for den oprindelige afgørelse viser sig at være fejlagtigt.

Som udgangspunkt skal sagen kunne færdigbehandles inden en given mædedato i fængsel. Efter omstændighederne kan mædedatoen i fængslet aflyses.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Betingelser for at afsone på bopælen

Tilladelse til at afsone på bopælen forudsætter, at en række betingelser er opfyldt, jf. straffuldbyrdeelseslovens § 78 b.

Betingelserne for at afsone på bopælen er følgende:

- Dommen er omfattet af fodlænkeordningen.
- Boligen er egnet.
- Klienten er i beskæftigelse, medmindre klienten konkret er undtaget fra dette krav.
- Samtykke fra medboere over 18 år.
- Klienten samarbejder omkring udarbejdelse af egnethedsvurderingen.
- Hensigtsmæssigt at klienten afsoner på bopælen.

For så vidt angår forudsætningen om, at dommen(e) er omfattet af fodlænkeordningen, henvises til vidensbogen om den indledende sagsbehandling.

De resterende betingelser er omtalt i de følgende afsnit.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Bolig

Tilladelse til at afsone på bopælen forudsætter, at klientens boligforhold er af en sådan beskaffenhed, at straffuldbyrdeelsen på bopælen kan gennemføres under intensiv overvågning og kontrol. Det følger af straffuldbyrdeelseslovens § 78 b, stk. 1, nr. 1.

Hvis en klient kan bo i boligen, er den som udgangspunkt egnet. Men der kan dog forekomme situationer, hvor det ikke er muligt at godkende klientens bolig til afsoning på bopælen. I givet fald bør det undersøges, hvorvidt klienten har mulighed for at afsone på en anden bopæl, inden der meddeles afslag på at afsone på bopælen.

Nedenfor er gennemgået en række konkrete problemstillinger i forhold til klientens boligforhold.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvornår er en bolig ikke egnet?

Tekniske hindringer kan betyde, at en bolig ikke findes egnet til afsoning på bopælen. Dette vil fx være tilfældet, hvis der ikke er mulighed for at opnå tilstrækkelig mobildekning på bopælen, eller der ikke er indlagt strøm på bopælen, der kan levere strøm til den del af overvågningsudstyret, der installeres på bopælen.

Bopælen kan også være i en stand, der betyder, at den ikke kan findes egnet, fx hvis den er ekstremt beskidt og/eller rodet eller skadedyrsbefængt (sundhedsskadelig). Konkret skal det i givet fald overvejes, om fx en del af boligen - efter en vis frist - kan bringes til en stand, så det elektroniske udstyr kan placeres dér, eller om afsoningen kan finde sted på en anden bopæl.

Hvis Kriminalforsorgen bliver bekendt med, at klienten bor i en bolig i strid med fx diverse særregler, f.eks. hvis der på boligen er etableret ulovlige strømforhold, hvis klienten bor i sit sommerhus uden for den periode, der er godkendt af kommunen, eller hvis klienten bor i en bolig, der ikke er godkendt til beboelse, fx en del af en butik eller lignende, bør klienten have en frist for at lovtiggere forholdene.

Kollegieværelser

Som udgangspunkt kan et kollegieværelse ikke godkendes som egnet bolig. Det skyldes dels kontrolmæssige årsager, idet det ikke kan kontrolleres, om klienten opholder sig på fællesarealer mv., dels menneskelige årsager, da der typisk er få m² at kunne opholde sig på.

Der kan dog være tilfælde, hvor det kan lade sig gøre, fx kollegieværelser/kollegielejligheder med eget køkken (eget køleskab og kogeplade) og bad, og boliger som mere har karakter af bofællesskaber med et begrænset antal medbeboere. Sidstnævnte forudsætter dog, at der kan indhentes samtykke fra de øvrige beboere. [Link til afsnittet om samtykke](#)

Midlertidige boliger

Som udgangspunkt kan midlertidige boligformer som campingvogne, herberger, både osv., ikke godkendes.

I enkelte tilfælde har det været muligt at godkende campingvogne, fordi de havde et-, køkken- og toiletforhold svarende til en permanent beboelse. Der har også været eksempler på, at det er godkendt, at en klient, fx i forbindelse med ombygning, har boet i en campingvogn, der er opstillet på en privat grund, og under afsoningen har benyttet toiletfaciliteter i den ejendom, der hører til denne grund.

Husbåde

En husbåd kan ikke anses som en egnet bopæl. Det skyldes, at bådens bevægelser i vandet vil kunne udløse alarmer om, at DCU'en, altså den del af overvågningsudstyret, der er placeret på bopælen, er i bevægelse.

Meget store boliger

Det er muligt at begrænse en klients adgang til dele af en meget stor bolig, hvis det skønnes nødvendigt for at etablere den elektroniske overvågning. Afgrænsningen skal i givet fald aftales klart med klienten, og der bør gøres notat om det aftalte.

Hvis boligen består af flere bygninger på samme adresse

Afsonere, der bor sammen med medbeboere på en bopæl, der består af flere bygninger, kan efter en konkret vurdering opholde sig sammen med medbeboerne i "deres" del af ejendommen, ligesom de kan opholde sig i den del af boligen, de selv normalt bruger - også selv om de skal uden for deres "egen" del af boligen for at komme til den del, som også de andre bruger. Det kræver naturligvis, at der er samtykke fra medbeboere. Det kan fx være egen lejlighed over familiens garage, kælderværelse med adgang til resten af huset via en sti langs huset eller bolig i en længe af en gård, hvor man skal over gårdspladsen for at komme til hovedhuset.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Godkendelse af udeområde, som klienten må færdes på

Under forudsætning af, at det sker under elektronisk overvågning, kan det godkendes, at klienten, mens hun/hun skal være hjemme på bopælen, går uden for denne i et mindre til boligen hørende område, som ligger i naturlig forlængelse af boligen. Det vil typisk være en terrasse eller lignende. Afgrænsningen beror på en helt konkret vurdering, som bør aftales klart med klienten, så der ikke senere opstår tvivl om aftalen. Derfor skal der også gøres notat om det aftalte.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Beskæftigelse

Tilladelse til at afsonen på bopælen forudsætter, at klientens beskæftigelsesforhold i form af arbejde, uddannelse eller lignende er af en sådan beskaffenhed, at straffuldbyrdelsen kan gennemføres under intensiv overvågning og kontrol. Dette fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 1, nr. 2.

Dette gælder dog ikke for personer, der er idømt fængselsstraf i 30 dage eller derunder. Der kan endvidere dispenseres fra betingelsen i særlige tilfælde, hvor den dømtes beskæftigelsessituation taler for det, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 2.

Der skal som udgangspunkt udpeges en kontaktperson på det sted, klienten er beskæftiget. Kontaktpersonen skal underrette tilsynsmyndigheden, hvis klienten helt eller delvis udebliver fra beskæftigelsen. Dette fremgår af fodlænkevejledningens pkt. 45.

Nedenfor er beskrevet nærmere om beskæftigelseskravet, herunder muligheden for at dispensere fra dette, samt om kravet om kontaktperson.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Godkendelse af beskæftigelsessteder

Som nævnt ovenfor er det afgørende, at klientens beskæftigelsesforhold er af en sådan beskaffenhed, at afsoningen kan finde sted under intensiv overvågning og kontrol. Beskæftigelseskravet er begrundet i resocialiseringshensyn og i hensynet til, at klienten ikke bliver isoleret på sin bopæl. Dette fremgår af fodlænkevejledningens pkt. 10.

Ud over arbejde og uddannelse godkendes i praksis andre former for beskæftigelse, fx kommunal aktivering, ophold på væresteder, frivilligt arbejde, kurser mv.

Samfundstjenestesteder kan også anvendes som en alternativ aktivitet for at opfylde beskæftigelseskravet, jf. fodlænkevejledningens pkt. 11.

Det skal bemærkes, at det konkrete beskæftigelsessted kan afvises, hvis det antages, at den fornødne overvågning og kontrol ikke kan finde sted. Der kan fx lægges vægt på tidligere erfaringer med stedet. Klienten skal i givet fald have mulighed for at finde et andet beskæftigelsessted.

Barselsortov

En klient på barsel sidestilles med en selvstændig, der arbejder hjemme. Der kan derfor gives op til 37 timer om ugen, hvor klienten kan gå ind og ud af huset (frivillig tid) for at varetage de opgaver, som hører til at være beskæftiget med at passe sit eget barn, herunder gå tur med barnet, lægge barnet til at sove udenfor, gå til sundhedspjegerske/læge mv. Dette forudsættes at finde sted i dagtimerne.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kontaktperson

Der skal som udgangspunkt være en kontaktperson på det sted, klienten er beskæftiget.

Det antages, at kontaktpersonen skal kunne kontrollere, hvorvidt klienten møder på beskæftigelsesstedet, og kan eksempelvis være den person, klienten normalt skal sygemelde sig til.

Udpegning af kontaktperson kan dog undlades, hvis helt særlige omstændigheder taler herfor. Det er dog en forudsætning, at den fornødne overvågning og kontrol med, at

klienten overholder sin beskæftigelsesforpligtelse, på anden måde kan finde sted på fuldt betryggende vis, jf. fodlænkevejledningens pkt. 45.

Hvis det efter en konkret vurdering undlades at udpege en kontaktperson, vil det i praksis være afdelingen, der skal foretage kontrollen af, at en klient overholder sin beskæftigelsesforpligtelse, herunder at han/hun ikke udebliver helt eller delvist fra sin beskæftigelse.

I praksis kan det undlades at udpege kontaktperson, hvis klienten kan sandsynliggøre, at han/hun vil blive afskediget, hvis arbejdsgiveren bliver bekendt med, at klienten er idømt en fængselsstraf. I denne vurdering kan fx indgå klientens ansættelseskontrakt, beskrivelse af virksomhedens politik i forhold til at ansætte tidligere dømte, erfaringer om, hvordan virksomheden tidligere har behandlet en ansat, der blev idømt en fængselsstraf mv.

Hvis den person, som skulle være kontaktperson, er i familie med klienten, eller der på anden måde er tale om inhabilitet, vil det med stor vægt tale for, at kravet om kontaktperson fraviges under forudsætning af, at tilsynsmyndigheden fører den nødvendige kontrol.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Dispensation fra kravet om beskæftigelse

Med regelændringerne pr. 1. juli 2013 blev der skabt adgang for, at der kan ske dispensation fra kravet om beskæftigelse, jf. fodlænkevejledningens pkt. 12 og 13. Regelændringerne omfatter alene domme, der er afsagt efter den 1. juli 2013. I nedenstående gennemgang af mulighederne for dispensation er der derfor sondret mellem reglerne før og efter den 1. juli 2013.

Klienter der skal afsone en dom på 30 dage eller derunder

Domme, afsagt for den 1. juli 2013

Uanset dommens længde er der krav om beskæftigelse under afsoning på bopæten.

Domme, afsagt efter den 1. juli 2013

Hvis dommen er afsagt efter den 1. juli 2013, er klienter, der skal afsone en dom på 30 dage eller derunder, fritaget fra beskæftigelsespligten, men må dog gerne arbejde, jf. fodlænkevejledningens pkt. 12.

Undtagelsen gælder også klienter, som er idømt en delvis betinget dom og som følge heraf skal udstå fængselsstraf i 30 dage eller derunder.

Det skal bemærkes, at det er dommens længde, der er afgørende og ikke den faktiske periode, klienten skal afsone.

Pensionister, førtidspensionister og andre uden for arbejdsmarkedet

Domme, afsagt før 1. juli 2013

Til trods for at klienten er uden for arbejdsmarkedet, fx pensionist, førtidspensionist eller sygemeldt, er udgangspunktet, at han/hun skal være i beskæftigelse under afsoningen. I praksis stilles alene krav om beskæftigelse i 10 timer om ugen.

I praksis kan dette udgangspunkt dog fraviges i både opad- og nedadgående retning.

Hovedreglen er, jo mindre beskæftigelse afdelingen mener, at klienten kan klare, jo højere er kravet til dokumentation for de forhold, der begrundet fravigelsen, fx aktuelle lægeoplysninger eller kommunens ressourceprofil. Det vil i mange tilfælde være nødvendigt at gøre lægen opmærksom på, at der ikke er tale om et ordinært beskæftigelseskrav, jf. ovenfor i afsnittet "Godkendelse af beskæftigelsessteder".

Domme, afsøgt efter 1. juli 2013

Efter reglerne kan der dispenseres fra beskæftigelseskravet i særlige tilfælde, hvor klientens beskæftigelsesmuligheder taler for det. Dette omfatter navnlig klienter, der varigt er uden for arbejdsmarkedet, fx pensionister, førtidspensionister, efterlønsmottagere mv. Dette fremgår af fodlænkevejledningens pkt. 13.

I praksis dispenseres fra beskæftigelseskravet, hvis det er godtgjort, at klienten er varigt uden for arbejdsmarkedet og ikke har et ønske om at være i beskæftigelse under afsoningen. Det er derfor vigtigt, at afdelingerne i forbindelse med egnethedsvurderingssamtalen får en form for dokumentation for, at klienten er uden for arbejdsmarkedet, fx pensionsbevilling, kopi af udbetaling af efterløn, bekræftelse fra kommunen eller lignende. Det bør noteres i egnethedsvurderingen, hvordan afdelingen har kontrolleret det.

Klienter, der indgår i arbejdsstyrken**Domme, afsøgt før 1. juli 2013**

Der kan efter en konkret vurdering dispenseres fra kravet om beskæftigelse, fx hvis det af somatiske eller psykiatriske årsager anses for godtgjort, at klienten ikke vil være i stand til helt eller delvist at opfylde kravet om beskæftigelse.

For at fravige kravet om beskæftigelse for en klient, der indgår i arbejdsstyrken, kræves der dokumentation for de forhold, der begrundet fravigelsen. Dette kan fx være en nyere ressourceprofil fra kommunen, en specifik udtalelse fra klientens læge eller lignende. Det skal altid vurderes, om helbredsoplysningerne stadig er aktuelle, eller om der skal bedes om ny opdateret dokumentation.

Bemærk, at i og med der er tale om en ansøgnings sag, skal klienten selv betale for eventuelle udgifter i forbindelse med lægeerklæringer eller lignende.

Hvis der allerede er en erklæring, men den er af ældre dato, kan der være behov for at få en ny vurdering af, om status stadig er det samme. Hvorvidt det er nødvendigt, afhænger blandt andet af, hvad klienten fejler. I visse tilfælde kan det være relevant at anmode om en kort udtalelse fra klientens læge, som be- eller afkræfter, at forholdene er usændrede.

I praksis tillægges det stor betydning, hvis en kommune har undladt at aktivere en klient på grund af fx helbredsrelaterede forhold til trods for, at klienten burde stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvor der søges om førtidspension, og klienten i denne periode stadig er på kontanthjælp. Dette forhold vil som udgangspunkt kunne begrunde, at der dispenseres fra kravet om beskæftigelse. Kommunen bør kontaktes for bekræftelse af oplysningerne.

Domme, afsøgt efter 1. juli 2013

Der er fortsat mulighed for at dispensere som før 1. juli 2013, som beskrevet lige ovenfor.

Dispensationsadgangen gælder også for langtidsygemeldte, hvis sygemeldingen forventes at række ud over afsoningsperioden, og i tilfælde, hvor klienten bliver ufrivilligt arbejdsløs under afsoningen, og det ikke er muligt at skaffe ny alternativ beskæftigelse, jf. fodlænkevejledningens pkt. 13.

I de tilfælde, hvor det ikke er bekræftet, at sygemeldingen vil strække sig længere end afsoningsperioden, bør afdelingen forud for iværksættelse af afsoningen undersøge, hvorvidt klienten fortsat er sygemeldt. Hvis dette ikke er tilfældet, skal klienten som udgangspunkt være i beskæftigelse under afsoningen, når sygeperioden ophører.

Afsoning, mens klienten holder ferie fra sin beskæftigelse**Domme, afsøgt før 1. juli 2013**

En fodlænkeafsoner må som udgangspunkt ikke planlægges at holde ferie i afsoningsperioden, fx for at undgå at involvere arbejdsgiveren.

Hvis afsoningen skulle falde sammen med en allerede planlagt ferie, fx industriferien, kan afsoningen undtagelsesvist finde sted samtidig med ferien.

Damme, afsagt efter 1. juli 2013

Såfremt klienten skal afsones op til og med 6 ugers fængselsstraf og ønsker at holde fri (ferie, orlov, afspadsring mv.) for at hindre at blive afskediget på grund af afsoningen, kan der dispenseres fra beskæftigelseskravet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Arbejdstiden

Beskæftigelsen bør som udgangspunkt have et tidsmæssigt omfang af minimum 20 timer og maksimalt 37 timer ugentligt, jf. fodlænkevejledningens pkt. 10.

Helt undtagelsesvist kan den ugentlige arbejdstid fraviges i op- eller nedadgående retning efter en konkret vurdering.

Hvis udgangspunktet fraviges, skal det begrundes. Jo større fravigelse, jo større krav til begrundelsen. Alt under 20 og over 37 timers ugentlig beskæftigelse er en fravigelse fra udgangspunktet og skal derfor begrundes.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Beskæftigelse i mere end 37 timer om ugen

Beskæftigelse ud over 37 timer ugentligt uden for hjemmet kan kun ske undtagelsesvist, jf. fodlænkevejledningens pkt. 11.

Hvis det vil have alvorlige konsekvenser for klienten, at han/hun ikke får lov til at arbejde mere end 37 timer om ugen, kan det tale for en fravigelse af arbejdstiden i opadgående retning.

Heri indgår en vurdering af klientens normale arbejdsforhold, hvad der er gjort for at nedbringe arbejdstiden og hvilke konsekvenser det vil have, hvis klienten ikke får tilladelse til at arbejde mere end 37 timer om ugen, herunder om afskedigelse vil blive aktuelt. Der skal så vidt muligt være dokumentation for de anførte begrundelser. Samtidig skal det overvejes, om andre kan varetage opgaverne helt eller delvist.

Som eksempler kan nævnes:

- At klienten vil blive afskediget, hvis han/hun ikke kan varetage sine arbejdsopgaver, idet firmaet vil være nødt til at ansætte en anden i stedet.
- At klienten er selvstændig erhvervsdrivende og har indgået en række aftaler, som han/hun er forpligtet til at overholde, og som ingen andre kan varetage hverken helt eller delvist.
- At klienten har sæsonarbejde (fx landmand eller teltholder på Bakken), og afsoningen finder sted i en periode, der normalt er travl for klienten, mens han/hun arbejder langt mindre i andre perioder.
- At klientens ansættelsesvilkår betyder, at klienten i forbindelse med arbejdet har ventetid, som han/hun ikke får løn for, hvorfor den ugentlige arbejdstid bliver mere end den normale norm på 37 timer. Der har været eksempler på dette for klienter, der er ansat som chauffører eller taxachauffører. Det skal overvejes, om arbejdstiden kan nedsættes i afsoningsperioden, fx en ugentlig fridag.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Beskæftigelse i mindre end 20 timer om ugen

Se afsnittet ovenfor om dispensation fra beskæftigelseskravet, idet det bemærkes, at beskæftigelse i mindre end 20 timer om ugen betragtes som en delvis dispensation fra

beskæftigelseskravet, og momenterne, der skal indgå i vurderingen, er derfor de samme.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Overarbejde

Hvis klienten under afsoningen bliver bedt om at arbejde over, skal der foretages en konkret vurdering af, hvorvidt dette kan tillades. Overarbejdet må ikke få karakter af eller antage et omfang, som tyder på omgåelse af den almindelige arbejdstid på 37 timer ugentligt.

Enkelte, konkrete korrektioner i arbejdstiden vil normalt kunne tillades. Særligt, hvis klienten fx afspadserer efterfølgende. Det bør via kontaktpersonen sikres, at overarbejdet er nødvendigt.

Hvis klienten tilbagevendende beder om at arbejde over, skal det vurderes, om der er tale om større varige ændringer i beskæftigelsen, der medfører, at det grundlag, som oprindeligt blev godkendt, ikke længere er gældende. I givet fald skal det vurderes, om der er tilstrækkeligt grundlag for at undtagelsesvist at tillade en ugentlig arbejdstid på mere end 37 timer.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Opdeling af straffen for dem, der arbejder væk fra bopælen
I fodlænkesager kan der opstå behov for, at der meddeles tilladelse til opdeling af straffen af hensyn til klienternes arbejdsmæssige forhold. Det kan fx være klienter, der arbejder på boreplatforme, hvor man fx arbejder 14 dage i træk og er hjemme i 2-3 uger, eller fiskere der er til søs i længere perioder ad gangen.

Det er ikke muligt at afsoner på bopælen samtidig med, man fx er på en boreplatform, men der er intet til hinder for, at man kan afsoner i hjemmeprioderne.

I praksis vil der skulle træffes afgørelse om opdeling af straffen i forbindelse med, at der gives tilladelse til afsoning på bopælen. Formelt set svarer opdeling af straffen til, at der tillades delvis udsættelse af straffen i henhold til reglerne om udsættelse og benådning. Denne tilladelse til delvis udsættelse danner grundlaget for, at der kan ske afbrydelse af straffen under afsoningen på bopælen.

I praksis skal det forsøges at tilrettelægge arbejdsforholdene i afsoningsperioden, så der er så lange hjemmeprioder som muligt. På den måde tilstræbes det at få færrest mulige opdelinger af straffen, idet hensynet til, at afsoningen gennemføres så hurtigt som muligt taler herfor, ligesom det skal sikres, at opdelingen ikke "udhuler" det penale element. Hertil kommer ressourcemæssige hensyn, idet afdelingerne hver gang skal montere/afmontere fodlænken i forbindelse med en strafafbrydelse.

Hvis det viser sig, at klienten ikke er i stand til at være hjemme fra sit arbejde i hele afsoningsperioden, fx ved at afvikle ferie eller afspadsering imellem hjemmeprioder, kan der efter omstændighederne gives tilladelse til, at afsoningen kan afbrydes 1-2 gange. Helt undtagelsesvist kan der tillades 3 afbrydelser af afsoningsforløbet.

Spørgsmålet om delvis udsættelse skal forelægges for områdekontoret, som har kompetencen til at træffe afgørelse om udsættelse.

Bemærk i den forbindelse, at områdekontoret kan tage stilling til spørgsmålet om delvis udsættelse, uanset om tidspunktet for afsoningens start er fastsat. Det er dog en forudsætning, at der foreligger en fuldbyrdelig dom.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Samtykke fra medboere

Tilladelse til at afsoner på bopælen forudsætter, at personer, der har samme bopæl som klienten, og som er over 18 år, meddeler samtykke til, at straffen kan fuldbyrdes på den fælles bopæl, jf. straff fuldbyrdelseslovens § 78 b, stk. 1, nr. 3.

I Klientssystemet findes en skabelon, som medarbejderne skal udfylde.

Hvis klientens samlevende er under 18 år, skal der som udgangspunkt indhentes samtykke fra både den umyndige og dennes forældre.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Samarbejde om egnethedsvurderingen

Deltagelse i egnethedsundersøgelse er en betingelse for at indgå i ordningen, og en klient, der nægter at deltage eller udebliver fra undersøgelsen, meddeles derfor som det klare udgangspunkt afslag på ansøgningen, jf. straffuldbyrdeslovens § 78 b, stk. 5. Det samme gælder, hvis klienten nægter at samarbejde i fornødent omfang. Dette fremgår af fodlænkevejledningens pkt. 21.

I praksis hænder det desværre, at der må meddeles afslag til klienter, fordi det, efter at de har søgt om at afsones på bopælen, ikke er muligt for afdelingen at komme i kontakt med dem.

I disse sager skal det sikres, at der fra afdelingens side er gjort tilstrækkeligt for at få kontakt med klienten.

Afdelingen bør i den forbindelse altid sikre sig, at der er skrevet til den korrekte adresse ifølge CPR-registret. Fremgår det, at den pågældende er flyttet lige omkring det tidspunkt, hvor afdelingen har sendt mødeindkaldelsen, bør der sendes en ny indkaldelse. Dette gælder naturligvis ikke, hvis der er sendt mødeindkaldelse via digital post.

Ud over skriftlig kontakt bør afdelingen tillige forsøge at kontakte klienten telefonisk.

Ved afgørelsen kan der lægges vægt på, at afdelingen både har forsøgt at kontakte klienten skriftligt og pr. telefon.

Der forekommer også sager, hvor klienterne ikke har samarbejdet i fornødent omfang, fx ved ikke at følge op på aftaler om at indsende lægeerklæring, samtykke fra medarbejdere eller lignede. Det er her vigtigt, at afdelingen fastsætter en frist for indsendelsen af materialet, og gør klienten bekendt med, at det vil få en konsekvens, hvis dette ikke sker.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hensigtsmæssighedsvurderingen

Tilladelse til afsoning på bopælen nægtes med det samme, hvis denne fuldbyrdesform som følge af klientens forhold ikke findes hensigtsmæssig, herunder hvis der er grund til at antage, at han/hun ikke vil overholde de vilkår, som gælder for afsoning på bopælen. Dette fremgår af straffuldbyrdeslovens § 78 b, stk. 3.

Dette er nærmere beskrevet i fodlænkevejledningens pkt. 15-18 og til dels pkt. 22-31.

I praksis er en stor del af afslagene til fodlænkesagere begrundet i, at det vurderes, at klienten ikke vil være i stand til at overholde et eller flere af de vilkår, der gælder for fodlænkeafsoning. Dette vil nærmere være omtalt i de afsnit, hvor de enkelte vilkår gennemgås.

Det skal bemærkes, at der skal ske en løbende vurdering af hensigtsmæssigheden under hele fodlænkeforløbet. Det vil sige, at ud over at have fokus på dette i forbindelse med egnethedsvurderingen, skal der også være fokus på dette efterfølgende, både forud for iværksættelse af afsoningen og under selve afsoningen. Hvis forholdene ændrer sig undervejs, og det efterfølgende vurderes, at afsoning på

bopælen ikke længere er hensigtsmæssig, vil en tilladelse til at afsone på bopælen kunne tilbagekaldes. Se nærmere i vidensbog om afsoning med fodlænke.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis klienten har sagt nej til betinget dom eller nægtet at deltage i personundersøgelse

Efter lovændringen i juli 2013 er det ikke længere en afslagsgrund, at klienten har undladt at deltage i en personundersøgelse forud for dommen og af den grund er idømt en ubetinget fængselsstraf, jf. fodlænkevejledningens pkt. 17. Dette gælder uanset domstidspunktet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis klienten har sagt nej til betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og/eller behandling for misbrug af alkohol

Udgangspunktet i reglerne er, at der bør meddeles afslag, såfremt klienten i forbindelse med den aktuelle dom har erklæret sig uvillig til at udføre samfundstjeneste eller underkaste sig en struktureret, kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol, og dette har haft betydning for sanktionsvalget, jf.

fodlænkevejledningens pkt. 17. Det skal bemærkes, at denne regel ikke omfatter klienter, der har nægtet at modtage betinget dom med vilkår om fx narkotikabehandling, en bøde som vilkår for en betinget dom eller lignende.

Hvorvidt klientens uvillighed til at modtage en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholstbehandling har haft betydning for sanktionsvalget, må bero på en konkret vurdering af oplysningerne i sagen.

I nogle sager vil det fremgå ret klart af dommen, at retten, henset til klientens negative indstilling til betinget dom med vilkår samfundstjeneste og/eller alkoholstbehandling, ikke fandt at kunne idømme klienten en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og/eller alkoholstbehandling. I disse sager bør klienten som udgangspunkt meddeles et afslag på at afsone på bopælen.

I nogle domme vil det klart fremgå, at uanset klientens holdning til muligheden for at blive idømt en betinget dom, vurderede retten ikke, at der var grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget. I disse sager må det antages, at det er andre faktorer, og altså ikke er klientens indstilling, der er afgørende for, at straffen blev gjort ubetinget. Dette vil således ikke tale imod afsoning på bopælen.

I andre sager vil det være mere uklart, hvorvidt klientens negative indstilling til betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og/eller alkoholstbehandling har medført, at straffen blev ubetinget. Disse sager må vurderes helt konkret.

Hvis der i dommen alene refereres til klientens negative indstilling uden videre omtale af dennes betydning for strafudmålingen, vil der være tvivl om, hvorvidt det har haft betydning for strafudmålingen. Som udgangspunkt bør det derfor ikke komme klienten til skade, hvis der ikke er andet/andre holdepunkt(er) end klientens negative indstilling for, at dommen af grunde er gjort ubetinget.

Hvis det til gengæld fremgår af dommen, at retten i forhold til strafudmålingen har lagt vægt på forhold i skærpende retning, fx at klienten tidligere er straffet for samme kriminalitet eller har begået kriminalitet over en længere periode, kan det ikke lægges til grund, at retten alene har fravalgt at udmåle en betinget dom som følge af klientens negative indstilling over for en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste/alkoholstbehandling. Formodningen er, at de skærpende forhold også har betydning for, at straffen bliver gjort ubetinget. Dette vil således ikke tale imod afsoning på bopælen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Overtrædelse af vilkår for en betinget dom

Hvis klienten i første omgang har accepteret en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholstbehandling, men efterfølgende overtræder vilkårene for denne betingede dom, og han/hun i forbindelse med domsforhandlingen af vilkårsovertrædelsen har nægtet at modtage (endnu) en betinget dom med vilkår og samfundstjeneste eller alkoholstbehandling, vil det som udgangspunkt ikke kunne begrunde et afslag.

Hvis det synes åbenbart, at klienten reelt ikke har ønsket at overholde vilkårene, der blev fastsat i den oprindelige betingede dom, vil situationen efter en konkret vurdering kunne sidestilles med den situation, hvor klienten i første omgang erklæret sig uvillig til at modtage en betinget dom med vilkår og samfundstjeneste eller alkoholstbehandling.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Samlet om de vilkår, der gælder for afsoning på bopælen

Af straffuldbydelseslovens § 78 c, stk. 1, fremgår en række vilkår, som gælder for alle, der afsoner på bopælen. Derudover kan der fastsættes andre vilkår, der findes hensigtsmæssige, jf. § 78 c, stk. 2.

Hvis afsoningen på bopælen som følge af klientens forhold ikke findes hensigtsmæssig, herunder hvis der er grund til at antage, at klienten ikke vil kunne overholde de vilkår, som gælder for fuldbyrdelse på bopælen, gives der afslag på at udstå straffen på bopælen, jf. straffuldbydelseslovens § 78 b, stk. 3.

Det skal i den forbindelse vurderes, hvorvidt klienten vil kunne være i stand til at overholde vilkårene, hvis der knyttes særvilkår til tilladelsen, fx vilkår om at undergive sig behandling mod misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer, jf. straffuldbydelseslovens § 78 c, stk. 2.

Af straffuldbydelseslovens § 78 c fremgår, at tilladelse til strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning og kontrol meddeles på vilkår af, at den dømte i fuldbyrdelsesperioden

- 1) ikke begår strafbart forhold,
- 2) kun forlader sin bopæl inden for de af tilsynsmyndigheden fastsatte tidsrum,
- 3) kun forlader sin bopæl for at deltage i aktiviteter, som tilsynsmyndigheden har godkendt,
- 4) ikke indtager alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning,
- 5) ikke helt eller delvis udebliver fra sit arbejde, uddannelse el. lign.,
- 6) deltager i et program efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse, der har til formål at forbedre den dømtes muligheder for fremover at leve en kriminaltetsfri tilværelse,
- 7) undergiver sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol, herunder elektronisk kontrol m.v., og overholder de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelsen af tilsynet, samt
- 8) holder tilsynsmyndigheden underrettet om forhold af betydning for straffuldbydelsen på bopælen og møder op hos tilsynsmyndigheden efter dennes nærmere bestemmelse.

Vilkårene i nr. 1, 4 og 5 er omtalt i særskilte afsnit nedenfor. Mens omtalen af de resterende vilkår er samlet i et afsnit.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vilkår om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen

Tilladelse til afsoning på bopælen meddeles på vilkår af, at klienten i afsoningsperioden ikke begår strafbart forhold, jf. straffuldbydelseslovens § 78 c, stk. 1, nr. 1.

I forbindelse med egnethedsvurderingen skal det vurderes, hvorvidt klienten kan overholde vilkåret om ikke at begå strafbart forhold *under afsoningen*. Det er således ikke et spørgsmål om, hvorvidt klienten kan lade være med at begå ny kriminalitet resten af sit liv, men "alene" i afsoningsperioden.

Der er visse situationer, hvor der bør foretages en skærpet vurdering af risikoen for, at klienten begår strafbart forhold under afsoningen. I praksis drejer sig især om:

- Kriminaliteten er begået på/tæt på klientens bopæl
- Kriminaliteten er begået i forbindelse med klientens arbejde og klienten er fortsat beskæftiget med den samme type arbejde.
- Kriminaliteten er begået imod et medlem af husstanden, typisk vold.
- Sædelighedskriminalitet, som er begået på bopælsen enten mod et medlem af husstanden eller ved brug af hjemmecomputer.
- Kriminalitet, som er begået af bandemedlemmer/rockere.

Disse emner er omtalt særskilt nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Generelt om selve vurderingen af, om klienten kan undlade at begå strafbart forhold under afsoningen

Ved vurderingen af, om en klient kan undlade at begå strafbart forhold under afsoningen, kan lægges vægt på blandt andet den begåede kriminalitet, herunder om kriminaliteten er begået på bopælsen, baggrunden for kriminaliteten, tidligere forstraffe, eventuelle verserende sager, erfaringer fra tidligere afsoninger, hvis pågældende tidligere har afsonet med fodlænke, samt eventuelle udtalelser fra politiet, fx udtalelse om tilhørsforhold til rocker- og bandemiljøet. Se i øvrigt fodlænkevejledningens pkt. 15-18.

Det er vigtigt, at der i forbindelse med behandlingen af sagen, herunder forud for egnethedsvurderingen, indhentes oplysninger om verserende sager, varetægtsfængsling mv. i Kriminalregisteret. På den måde er det muligt at inddrage oplysningerne i samtalen med klienten.

I forhold til oplysninger om verserende sager kan den relevante politikreds med fordel kontaktes for nærmere oplysninger om det begåede. Dette er særligt relevant, hvis klienten fremkommer med oplysninger, som enten ikke fremgår af Kriminalregisteret eller ikke er i overensstemmelse med oplysninger herfra.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kriminalitetens art

Ved vurderingen af om risikoen for ny kriminalitet er for høj, skal der tages udgangspunkt i, at tolerancen over for ikke-personfarlig kriminalitet, fx kørsel uden førerret, er højere end tolerancen over for risiko for personfarlig kriminalitet, hvor der skal udvises forsigtighed.

Ud over kriminalitetens art vil dette bero på en nøje vurdering af andre faktorer i sagen, herunder baggrunden for den aktuelle kriminalitet, om klienten tidligere er dømt for tilsvarende kriminalitet, og hvornår dette i givet fald er sket forud for den aktuelle dom, om klienten har aktuelle sigtelser for samme kriminalitet, om der er sket væsentlige ændringer i klientens liv, som må antages at nedbringe risikoen for, at han/hun begår nyt strafbart forhold mv.

Hvis klienten således aktuelt er dømt for vold, han/hun tidligere har flere domme for lignende personfarlig kriminalitet og disse ikke er af meget ældre dato, og han/hun evt. har en sigtelse for tilsvarende kriminalitet vil det tale imod at tillade afsoning med fodlænke.

Det skal bemærkes, at selvom der ikke er tale om personfarlig kriminalitet, kan fx gentagne kørsler i frakendelsestiden tale imod at tillade afsoning på bopælsen, hvis det ikke vurderes at være sandsynligt, at klienten undlader at køre bil under afsoningen.

I forhold til klienter, der har fået frataget førerretten, bør der altid fokuseres på, hvordan klienten under afsoningen vil transportere sig til og fra sine aktiviteter, ligesom det bør overvejes, hvorvidt det får indflydelse på klientens beskæftigelse. I givet fald bør det afklares nærmere med klienten, hvordan dette skal håndteres.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Taler risikoen for ny kriminalitet imod, at en klient kan afsone gentagne gange efter hinanden på bopælsen?

Pr. 1. juli 2013 blev reglen om "karenstid" afskaffet, således at man nu kan afsone flere gange i træk på bopælsen - også med korte intervaller imellem, jf.

fodlænsvejledningens pkt. 15.

Ligesom det gælder efter reglerne om anbringelse i åbent eller lukket fængsel, afskærer tidligere afsoningsforløb således ikke længere automatisk klienten fra at kunne afsone på bopælsen.

Det forhold, at en klient flere gange har demonstreret, at han/hun har kunnet afsone på bopælsen uden at overtræde vilkårene, herunder særligt vilkåret om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen, vil - alt andet lige - ikke tale imod, at der endnu engang meddeles tilladelse. Omvendt vil oplysninger om det modsatte med vægt tale imod at tillade afsoning på bopælsen endnu engang.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kriminaliteten er begået i forbindelse med klientens arbejde, og klienten er fortsat beskæftiget med den samme type arbejde
Hvis klienten aktuelt er dømt for kriminalitet, der er begået i forbindelse med dennes arbejde, og klienten fortsat er beskæftiget med samme type arbejde, må det som udgangspunkt antages, at der er risiko for, at klienten vil begå ny kriminalitet under afsoningen.

Det kan sammenlignes med den situation, hvor klienten har begået kriminaliteten på bopælsen.

Det kan eksempelvis være en klient, der er dømt for vold mod en kunde, og som fortsat skal køre taxa under afsoningen eller en klient, der er straffet for tyveri fra ældre i forbindelse med sit arbejde som hjemmehjælper, og som fortsat skal arbejde som hjemmehjælper.

I disse sager må der foretages en konkret vurdering af sagens omstændigheder, herunder særligt om baggrunden for kriminaliteten, om klienten tidligere er straffet for lignende kriminalitet, hvor lang tid der er gået siden kriminaliteten blev begået, om der er verserende sager for lignende kriminalitet, om der konkret er nye omstændigheder, der tyder på at rediversikoen er nedsat mv.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kriminalitet mod et medlem af husstanden

Afsoning på bopælsen kan nægtes, hvis den fængselsstraf, som ansøgningen vedrører, er dømt for kriminalitet begået mod en anden person i ansøgers husstand, fx volds- eller seksualkriminalitet. Jf. fodlænsvejledningens pkt. 18.

I sager, hvor klienten har begået vold eller lignende mod sin samlever, og klienten og forurettede stadig er samlevende på tidspunktet, hvor ansøgningen om fodlænsbehandling behandles, skal der foretages en skærpet vurdering af rediversikoen. Hvis den samlevende forurettede er myndig og har givet sit samtykke til, at afsoningen sker i det fælles hjem, vil dette også indgå som moment i denne vurdering. Det skal i den forbindelse så vidt muligt afklares, om den samlevendes samtykke er oprigtigt eller afgivet under pres.

Som udgangspunkt vurderes recidivrisikoen i disse sager som høj, allerede fordi klienten og forurettede stadig lever sammen, også selvom forurettede har meddelt sit samtykke til, at klienten kan afsone på deres fælles bopæl. Man bør derfor være meget tilbageholdende med at meddele tilladelse til, at klienten kan afsone på bopælen sammen med forurettede.

I praksis er der flere sager, hvor klienten har tilkendegivet, at han/hun under afsoningen kunne finde et andet sted at bo, således at han/hun ikke bor sammen med forurettede i afsoningsperioden. På den måde kan recidivrisikoen anses for mindsket, hvorefter der kan meddeles tilladelse til afsoning på bopælen under forudsætning af, at intet andet taler imod dette.

I disse tilfælde bør voldsvilkåret indeholde en tilføjelse, som ikke fremgår af det "almindelige" vilkår. Det skal formuleres således, at klienten "... ikke opsøger, søger ophold sammen med eller kontakter forurettede eller indfinder sig på gerningsstedet". Formålet er at sikre, at klienten og forurettede - til trods for de to bopæle - ikke opholder sig sammen under afsoningen.

Der vil dog være sager, hvor der alligevel bør meddeles tilladelse til, at klienten afsone på samme bopæl som forurettede under forudsætning af, at der foreligger et troværdigt samtykke fra samleveren.

Det tillades typisk i situationer, hvor der konkret er grundlag for at antage, at der ikke er væsentlig misbrugsrisiko, fx på grund af væsentlige ændringer i forurettede eller klientens forhold, herunder tilfælde hvor klienten har modtaget eller modtager behandling for sit temperament.

Endvidere tillades det i tilfælde, hvor hensynet til de familiemæssige forhold må antages at veje tungt, og hvor fx kommunens vurdering af behovet for fortsat at have klienten til stede i hverdagen af hensyn til børn i hjemmet vejer tungere end den risiko, som er forbundet med at lade klienten forblive i hjemmet. I denne type sager er kommunale sagsbehandlere og terapeuter som oftest i tæt kontakt med familien.

Hvis kriminaliteten er begået mod et eller flere af klientens børn, og de stadig bor sammen, vil der skulle udvises særlig forsigtighed, og tolerancen over for ny kriminalitet er meget lav. Det klare udgangspunkt er således, at der gives afslag på fodlænkeafsoning på den fælles bopæl. Afgørelsen vil bero på samme overvejelser, som er gennemgået ovenfor, men det vil i særlig grad være relevant at inddrage oplysninger fra kommunen vedrørende børnene, herunder oplysninger om hvilke alternativer, der er for børnene, hvis klienten skal afsone i fængsel.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Sædelighedskriminalitet

Hvis den fængselsstraf, som ansøgningen vedrører, er sædelighedskriminalitet begået mod en anden person i ansøgers husstand, er det klare udgangspunkt, at der gives afslag på afsoning på den fælles bopæl. Tilsvarende gælder, hvis den pågældende er dømt for anden sædelighedskriminalitet begået i hjemmet, fx brug af børneporno via en hjemmecomputer.

I disse sager skal der således foretages en skærpet recidivvurdering, idet det, at kriminaliteten er begået hjemme, som udgangspunkt taler imod at lade klienten afsone hjemme.

Det er vigtigt at forholde sig konkret til kriminalitetens art og risikoen for recidiv, herunder om klienten eksempelvis fortsat bor sammen med børn, herunder de børn som er forurettede i sagen.

Afgørelsen af, om en klienten i disse tilfælde undtagelsesvist skal have tilladelse til at afsone straffen på bopælen afhænger blandt andet af, hvor lang tid der er gået, siden kriminaliteten fandt sted, baggrunden for kriminaliteten, straffens længde, om klienten tidligere er straffet for lignende kriminalitet, om der er verserende sager for

ligeartet kriminalitet, har der været begivenheder, der har ændret klientens adfærd siden kriminaliteten blev begået (og dermed nedsat recidivrisikoen), fx påbegyndt sexologisk behandlingsforløb. Hvis klienten har været eller er i behandling bør der så vidt muligt indhentes en udtalelse fra behandleren om behandlingsforløbet og gerne en vurdering af recidivrisikoen.

Behovet for at fastsætte eventuelle særvilkår med henblik på at nedbringe risikoen for at klienten begår ny kriminalitet, herunder barne- og voldsvilkår eller vilkår om ambulant sexologisk behandling, bør overvejes nøje. Se nærmere om vilkår i relevant afsnit nedenfor.

Det må lægges til grund, at det ikke er muligt for afdelingen at kontrollere, hvorvidt klienten under afsoningen på den ene eller anden måde opnår adgang til internettet, selvom denne oplyser, at han/hun ikke længere har en computer.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Anstalten ved Herstedvester

Som det er beskrevet i vidensbogen om den indledende sagsbehandling, skal alle sædelighedssager, hvor klienten skal afsones mere end 30 dages fængsel, indledningsvist visiteres til Anstalten ved Herstedvester.

Selvom det vurderes, at klienten skal afsones på anstalten, skal der alligevel tages stilling til, om klienten i stedet kan afsones på bopælen, hvis han/hun har søgt om dette.

I praksis vægtes hensynet til, at klienten kommer i sexologisk behandling på Anstalten ved Herstedvester meget højt, og vil derfor som hovedregel gå forud for et ønske om at afsones på bopælen.

Afdelingen kan på den baggrund vælge at udarbejde en begrænset egnethedsvurdering. Fremkommer der nye oplysninger efter afdelingens behandling af sagen, kan disse forelægges anstalten med henblik på deres vurdering af, om det ændrer på grundlaget for tilsigelsen.

Det skal bemærkes, at der har været eksempler, hvor anstaltens vurdering af, hvorvidt straffen indledningsvist skulle afsones i anstalten, er ændret som følge af de oplysninger, som afdelingen er fremkommet med, fx tilfælde hvor klienten har været/er i sexologisk behandling eller anden form for behandling.

Der henvises til vidensbogen om den indledende sagsbehandling.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Vilkår om ambulant sexologisk behandling

Spørgsmålet om eventuelt ambulant sexologisk/psykiatrisk behandling kan være aktuelt i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om fodlænke vedrørende en sædelighedsdom, der ikke skal afsones på Anstalten ved Herstedvester.

Det vil typisk dreje sig om situationer, hvor der fra klientens side efter domsafsigelsen ekstraordinært er opstået ønske om/motivation for sexologisk behandling i en sådan grad, at det efter afdelingens vurdering skønnes relevant i forbindelse med fodlænkesagen.

Hvis det i forbindelse med egnethedsvurderingen vurderes, at klienten bør henvises til ambulant sexologisk/psykiatrisk behandling, skal sagen sendes til visitation i et af de tre ambulante behandlingssteder. Det bør ske via områdekontoret.

Muligheden for ambulant behandling under fodlænkeafsoning gælder som udgangspunkt alene klienter, der har mulighed for at blive løsladt på prøve efter straffelovens § 38, stk. 1. På den måde vil der være tidsmæssig mulighed for, at en

reel behandling kan finde sted under afsoningen, og at behandlingen vil kunne fortsætte i prøveloadelsesperioden.

Er klienten allerede i et sexologisk behandlingsforløb, bør behandlingen fortsætte under afsoning på bopælen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Børnevilkår

Hvis det skønnes relevant, kan der fastsættes vilkår om, at klienten ikke må modtage besøg af piger/drenge/børn under 15 år/under 18 år og heller ikke selv må tage ophold hos personer, hvor der opholder sig piger/drenge/børn under denne alder.

Dette vilkår er særligt relevant i sager, hvor klienten er dømt for blufærdighedskrænkelser af børn, og det vurderes nødvendigt for at nedbringe risikoen for, at klienten begår nyt strafbart forhold, at han/hun ikke har samvær med børn.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kriminalitet, som er begået af bandemedlemmer/rockere

Det fremgår af fodlænkevejledningens pkt. 15, at Kriminalforsorgen ved vurderingen af faren for, at klienten vil begå ny kriminalitet, også kan lægge vægt på oplysninger, som politiet måtte fremkomme med angående den pågældendes tilhørsforhold til grupper af personer, der udviser et adfærdsmønster præget af omfattende kriminalitet.

Selve tilhørsforholdet er ikke nok til at begrunde et afslag på at afsones på bopælen, men hvis andet taler imod, fx kriminalitetens art, tidligere recidiv, hensynet til personalets sikkerhed mv., vil det tale imod at tillade afsoning på bopælen. Det skal særligt nævnes, at oplysninger om at den gruppering, klienten er medlem af, aktuelt er i konflikt med en anden/andre grupperinger, med betydelig vægt taler imod at tillade afsoning på bopælen.

Det beror således på en helt konkret vurdering, hvorvidt et bandemedlem/rocker kan afsones på bopælen.

Det kan ofte være relevant at indhente oplysninger fra kriminalforsorgsområdets Sikkerhedsenhed og/eller politiet.

Hvis der meddeles tilladelse til personer med tilknytning til kriminelle grupper og rocker- og bandemiljøet, vil denne som udgangspunkt være betinget af overholdelse af de såkaldte rockervilkår, som formuleres således:

- Du må ikke have samvær med personer, som har tilknytning til rocker/bandemiljøet under afsoningen.
- Du må ikke opsoge lokalteter, f.eks. klubhuse, værtshuse, private adresser og forretningsadresser mv., der regelmæssigt anvendes som mødesteder for personer med tilknytning til rocker/bandemiljøet.
- Du må ikke deltage i hverken offentlige eller private arrangementer, hvor personer med tilknytning til rocker/bandemiljøet står som arrangører, eller hvor det må forventes, at personer med tilknytning til rocker/bandemiljøet vil deltage.
- Afsoningsadressen må ikke bruges som samlingssted for personer, som har tilknytning til rocker/bandemiljøet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vilkår om behandling mod misbrug af alkohol og/eller euforiserende stoffer
Tilladelse til afsoning på bopælen meddeles på vilkår af, at klienten i afsoningsperioden ikke indtager alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning jf. straffuldbyrdeslovens § 78 c, stk. 1, nr. 4.

Hvis klienten fx på grund af et massivt alkoholmisbrug eller et misbrug af euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige

lovgivning, må antages at være ude afstand til at overholde de vilkår, der gælder under afsoning på bopælen, meddeles afslag på fodtænkeafsoning. Der henvises herved også til fodtænkevejledningens pkt. 15.

I praksis skal det således vurderes, hvorvidt klienten har et så massivt misbrug, at det på den baggrund må antages, at han/hun ikke vil være i stand til at lade være med at fortsætte misbruget under afsoningen på bopælen.

Det bemærkes, at det er muligt at stille krav om, at klienten undergiver sig misbrugsbehandling under afsoningen på bopælen, hvis det skønnes nødvendigt for, at klienten kan overholde vilkårene, der gælder for afsoning på bopælen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Misbrugets omfang

Der skal foretages en konkret vurdering af misbrugets omfang, hvorunder nedenstående overvejelser bør indgå. De er udformet som spørgsmål, der kan drøftes med klienten.

Vedrørende alkohol:

Alkoholindtag:

Hvor tit drikker du noget, der indeholder alkohol?

Hvor mange genstande drikker du almindeligvis, når du drikker noget?

Hvornår begyndte du at drikke alkohol og har forbruget ændret sig over tid?

Alkoholafhængighed:

Hvor tit drikker du fem genstande eller flere ved samme lejlighed?

Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne stoppe, når du først var begyndt at drikke?

Har du tidligere været i alkoholbehandling? Eventuelt hvilken og hvornår? Hvem tog initiativ til behandlingen?

Skadeligt alkoholforbrug:

Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne gøre det, du skulle, fordi du havde drukket?

Har du inden for det seneste år måttet have en lille én om morgenen, efter at du havde drukket meget dagen før?

Har du inden for det seneste år haft dårlig samvittighed eller fortrudt, efter du har drukket?

Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne huske, hvad der skete aftenen før, fordi du havde drukket?

Er du selv eller andre nogensinde kommet til skade ved en ulykke, fordi du havde drukket?

Har nogen i familien, en ven, en læge eller andre været bekymret over dine alkoholvaner eller foreslået dig at sætte forbruget ned?

Klientens egen vurdering:

Mener du selv dine alkoholvaner er problematiske?

Var du påvirket af alkohol, da du begik kriminaliteten, der resulterede i aktuelle dom?

Mener du, du vil kunne overholde alkoholforbuddet under en afsoning?

Kan du acceptere eventuelle alkoholvilkår?

Vedrørende euforiserende stoffer:

Stoffindtag:

Har du prøvet at tage euforiserende stoffer? Hvilke, hvor ofte og hvor meget om dagen eller ugen?

Hvornår startede et eventuelt forbrug/misbrug, og hvor længe har det været?

Stofafhængighed:

Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne stoppe, når du først var begyndt at tage stoffer?

Har du tidligere været i behandling? Eventuelt hvilken og hvornår? Hvem tog initiativ til behandlingen?

Skadeligt misbrug af stoffer:

Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne gøre det, du skulle, fordi du havde taget stoffer?

Har du inden for det seneste år haft dårlig samvittighed eller fortrudt, efter du har taget stoffer?

Har du inden for det seneste år oplevet, at du ikke kunne huske, hvad der skete aftenen før, fordi du havde taget stoffer?

Er du selv eller andre nogensinde kommet til skade ved en ulykke, fordi du havde taget stoffer?

Har nogen i familien, en ven, en læge eller andre været bekymret over dine stofvaner eller foreslået dig at sætte forbruget ned?

Klientens egen vurdering:

Mener du selv, dine stofvaner er problematiske?

Var du påvirket af stoffer, da du begik kriminaliteten, der resulterede i aktuelle dom?

Mener du, du vil kunne overholde forbuddet mod at tage euforiserende stoffer under en afsoning?

Kan du acceptere eventuelle narkovilkår?

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vil klienten kunne afsones på bopælen uden misbrug?

Klienter, der antages at have et massivt misbrug af alkohol/euforiserende stoffer, kan i forhold til fadlænsafsoning inddeles i tre overordnede grupper:

1. Dem, der har et massivt misbrug, men det er troværdigt, at de kan lade være med at misbruge under afsoningen.
→ Tilladelse til afsoning på bopælen (hvis intet andet taler imod)
2. Dem, der har et massivt misbrug, og der er ingen tro på, at de kan lade være med at misbruge under afsoningen.
→ Afslag på at afsones på bopælen
3. Dem, der har et massivt misbrug, og der er tvivl om, hvorvidt de kan lade være med at misbruge under afsoningen.
→ Kan ende med enten afslag eller tilladelse. Afdelingen skal skønne.

For at vurdere, hvorvidt en klient kan lade være med at indtage alkohol/euforiserende stoffer under afsoningen, vil det være relevant at vurdere, hvorvidt klienten er motiveret for at stoppe sit misbrug under en eventuel afsoning på bopælen. I den forbindelse kan indgå overvejelser om, hvor vigtigt det er for klienten at få tilladelse til at afsones på bopælen, om han/hun tidligere har været i stand til at holde pauser i sit misbrug mv. Der kan blandt andet inddrages oplysninger fra personundersøgelse, den aktuelle dom og/eller tidligere domme, resultatet af test med alkoholmeter/pladetest ved besøget på bopælen, erfaringer fra tidligere behandlingsforløb, erfaringer fra tidligere afsoninger mv.

Hvis klienten således udviser vilje til at stoppe med sit misbrug under afsoningen, og afdelingen vurderer, at han/hun på baggrund af de foreliggende oplysninger også har evnen til det, vil det tale for at meddele klienten tilladelse til afsoning på bopælen, hvis intet andet i øvrigt taler imod.

Hvis klienten ikke udviser tilstrækkelig vilje, og/eller afdelingen ikke vurderer, at han/hun har evnen til at stoppe med sit misbrug under afsoningen, vil det med vægt tale imod at tillade afsoning på bopælen.

I forbindelse med denne vurdering skal det overvejes, om det vil have betydning for klientens evne til at stoppe sit misbrug under afsoningen, hvis klienten starter misbrugsbehandling. Det bemærkes, at en tilladelse til afsoning på bopælen kan gøres betinget af, at klienten undergiver sig misbrugsbehandling. *Se nærmere i afsnittet "Misbrugsrelaterede særvilkår og lidt om hvornår de anvendes" nedenfor.*

Ifølge fodlænkevejledningens pkt. 30 er det hovedreglen, at der skal fastsættes vilkår om, at den dømte underkaster sig en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling, hvis det i forbindelse med egnethedsundersøgelsen har vist sig, at den dømte har et behandlingskrævende alkoholmisbrug.

Det forekommer, at klienten allerede er påbegyndt behandling forud for afsoningen. I disse sager vil det være relevant med klientens samtykke at inddrage oplysninger fra dennes misbrugsbehandler i misbrugsvurderingen.

Det skal bemærkes, at det er tagt til grund, at der ikke fra Kriminalforsorgens side kan stilles krav om, at klienten er påbegyndt behandling forud for afsoningens start.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Fortsættelse af igangværende behandling eller vilkår om behandling

Hvis klienten allerede af egen drift er i gang med misbrugsbehandling, vil det være naturligt at stille krav om, at behandlingen fortsætter under en eventuel afsoning på bopælen for fortsat at støtte klienten i afholdenhed.

Hvis klienten allerede som følge af en dom er underlagt et behandlingsvilkår, vil det som udgangspunkt tale for, at samme vilkår fastsættes i forbindelse med en tilladelse til at afsones på bopælen. Det kan fx være tilfældet, hvis klienten er idømt en kombinationsdom, hvor der i forbindelse med den betingede del af straffen er fastsat vilkår om misbrugsbehandling. Formålet er at sikre sammenhæng i straffuldbyrdelsen.

Klienter, der er i behandling med metadon eller lægeordineret heroin, vil kunne følge denne behandling under en afsoning på bopælen. Hvis det viser sig, at klienten har et sidemisbrug, skal det vurderes, hvorvidt klienten kan afholde sig fra dette under en afsoning på bopælen. I modsat fald vil det tale imod at tillade afsoning på bopælen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særligt om hashmisbrug

Hash er særligt på den måde, at det har en meget lang udskillelsestid i forhold til andre former for euforiserende stoffer. Der vil således kunne spores sporstoffer fra hash i urinen i op til 6-8 uger efter, man har indtaget hash.

Det vil sige, at en klient, der afgiver en urinprøve, der er positiv for hash ved iværksættelsen af afsoningen, først kan forventes at afgive en ren urinprøve efter 6-8 ugers afsoning.

Da det således er forbundet med væse problemer at foretage den fornødne kontrol af, hvorvidt en klient ryger hash under afsoningen på bopælen, skal der foretages en meget nøje vurdering af klientens evne og vilje til at undlade at ryge hash under afsoningen. I forhold til dette skøn henvises til afsnittet "Vil klienten kunne afsones på bopælen uden misbrug".

Det forekommer, at afdelingerne til brug for denne vurdering aftaler med klienterne, at de, efter at have aflagt en urinprøve, der er positiv for hash, i forbindelse med egnethedsvurderingssamtalen, kan komme tilbage til afdelingen efter en given periode og aflægge endnu en urinprøve. Antagelsen er, at hvis klienten kan afholde sig fra hash og derfor efterfølgende kan aflægge en ren urinprøve eller en urinprøve med faldende tælleletal, tyder det på, at han/hun også vil kunne lade være med at ryge hash under afsoningen. Omvendt vil det tale imod at tillade afsoning på bopælen, hvis klienten har røget hash i den mellemliggende periode.

Det kan imidlertid være svært at få belyst klientens motivation inden for fristen på 30 dage, der gælder for udarbejdelse af egnethedsvurdering i sager om vold, voldtægt - og visse våbenlovsovertrædelser. I givet fald må der som udgangspunkt træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særligt om kvantitativ kontrol af urinprøver for hash

Som nævnt ovenfor, vil der kunne gå op til 6-8 uger efter indtagelse af hash, før der ikke længere kan konstateres sporstoffer i en urinprøve.

I forhold til klienter, der skal afsones 50 dage eller derover, er der dog mulighed for at fastsætte et særvilkår om foretagelse af kvantitative urinprøver, hvis dette skønnes relevant på baggrund af viden om klientens misbrug af hash. Det kan fx være relevant, hvis klienten aflægger en urinprøve, der er positiv for hash ved udarbejdelsen af egnethedsvurderingen, og afdelingen formoder, at han/hun også vil aflægge en sådan ved iværksættelse af afsoningen, men det i øvrigt vurderes sandsynligt, at klienten kan undlade at ryge hash i afsoningsperioden.

Ved vilkår om kvantitative urinprøver skal der tages ugentlige urinprøver, som sendes til analyse på Vestre Laboratorium. Efter fem uger vil laboratoriet kunne lave en kurve, der angiver koncentrationen af thc (sporstoffet for hash) i de aflagte urinprøver. Koncentrationen af thc skulle gerne være generelt faldende henover perioden. I modsat fald er der noget, der tyder på, at klienten ikke er stoppet med at ryge hash.

Vestre Laboratorium knytter som regel en kommentar til den udarbejdede kurve, herunder om det må lægges til grund, at klienten har røget under afsoningen. Laboratoriet kan altid kontaktes med supplerende spørgsmål.

Det skal bemærkes, at der er visse usikkerheder tilknyttet denne metode, idet koncentrationen af thc i urinen påvirkes af forskellige forhold, fx fysisk aktivitet, mængden af indtaget væske mv.

Resultatet af kvantitative urinprøver bør som udgangspunkt ikke være eneste grundlag for en tilbagekaldelse. Det skal suppleres med yderligere indikationer på, at klienten har røget hash under afsoningen. Ud over klientens erkendelse kan det eksempelvis være viden om klientens misbrugshistorik, små pupiller, røde øjne, ændret adfærd, piben i hånden, lugt af hash mv.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Misbrugsrelaterede særvilkår og tid om hvornår de anvendes

Der kan fastsættes forskellige særvilkår vedrørende behandling mod misbrug af alkohol/euforiserende stoffer, hvis det findes hensigtsmæssigt, jf. straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 2.

De mest anvendte vilkår gennemgås nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ubetinget behandlingsvilkår

Formuleringen af vilkåret: Du skal undergive dig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol og/eller narkotika eller lignende stoffer, herunder eventuelt en lægelig godkendt behandling.

Det bemærkes, at selve udmåntningen af vilkåret kan bestå i antabusbehandling/metadonbehandling, men der kan også være tale om et samtaleforløb eller lignende foranstaltning. Det er således ikke kriminalforsorgen, der træffer beslutning om formen af behandlingen.

Anvendelse: I de tilfælde hvor afdelingen vurderer, at klientens misbrug er så massivt, at det er en forudsætning, at klienten skal i behandling for at kunne afholde sig fra alkohol/euforiserende stoffer under afsoningen, og at han/hun ved hjælp af behandlingen vil være i stand til at undlade indtag af alkohol/euforiserende stoffer under afsoningen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Betinget behandlingsvilkår:

Formuleringen af vilkåret: Hvis afdelingen mener, at det er nødvendigt, skal du undergive dig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol og/eller narkotika eller lignende stoffer, herunder eventuelt en lægelig godkendt behandling.

Anvendelse: Anvendes i tilfælde, hvor afdelingen vil have mulighed for at kunne "kræve" at klienten går i behandling for sit misbrug under afsoningen, men ikke nødvendigvis tror, at det vil blive aktuelt, fx fordi klienten har vist motivation for selv at stoppe eller ikke aktuelt har så stort et misbrug, at behandling for øjeblikket skønnes relevant. Det antages, at dette vilkår kan have en vis præventiv effekt.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ubetinget vilkår om kvantitative urinprøver:

Formuleringen af vilkåret: Du skal regelmæssigt aflægge urinprøve efter afdelingens nærmere bestemmelse for at kontrollere, at du ikke indtager euforiserende stoffer.

Anvendelse: Der henvises til afsnittet "Særligt om kvantitativ kontrol af urinprøver for hash".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Betinget vilkår om kvantitative urinprøver:

Formuleringen af vilkåret: Hvis afdelingen mener, at det er nødvendigt, skal du regelmæssigt aflægge urinprøve efter afdelingens nærmere bestemmelse for at kontrollere, at du ikke indtager euforiserende stoffer.

Anvendelse: Et betinget vilkår bruges typisk, hvis der er tvivl om, hvorvidt klienten er i stand til at aflægge en ren urinprøve ved lvaerksættelsen. Hvis der aflægges en positiv prøve på dette tidspunkt, udløses vilkåret.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Indtagelse af medicin, der ikke er lægeordineret

Formuleringen af vilkåret: Du må ikke indtage receptunderlagt medicin eller håndkøbspræparater indeholdende kodein, ud over hvad din læge har ordineret til dig.

Anvendelse: Dette vilkår anvendes i forhold til klienter, der har et misbrug af receptunderlagt medicin eller håndkøbspræparater. Det forekommer navnlig i forbindelse med et misbrug af euforiserende stoffer.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udskillelsestider

Vejledende udskillelsestid i kroppen efter indtagelse af stoffer:

Euforiserende stof	Detektionstid
Amfetamin	2-6 dage
Benzodiazepin	2-14 dage (Maksimalt 8 uger)
Cannabis	Maksimalt 8 uger
Kokain	2-5 dage
Metamfetamin	2-6 dage
Metadon	2-8 dage
Opiater	2-8 dage

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vilkår om deltagelse i programvirksomhed

Tilladelse til afsoning på bopælen meddeles på vilkår af, at klienten i afsoningsperioden efterkommer pålæg fra tilsynsmyndigheden om deltagelse i et program, der skønnes egnet til at forbedre klientens muligheder for fremover at leve en kriminaltetsfri tilværelse, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78 c, stk. 1, nr. 6.

Med regelændringen i 2013 er der dog blevet skabt mulighed for at fravige dette udgangspunkt for domme, afsagt efter den 1. juli 2013, hvis klienten ikke skønnes at have udbytte af programvirksomheden, jf. fodtænkevejledningens pkt. 27.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Dispensation fra programvirksomhed

Domme afsagt før 1. juli 2013

Der kan ikke dispenseres fra programvirksomhed.

I praksis er der givet tilladelse til, at der kan gennemføres programvirksomhed på bopælen til eksempelvis personer, der ikke taler dansk eller personer med voldsom social angst, posttraumatisk stress og lignende, som har meget svært ved at indgå i sociale sammenhænge.

Programvirksomhed kan erstattes med noget andet, fx deltagelse i programmer som dialog mod vold eller Anger Management.

Domme afsagt efter 1. juli 2013

Som udgangspunkt skal der fastsættes krav om programvirksomhed, medmindre den pågældende klient ikke skønnes at ville få udbytte af programmet, jf. fodtænkevejledningens pkt. 27.

Klienter, som ikke kan antages at få udbytte af programvirksomhed, kan opdeles i to hovedgrupper:

- A. De, der er for ressourcetsvage til at få udbytte.
- B. De, der er for ressourcestærke eller af anden grund må antages ikke at kunne få noget ud af programvirksomheden.

Ad A. Eksempler på dem, der er for ressourcetsvage til at få udbytte

- Klienter, der ikke taler eller forstår dansk og dermed ikke kan få noget ud af undervisningen.
- Klienter, der i øvrigt ikke har forudsætningserne for at kunne følge med i programvirksomheden. Det kan fx skyldes:
 - Psykiatrisk problemstilling, der betyder, at indlæringssevnen er stærkt reduceret.
 - At klienten rent praktisk har svært ved at møde op til programvirksomhed,

typisk på grund af helbredsmæssige forhold, fx kørestolsbruger."

o Social fobi/angst og det skønnes, at klienten på grund af denne lidelse ikke kan få udbytte af undervisningen i samvær med andre mennesker."

*Særligt i de to sidstnævnte eksempler skal det overvejes, hvorvidt der konkret er grundlag for helt at dispensere fra kravet om programvirksomhed, eller om dette kan erstattes af et individuelt tilrettelagt forløb, fx i form af motiverende samtale(r), "udbygget tilsynsamtale" eller lignende, der er målrettet klientens behov og finder sted på dennes bopæl.

Ad B. Eksempler på dem, der er for ressourcerstærke eller af anden grund må antages ikke at kunne få noget ud af programvirksomheden

- Førstegangsdømt, der er idømt en kort dom, og recidivrisikoen konkret må antages at være ganske lille, evt. efter gennemførelse af RNR test.
- Efter gernings tidspunkt og inden iværksættelse af afsoningen er der indtrådt væsentligt ændrede livsomstændigheder for klienten, som har betydet, at klienten allerede har arbejdet med de forhold, som har medført, at han/hun begik kriminalitet og dermed har nedbragt recidivrisikoen. Fx gennemført vellykket misbrugsbehandling.
- Klienten er i gang med anden behandling, der konkret antages at erstatte det kriminalitetsforebyggende formål med programvirksomheden. Det kan fx være alkohol-, narko-, sexologisk eller psykiatrisk behandling. Det klare udgangspunkt vil her være, at der er tale om behandling, der - udover ren medicinsk behandling som fx antabus - også indeholder samtaleterapi eller lignende, som har holdningsbearbejdende element, og som derfor også kan antages på længere sigt at modvirke, at klienten falder tilbage til sit misbrug og den dertil knyttede øgede risiko for ny kriminalitet.

Fravigelse fra kravet om deltagelse i programvirksomhed skal altid begrundes og eventuelt dokumenteres, således at det er sandsynliggjort, at (enhver) form for programvirksomhed vil være uden udbytte/formål for den enkelte klient. Det bemærkes herved, at der som hidtil er mulighed for at lade klienten følge den "almindelige" programvirksomhed, der finder sted i afdelingen eller at planlægge et individuelt forløb, som kan finde sted på bopælen.

Eksempler på forhold, der IKKE ALENE kan godtgøre, at der ikke er et kriminalitetsforebyggende formål med programvirksomhed og derfor heller ikke alene begrunde dispensation fra programvirksomhed:

- At klienten er førstegangsstraffet.
- At klienten tidligere har fulgt programvirksomhed.
- At klienten via sin uddannelse ved meget om det, der undervises i, fx fængselsbetjent eller politbetjent.
- At klienten er idømt en kort dom.
- At det vil forstyrre klientens skolegang/arbejde, hvis han/hun skal deltage i programvirksomhed.
- At klienten har vanskeligt ved at transportere sig til programvirksomhed.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udgifter i forbindelse med programvirksomhed

Klienten er selv ansvarlig for transporten til og fra det sted, hvor programvirksomheden foregår, og er selv ansvarlig for at få fri fra arbejde eller studier med henblik på at følge programvirksomheden mv. Klienten skal selv betale for transporten og modtager ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

De resterende vilkår om klientens øvrige forpligtelser under afsoningen

Som tidligere nævnt meddeles en tilladelse til afsoning på bopælen på en række vilkår, der omfatter klientens evne til at overholde aftaler og samarbejde med tilsynsmyndigheden under afsoningen. Det drejer sig om følgende vilkår, der fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 7B c, stk. 1, nr.:

- 2) kun forlader sin bopæl inden for de af kriminalforsøgsområdet fastsatte tidsrum,
- 3) kun forlader sin bopæl for at deltage i aktiviteter, som kriminalforsøgsområdet har godkendt,
- 5) ikke helt eller delvis udebliver fra sit arbejde, uddannelse et.lign.,

7) undergiver sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol, herunder elektronisk kontrol m.v., og overholder de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelsen af tilsynet, samt

8) holder kriminalforsorgsområdet underrettet om forhold af betydning for straffuldbyrdsen på bopælen og møder op hos kriminalforsorgsområdet efter dennes nærmere bestemmelse.

Hvorvidt klienten skønnes at være i stand til at overholde disse vilkår, beror på en helt konkret vurdering, hvor blandt andet erfaringer fra tidligere afsoningsforløb og/eller tilsynsforløb og samarbejdet med klienten i forbindelse med egnethedsvurderingen, kan inddrages.

Det vil sige, at hvis det fx i forbindelse med en tidligere afsoning på bopælen har vist sig, at klienten forlod sin bolig uden for de fastsatte tidsrum og af den grund fik tilbagekaldt sin tilladelse, vil det med vægt tale i mod (igen) at tillade afsoning på bopælen. Tilsvarende vil det tale imod at tillade fodlænke, hvis en klient i forbindelse med et tidligere tilsynsforløb har vist sig at have store problemer med at overholde aftaler og evt. af den grund er blevet inddraget til retten.

Der er tale om en helt konkret afgørelse, hvor det er vigtigt at inddrage flere momenter i sagen, herunder fx klientens nuværende motivation for at gennemføre en afsoning på bopælen.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det kan undlades at iværksætte en mere indgående egnethedsvurdering, hvis kriminalforsorgen er bekendt med klientens personlige forhold, og det er åbenbart, at han/hun ikke opfylder betingelserne for at afsones på bopæl. Se nærmere i afsnittet "Egnethedsvurderingen".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Særvilkår

I forbindelse med afsoning på bopælen kan der, som tidligere nævnt, fastsættes de særvilkår, der findes hensigtsmæssige, herunder vilkår om at klienten i fuldbyrdsperioden underkaster sig en struktureret, kontrolleret alkoholbehandling. Det fremgår af straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 2.

Fleere af de almindeligt anvendte særvilkår er omtalt i særlige afsnit ovenfor. Det drejer som om følgende særvilkår:

- Misbrugsbehandling (se nærmere i afsnittet "Vilkår om behandling mod misbrug af alkohol og/eller euforiserende stoffer")
- Sexologisk behandling (se nærmere i afsnittet "Sædelighedskriminalitet, begået på bopælen")
- Børnevilkår (se nærmere i afsnittet "Sædelighedskriminalitet, begået på bopælen")
- Rockervilkår (Se nærmere i afsnittet "Skærpet recidivvurdering for bandedlemmer/rockere")

Nedenfor er omtalt andre særvilkår, der er anvendt. Det drejer sig om følgende særvilkår:

- Voldsvilkår
- Psykiatrisk behandling

Det bemærkes, at særvilkårene skal begrundes, da der er tale om en skærpselse i forhold til de vilkår, som gælder for alle fodlænkeafsonere.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Voldsvilkår

Et voldsvilkår formuleres således: "Du må ikke indfinde dig på det sted, hvor du har begået kriminaliteten, opsøge eller på nogen anden måde kontakte forurettede for den pådømte kriminalitet."

Som udgangspunkt fastsættes et voldsvilkår i sager, hvor klienten er dømt for vold, røveri, trusler mod anden person eller for overtrædelse af et tilhold. Det fastsættes også i tilfælde, hvor en sædelighedsdømt meddeles tilladelse.

Det er vigtigt, at afdelingen forholder sig til oplysningerne i dommen omkring den/de forurettede og klientens tilknytning til denne eller disse.

Samtidig skal de mere geografiske forhold undersøges, herunder om klienten bor eller arbejder så tæt på den forurettedes bopæl, at det må antages, at klienten ikke vil være i stand til at overholde vilkåret. Se nærmere nedenfor i afsnittet *Hvis klienten og forurettede bor tæt på hinanden*.

Desuden skal det overvejes, om vilkåret også skal omfatte gerningsstedet. Hvis særlige omstændigheder taler for, at klienten skal kunne indfinde sig på gerningsstedet under afsoningen, kan denne del af vilkåret undlades. Det kan fx være tilfældet, hvis kriminaliteten er begået på en togstation, hvor klienten er nødt til at befinde sig under afsoningen for eksempelvis at komme på arbejdet osv.

Formålet med vilkåret er at begrænse recidivriskoen, men det fastsættes også af hensyn til den/de forurettede.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hvis klienten og forurettede bor tæt på hinanden
Afdelingen skal være opmærksom på, hvor klienten bor og arbejder i forhold til klientens bopæl. Eksempelvis kan adresserne slås op på [krak.dk](#).

Hvis klienten og den/de forurettede bor tæt på hinanden, eller klienten arbejder tæt på forurettedes bopæl, og det formodes, at det af den grund vil være forbundet med store vanskeligheder for klienten at overholde voldsvilkåret, vil det som udgangspunkt tale imod at tillade afsoning på bopælen. Det vil fx være tilfældet, hvis forurettede er klientens nabo. I givet fald bør klienten have mulighed for at finde et andet sted, hvor han/hun kan bo under afsoningen.

Er klienten dømt for personlig kriminalitet eller sædelighedsdømt, vil der som altovervejende hovedregel ikke kunne gives tilladelse til fællesafsoning tæt på forurettedes bopæl eller arbejde.

Udover at inddrage de geografiske forhold skal relationen mellem klient og forurettede bl.a. også inddrages, idet der konkret kan være forhold, der gør, at risikoen for, at klienten ikke kan overholde et voldsvilkår, anses for mindre, fx hvis der ikke er en relation mellem klienten og den/de forurettede udover voldsepisoden.

Det bemærkes, at voldsvilkåret også er omtalt i afsnittet "Kriminalitet mod et medlem af husstanden"

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Vilkår om psykiatrisk behandling
Dette vilkår vil typisk alene anvendes, hvis klienten allerede er i gang med et behandlingsforløb, og det vurderes, at det er en forudsætning for tilladelsen, at denne behandling fortsættes.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Kontakt webmaster](#)

Widenede oplysninger til offentligheden om lov og retspleje **KRIMINAL**

[Intranettet](#)
[Klienter](#)
[Klientsagsbehandling](#)
[IO - under afsoningen - tjekliste](#)
[Find søge](#)

:
[Kommunikation](#)
[Klienter](#)
[Medarbejdere](#)
[Økonomi og Indkøb](#)
[Organisation](#)

IO - under afsoningen - tjekliste

Kc

Ju
Sa
722

Send

IO

✓

Indholdsfortegnelsen

Tilsigelse til afsoning på bopælen

Tilsigelsesvarsel

Frister for tilsigelse

Klienten er allerede tilsagt til afsoning i et fængsel

Tilbagekaldelse af tilladelsen før iværksættelsen

Iværksættelse af afsoningen på bopælen

Den praktiske iværksættelse

Vejrlig

Hvis klienten er beruset på iværksættelsestidspunktet

Ikke til stede på iværksættelsestidspunktet

Aktiviteter uden for hjemmet

Udgang, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 23 (nye regler)

§ 23, stk. 1. Akutte og til dels uopsættelige formål

Hvem kan anses for nærtstående?

Udgang til dødsleje

Tandlægeeftersyn

§ 23, stk. 2. Vigtige familiebegivenheder

Hvad er en vigtig familiebegivenhed?

Hvem kan anses for nærtstående?

§ 23, stk. 3. Andre lignende tungtvejende formål

Udgang til hustru/samlevers jordemoderbesøg

Udgang til begravelse af personer, som står klienten nær, men som ikke er "nærtstående"

Udgang til resocialiserende formål/særlig aktivitetstid

Resocialiserende formål

Styrketræning (fitness) som særlig aktivitet med et resocialiserende sigte

Ertvervelse af kørekort under afsoningen

De ugentlige op til 4 timer til indkøb, tøjvask mv.

Udetid

"Aktivitetsfrie" dage

Udetid - 2 aktivitetsfrie dage om ugen

Udvidet udetid - 2 aktivitetsfrie dage om ugen hver anden uge efter 30 dages afsoning

Udetid - på andre af ugens 5 aktivitetsfrie dage

Andet vedrørende udgang

Tid til at hente og bringe børn til skole og daginstitution

Adgang til at stemme til Folketings-, kommunal- og europaparlamentsvalg

Skematisk oversigt over mulighederne for at være væk fra bopælen

Tilsyn og kontrol

Kontrol af at beskæftigelsespligten overholdes

Tilbagekaldelser

Tilbagekaldelse fordi klienten selv anmoder om det

Nyt strafbart forhold inden fuldbyrdelsens iværksættelse

Klienten frihedsberaves i en ny sag - på iværksættelsestidspunktet eller under afsoningen på bopælen

Klienten opfylder ikke længere betingelserne i § 78 b, stk. 1, nr. 1-3

Nr. 1. Egned bolig

Nr. 2. Egned beskæftigelse

Nr. 3. Medboere tilbagekalder samtykke

Klienten overtræder et eller flere vilkår efter § 78 c, stk. 1, nr. 1-8, et særvilkår eller har en adfærd, der er uforenelig med afsoning med fodlænke

Overtrædelse af vilkåret om ikke at begå nyt strafbart forhold

Overtrædelse af vilkåret om ikke at indtage alkohol eller euforiserende stoffer

Overtrædelse af vilkårene om klientens øvrige forpligtelser under afsoningen

Udeblivelse/undvigelse fra bopælen

Klientens adfærd er uforenelig med afsoning med fodlænke (§ 78 d, stk. 2)

Den dømte overtræder et særvilkår, som er fastsat efter § 78 c, stk. 2

Bristede forudsætninger, typisk ved tilbagekaldelser før iværksættelsen

Midlertidig overførsel til arresthus**Strafabrydelse**

Hvis klienten bliver indlagt på hospital mv. under afsoningen

Løsladelse**Tilsigelse til afsoning på bopælen**

Når kriminalforsorgsområdet har truffet beslutning om, at en klient skal udstå straffen på bopælen, tilsiges klienten til strafudståelse, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 12.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilsigelsesvarsel

Klienten skal tilsiges med en frist på mindst 4 uger før datoen for iværksættelse.

Er klienten omfattet af reglerne om hurtig tilsigelse, er fristen for tilsigelse dog på 10 dage.

Følgende er omfattet af reglerne for hurtig tilsigelse:

- Personer, der er dømt efter straffelovens § 119, § 123, § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der beslædes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted, § 216, §§ 244-246 eller lov om våben og eksplosivstoffer § 10, stk. 2, hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted.
- Personer, som politidirektøren har underrettet kriminalforsorgen om, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed skønnes at kræve, at denne påbegynder straffuldbyrdelsen uden at afvente behandlingen af en ansøgning om strafudståelse på bopælen.

Hvis klienten selv indvilliger heri, kan tilsigelse ske med kortere varsel end de henholdsvis 4 uger eller 10 dage.

Reglerne fremgår af fodlænkebekendtgørelsens § 13, stk. 1, jf. fodlænkevejledningens pkt. 39.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Frister for tilsigelse

Iværksættelse skal ske senest 6 uger efter datoen for afgørelse i sagen.

Er klienten omfattet af reglerne om hurtig tilsigelse, skal iværksættelse dog ske senest 30 dage efter datoen for afgørelse i sagen. Se ovenfor, i hvilke sager der skal ske hurtig indsættelse.

Iværksættelse senere end ovennævnte frister, som skyldes hensynet til den dømte, herunder familiemæssige eller helbreds-mæssige forhold, kan kun finde sted, hvis den dømte er meddelt tilladelse til udsættelse.

Fristerne kan kun fraviges, hvis den praktiske tilrettelæggelse af strafudståelsen i ganske særlige tilfælde nødvendiggør, at dette sker.

Reglerne fremgår af fodlænkebekendtgørelsens § 13, stk. 2, (nye regler) og fodlænkevejledningens pkt. 39.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klienten er allerede tilsagt til afsoning i et fængsel i de tilfælde, hvor klienten har søgt efter ansøgningsfristens udløb og har fået afslag på opsættende virkning, men samtidig bliver oplyst om, at ansøgningen vil blive behandlet, hvis det kan nås inden mødedatoen i fængslet, skal klienten som udgangspunkt påbegynde afsoningen med fodlænke den dag, han/hun var tilsagt til afsoning i fængslet.

Det skyldes, at klienten har fået en tilsigelse til afsoning af straffen i fængslet og derfor ikke har krav på en ny tilsigelse, alene fordi afsoningen nu vil kunne foregå med fodlænke.

Det er dog en forudsætning, at klienten i tide er informeret om, at han vil påbegynde afsoningen med fodlænke den dag, han var tilsagt til afsoning i fængsel, så klienten kan indstille sig herpå.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilbagekaldelse af tilladelsen før iværksættelsen

Det forekommer, at afdelingen i perioden før iværksættelsen vil blive bekendt med oplysninger, der medfører, at klienten ikke længere opfylder betingelserne for at afsones med fodlænke.

Der kan fx være tale om, at klienten ikke længere har en egnet bopæl, at han/hun ikke længere opfylder kravet om beskæftigelse, eller at det ikke længere vurderes hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen.

Der er i givet fald mulighed for at tilbagekalde tilladelsen. Det vil i givet fald ske på baggrund af, at forudsætningerne for tilladelsen må anses for at være bristede.

Der henvises til afsnittet om tilbagekaldelser nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Iværksættelse af afsoningen på bopælen

Ifølge fodlænkebekendtgørelsens § 14 iværksættes afsoningen på bopælen, når tilsynsmyndigheden giver den dømte besked herom, jf. straffuldbyrdelseslovens § 8, stk. 4. Det følger videre af fodlænkecirkulæret, hvad afdelingen i øvrigt skal foretage sig i forbindelse med iværksættelsen, jf. nedenfor.

Inden iværksættelsen skal tilsynsmyndigheden indhente oplysninger fra Kriminalregisteret, således at det sikres, at det i den periode, der er forløbet efter, at

tilladelsen er meddelt klienten, ikke er registreret, at klienten har begået strafbart forhold, således at tilladelsen eventuelt skal tilbagekaldes, jf. straffuldbyrdslovens § 78 e, stk. 1, nr. 2, og fodlænkecirkulærets § 7.

Det anbefales, at afdelingen indhenter disse oplysninger cirka en uge før iværksættelsestidspunktet, således at der er tilstrækkelig tid til at undersøge eventuelle sigtelser nærmere. Der henvises til afsnit om tilbagekaldelse neden for.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Den praktiske iværksættelse

Iværksættelse af straffuldbyrdelse på bopælen foregår i øvrigt ved, at tilsynsmyndigheden på en forud fastsat dato møder op på bopælen og meddeler klienten, at fuldbyrdelsen iværksættes.

I forbindelse med iværksættelsen skal tilsynsmyndigheden:

1. Installere modtageren i hjemmet.
2. Montere senderen (den elektroniske fodlænke) på den dømtes person.
3. Ved afprøvning sikre sig, at det elektroniske overvågningsudstyr virker.
4. Vejlede klienten om de rettigheder og pligter, som tilsynet og de fastsatte vilkår indebærer, og om virkningen af vilkårsovertrædelser. Der er udarbejdet en folder til formålet.
5. Sikre sig, at klienten underskriver blanketten "Iværksættelse af intensiv overvågning", som findes i Klientsystemet.

Der skal foretages notat om iværksættelsen i personjournalen. Der skal endvidere udfærdiges strafberegning i medfør af reglerne i strafberegningsskemaet, og klienten skal, snarest muligt efter at fuldbyrdelsen er iværksat, gøres bekendt med straffetidsberegningen.

Derudover skal der foretages indberetning om iværksættelsen til Kriminalregisteret, se nærmere i fodlænkecirkulærets § 11.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vejrlig

Vejrlig og andre force majeure-lignende grunde kan gøre det umuligt at komme frem til en klients bopæl. Hvis afdelingen af den grund er forhindret i at komme frem til klienten den dag, klienten er tilsagt til, kan iværksættelsen ske telefonisk. Det er vigtigt, at den elektroniske overvågning efterfølgende etableres så snart, det er muligt at komme frem til bopælen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvis klienten er beruset på iværksættelsestidspunktet

Hvis klienten er beruset på tidspunktet for iværksættelse af afsoningen, må det overvejes, hvorvidt dette forhold ændrer afdelingens opfatte af, om det stadig er hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen, herunder om det fortsat må antages, klienten kan overholde forbuddet mod at indtage alkohol under afsoningen.

Hvis afdelingen mener, at forudsætningerne for tilladelsen er bristede, skal klienten ikke iværksættes. I stedet skal der tages stilling til, om tilladelsen til at afsoner på bopælen skal tilbagekaldes for iværksættelsen. Der henvises til afsnittet om bristede forudsætninger nedenfor.

Hvis afdelingen mener, at afsoningen fortsat kan finde sted på bopælen, kan afsoningen iværksættes.

Alternativt kan klienten afvises med besked om, at iværksættelsen vil finde sted næste dag, hvor klienten skal være ædru, hvis ikke der skal ske tilbagekaldelse.

Hvis der alene er tale om en mindre promille (ca. 0,5 eller derunder), og klienten ikke synes særlig påvirket, kan afsoningen iværksættes. I givet fald skal der kort tid efter iværksættelsen aflægges kontrolbesøg for at sikre sig, at promillen er faldet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ikke til stede på iværksættelsestidspunktet

Hvis klienten ikke er til stede på bopælen på det tidspunkt, denne er tilsagt til at påbegynde afsoningen, betragtes det som en udeblivelse fra afsoning. Hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med den pågældende, efterlyses denne ved politiet.

Dette forhold vil som udgangspunkt medføre, at tilladelsen til at afsone på bopælen tilbagekaldes. Der henvises til afsnittet nedenfor om tilbagekaldelse på grund af bristede forudsætninger.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Aktiviteter uden for hjemmet

Afsoning på bopælen kan i praksis betragtes som en husarrest, hvor klienten hver dag har mulighed for at forlade hjemmet for at foretage bestemte aktiviteter. Aktiviteterne indarbejdes i et aktivitetskema, som laves i samarbejde med klienten.

Af aktivitetskemaet skal det blandt andet fremgå, inden for hvilke tidsrum klienten:

- Skal befinde sig på bopælen.
- Skal befinde sig på beskæftigelsesstedet.
- Skal deltage i eventuel programvirksomhed.
- Skal deltage i eventuel behandling.
- Skal møde til kontrolbesøg hos kriminalforsorgsområdet
- Kan forlade sin bopæl med henblik på indkøb, tøjvask mv.
- Kan forlade sin bopæl for at have "udetid".
- Kan forlade sin bopæl for at deltage i særlige aktiviteter med et resocialiserende formål, hvis betingelserne er opfyldt.

Derudover kan der forekomme aktiviteter, som akut er opstået, og derfor ikke er skemaagt, fx lægebesøg.

Aktiviteterne, som klienten skal deltage i, fx beskæftigelse og programvirksomhed, er omtalt i vidensbog om egnethedsvurderingen. Der henvises dertil for yderligere.

Nedenfor vil de aktiviteter, som klienten kan deltage i, blive gennemgået.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udgang til udlandet

Som udgangspunkt kan der ikke meddeles tilladelse til, at klienter, der afsoner på bopælen, kan tage til udlandet under afsoningen.

Hvis særlige omstændigheder taler herfor, kan det dog tillades. Eksempler på sådanne særlige omstændigheder fremgår af udgangsvejledningens pkt. 31, herunder uopsættelige forretningssituationer, der ikke kan varetages af andre.

Det bemærkes, at det fremgår af tilladelsen til at afsone med fodlænke, at "Under afsoningen må du ikke tage ophold i udlandet uden særskilt tilladelse".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udgang, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 23 (nye regler)

Reglerne om udgang under afsoningen er beskrevet i fodlænkebekendtgørelsens § 23.

Der gives mulighed for, at klienten kan få tilladelse til at forlade bopælen i særlige situationer, der summarisk kan gengives som:

- Akutte og til dels uopsættelige formål, jf. stk. 1.
- Vigtige familiebegivenheder, jf. stk. 2.
- Andre lignende tungtvæjende formål, jf. stk. 3.

Mulighederne for udgang er nærmere omtalt i de nedenstående afsnit.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

§ 23, stk. 1. Akutte og til dels uopsættelige formål

Fodlænebekendtgørelsens § 23, stk. 1, er formuleret således:

Kriminalforsorsgsområdet kan tillade, at den dømte, udover de i aktivitetskemaet fastlagte tidsrum, opholder sig uden for bopælen med henblik på

- 1) at besøge en nærtstående person, som er alvorligt syg,
- 2) at være til stede ved en nærtstående persons begravelse,
- 3) at møde i retten eller for anden offentlig myndighed i tilfælde, hvor vedkommende offentlige myndighed finder det påkrævet, eller
- 4) lægeundersøgelse eller -behandling eller anden lignende behandling, der ikke hensigtsmæssigt kan finde sted på bopælen.

Reglen svarer til den, der gælder for fængselsafsonere, jf.

udgangsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. Praksis skal så vidt muligt derfor også være i overensstemmelse med den praksis, som gælder for fængselsafsonere.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hvem kan anses for nærtstående?

Der henvises til afsnittet nedenfor om udgang til vigtige familiebegivenheder, hvor dette er gennemgået. [Link til afsnittet om vigtige familiebegivenheder](#)

Udgang til dødsleje

Der kan som udgangspunkt alene gives én udgang til dødsleje, jf.

fodlænebekendtgørelsens § 23, stk. 1. Hvis forholdene kræver det, kan udgangen have en varighed af op til 3 dage.

Dette svarer til den praksis, der gælder for fængselsafsonere.

Tandlægeeftersyn

Hvorvidt der kan gives tilladelse til udgang til tandlægeeftersyn under afsoningen vil bero på en konkret vurdering, hvor der blandt andet tages hensyn til afsoningsperiodens længde, hvor påtrængende behovet er, samt hvornår klienten sidst fik foretaget tandlægeeftersyn. Kan i givet fald tillades efter fodlænebekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 4.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

§ 23, stk. 2. Vigtige familiebegivenheder

Af fodlænebekendtgørelsens § 23, stk. 2, fremgår, at kriminalforsorsgsområdet tillige kan tillade, at dømte, der udstår straf på bopælen i 30 dage eller derover, kan få udgang med henblik på at besøge nærtstående personer ved vigtige familiebegivenheder.

Reglen svarer til den, der gælder for fængselsafsonere, jf.

udgangsbekendtgørelsens § 31, stk. 2, nr. 1. Praksis skal så vidt muligt derfor også være i overensstemmelse med den praksis, som gælder for fængselsafsonere.

Ved vurderingen af, om der bør gives tilladelse til udgang til vigtige familiebegivenheder, bør der tages hensyn til, at klienten har mulighed for at forlade bopælen i weekender, helligdage og lignende, hvor der ikke i øvrigt er fastsat aktiviteter uden for bopælen, jf. afsnittet om "Udetid" nedenfor.

Der er ingen regler for, hvor lang tid man skal have afsonet, inden man kan få udgang efter fodsænkebekendtgørelsens § 23, stk. 2. Til gengæld er der krav om straffens længde. Der kan alene meddeles udgang efter denne regel, hvis klienten udstår straf på bopælen i 30 dage eller derover.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvad er en vigtig familiebegivenhed?

Ved "vigtige familiebegivenheder" forstås typisk barnedåb, konfirmation, bryllup, sølv- og guldbryllup, runde fødselsdage (50, 60, 70, 75 etc.) eget barns fødsel, eget barns fødselsdag til og med 15 år, eget barns første skoledag, (barnehaveklasse og 1. klasse) og andre lignende begivenheder, jf. fodsænkevejledningens pkt. 24.

Denne oprensning af vigtige familiebegivenheder betragtes som udtømmende. Det vil sige, at der således i § 23, stk. 2, er hjemmel til fx at tillade udgang til bryllup, sølv- og guldbryllup, men ikke kobberbryllup. Der er heller ikke hjemmel til at tillade deltagelse i en 40 års fødselsdag, men alene runde fødselsdage fra og med 50 år og opefter (60, 70, 75... år).

Hvis der skal tillades udgang til familiebegivenheder, der ikke fremgår af fodsænkevejledningens oprensning, kan det alene ske, hvis det kan tillades efter reglen i § 23, stk. 3, hvorefter der skal være tale om "andre lignende tungtvejende grunde".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvem kan anses for nærtstående?

Ved "nærtstående personer" forstås ægtefælle eller samlever, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at denne kan sidestilles med de nævnte familieband, jf. fodsænkebekendtgørelsens § 23, stk. 2. Dette fremgår af fodsænkevejledningens pkt. 24.

Søskendes børn betragtes som nærtstående til og med deres konfirmation. Det vil sige, at klienter, der afsoner en dom på mere end 30 dage, kan få udgang til niecers og neværs barnedåb og konfirmation, jf. fodsænkebekendtgørelsens § 23, stk. 2, jf. fodsænkevejledningens pkt. 24.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

§ 23, stk. 3. Andre lignende tungtvejende formål

Af fodsænkebekendtgørelsens § 23, stk. 3, fremgår, at kriminalforsøgsområdet i øvrigt kan give tilladelse til at opholde sig uden for bopælen ud over de i aktivitetsskemaet fastlagte tidsrum, hvis der foreligger andre lignende tungtvejende grunde end de i stk. 1 og stk. 2 nævnte.

I praksis anvendes denne regel ikke ofte. Der kan nævnes nedenstående eksempler på situationer, hvor bestemmelsen er anvendt.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udgang til hustrus/samlevers jordmoderbesøg

Som udgangspunkt kan der ikke gives udgang til, at en mandlig afsoner kan ledsage sin gravide samlever/hustru til rutinemæssige jordmoderbesøg og scanninger.

Hvis der ikke er tale om rutinemæssige undersøgelser, men undersøgelser der skyldes mistanke om, at noget er galt, kan der efter en konkret vurdering meddeles tilladelse, jf. fodsænkebekendtgørelsens § 23, stk. 3.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udgang til begravelse af personer, som står klienten nær, men som ikke er "nærtstående"
Fodlænebekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 2, giver mulighed for at være til stede ved begravelsen af en nærtstående person.

Efter en konkret vurdering af bl.a. klientens tilknytning til afdøde, er der eksempler på, at der efter § 23, stk. 3, er givet tilladelse til at være til stede ved begravelsen af en person, der stod klienten nær, bl.a. en nær soldaterkammerat, der døde pludseligt i en trafikulykke.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udgang til resocialiserende formål/særlig aktivitetstid
Der er efter fodlænebekendtgørelsens § 8, stk. 3, mulighed for udgang 4 timer ugentligt under afsoningen, hvis aktiviteten har et resocialiserende formål, jf. fodlænevejledningens pkt. 13.

Det er vigtigt at huske, at:

- Der skal være tale om særlige aktiviteter med et resocialiserende formål.
- Det må være i op til 4 timer ugentligt.
- Som udgangspunkt skal der være tale om aktiviteter, som klienten i forvejen deltog i forud for afsoningen.
- Der i reglerne er nævnt følgende eksempler:
 - Deltagelse i religiøse handlinger (gudstjenester, fredagsben m.v.).
 - Visse aktiviteter med egne børn (som fx at deltage i skole/hjem-samtaler, følge børnene til bibliotek, sportsaktiviteter, børnefødselsdag m.v.).
 - Fortsat deltagelse i sports- eller fritidsaktiviteter eller lignende med et resocialiserende formål.

Baggrunden for reglen er især et ønske om at give fodlæneafsonere adgang til at deltage i visse mere almindelige aktiviteter, som hører til livet hjemme, fx deltage i det praktiske omkring børn. Dette var de afskåret fra tidligere.

Samtidig var der også et ønske om at skabe mulighed for, at fodlæneafsonere kan dyrke sport under afsoningen, som det også er muligt for afsonere i fængsel.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Resocialiserende formål
Om en udgang må antages at have et resocialiserende formål beror på en konkret vurdering af formålet med udgangen og klientens personlige forhold.

I praksis opstår der jævnligt spørgsmål om, hvorvidt især en konkret sports- eller fritidsaktivitet kan anses for at have et resocialiserende formål.

Der skal, som nævnt, foretages en helt konkret vurdering i forhold til den enkelte klient, hvor der især lægges vægt på, hvilken betydning aktiviteten konkret må antages at have for klienten, herunder om denne må antages at være afgørende for, at han/hun vil kunne gennemføre afsoningen på bopælen og dermed undgå at komme i fængsel - og som følge heraf undgå at blive "afsocialiseret".

Heri indgår bl.a. en vurdering af, hvorvidt klientens deltagelse i aktiviteten må antages at hjælpe klienten med at holde sig på den "rette side" af loven.

Det kan konkret tilføjes vægt, hvis klientens mulighed for fortsat at deltage i aktiviteten vil have positiv betydning for hans/hendes evne til at overholde vilkårene for afsoningen på bopælen, eksempelvis overholde de skemafastsatte tider, vilkåret om ikke at indtage euforiserende stoffer og lignende. Altså om fx fortsættelse af aktiviteten vil have positiv betydning for klientens evne til at kunne fastholde konkrete og faste rutiner, eller at klienten fx har ADHD og derfor har stort behov for at røre sig fysisk for at få brugt "sin energi" på en konstruktiv måde.

Straffens længde vil også have betydning for dette skøn, idet det antages, at jo længere straffen er, jo større er klientens behov for at fastholde visse rutiner, herunder fx fysisk træning, idet det på flere måder kan være uhensigtsmæssigt at holde længere pauser med dette.

Oplysninger om klientens alder, helbredstilstand, hidtidige vaner, herunder træningsvaner mv. bør også indgå i skønnet. Fx kan det have afgørende betydning for klientens mulighed for at gennemføre afsoningen med fodlænke, at klienten i hvert fald i et vist omfang kan fortsætte med sin træning under afsoning.

Der skal desuden foretages en konkret afvejning i alle sager af risikoen for, at klienten vil kunne misbruge "de resocialiserende timer" til at begå ny kriminalitet. Fx hvis klienten er dømt for vold og ønsker at få ugentlig tid til at fortsætte sin karatetræning, skal det overvejes, om der er risiko for misbrug, eller hvis klienten, der ønsker "resocialiserende timer" til at spille fodbold under afsoningen, er dømt for vold, der er begået mod en dommer eller modspiller i forbindelse med en fodboldkamp, han/hun selv deltog i.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Styrketræning (fitness) som særlig aktivitet med et resocialiserende sigte
Der er to muligheder for, at klienten kan få udgang til træning under afsoningen. Det kan enten ske som behandling eller ved brug af de 4 "resocialiserende timer", som kan gives ugentligt.

Styrketræning som behandling

Afdelingen kan meddele tilladelse til udgang til træning, hvis denne kan sidestilles med behandling, der ikke hensigtsmæssigt kan finde sted på bopælen, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 4.

I et sådan tilfælde skal der foreligge lægelig dokumentation for, at træningen er nødvendig behandling for klienten, og at den ikke kan foregå på bopælen. Træningen skal altså ikke blot være hensigtsmæssig, men skal kunne sidestilles med andre former for nødvendig/påkrævet behandling, der ikke hensigtsmæssigt kan finde sted på bopælen.

Styrketræning som særlig aktivitet med et resocialiserende sigte

Der kan også meddeles tilladelse til udgang til træning, hvis træningen anses at have et resocialiserende formål.

Erhvervelse af kørekort under afsoningen

En klient, som ved afsoningens iværksættelse er i gang med at erhverve kørekort, vil som udgangspunkt kunne anvende "resocialiserende timer" til at fortsætte undervisningen under afsoningen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

De ugentlige op til 4 timer til indkøb, tøjvask mv.

Der er efter fodlænkebekendtgørelsens § 10, stk. 2, mulighed for udgang op til 4 timer ugentligt under afsoningen med henblik på at foretage indkøb, tøjvask mv., jf. fodlænkevejledningens pkt. 23.

"Personlige indkøb, tøjvask mv." forstås således, at der inden for de op til 4 timer ugentligt også kan gives tilladelse til andet, men at der skal være tale om aktiviteter som er nødvendige for at få dagligdagen til at fungere på bopælen. Det kan for eksempel være: Hundeluftning, håndtering af brændefyr, fodring af dyr, gå på posthus, i banken, gå til frisør mv.

De maksimalt 4 timer er inklusive transporttid. Tiden kan ikke bruges til andet end det, den er givet til, og er altså ikke det samme som udetid, se nedenfor.

Afdelingen ber i hver enkelt sag vurdere, hvor mange "Indkøbstimer" klienten reelt har behov for. Fx er behovet næppe stort, hvis klienten bor hos sine forældre, hvis det er dem, der står for at købe ind.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udetid

Der er efter fodlænebekendtgørelsens § 8, stk. 4-6, mulighed for, at klienten på dage, hvor han/hun ikke har andre aktiviteter uden for sin bopæl, kan opholde sig uden for bopælen, jf. fodlænevejledningens pkt. 23. I daglig tale kaldet "udetid".

Udetid kan som udgangspunkt bruges til det, klienten ønsker, under forudsætning af at klienten ikke overtræder vilkårene for afsoningen. Det kan fx være et barns fodboldkamp, en fødselsdag, en løbetur osv.

Der er tale om 3 forskellige "stags" udetid, som kort kan gengives som:

- Udetid - 2 aktivitetsfrie dage om ugen
- Udvidet udetid - 2 aktivitetsfrie dage om ugen hver anden uge efter 30 dages afsoning
- Udetid - på andre af ugens 5 aktivitetsfrie dage

Udetiden skal ske i tidsrummet fra kl. 6 til kl. 22.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

"Aktivitetsfrie" dage

Al fodlænebekendtgørelsens § 8, stk. 4, fremgår, at man kan få udetid på dage, "hvor den pågældende efter aktivitetskemaet ikke i øvrigt har aktiviteter uden for sin bopæl". Der er altså en forudsætning, at dagen er "aktivitetsfri".

Formålet med udetid er at sikre, at klienterne ikke er isolerede på bopælen uden mulighed for at komme ud og evt. møde andre mennesker. Hvis man har aktiviteter, antages det, at dette formål er opfyldt på denne måde. Derfor er der krav om, at udedden kun kan finde sted på dage uden andre aktiviteter.

Til trods for den ret præcise ordlyd af denne forudsætning, er der i praksis opstået flere spørgsmål om, hvornår en dag kan anses for at være aktivitetsfri.

Hjemmearbejdsdag

På hjemmearbejdsdage er klienten hjemme, og i det omfang, det ikke medfører aktiviteter uden for hjemmet, betragtes dagen som aktivitetsfri. Det vil sige, at klienten således kan opnå udetid på sådanne dage.

Hvis klienten derimod har indkøbstid, skal til møde uden for hjemmet i forbindelse med sit arbejde eller lignende, kan dagen ikke betragtes som "aktivitetsfri" og han/hun kan så ikke få udetid denne dag.

Klienten har en arbejdsuge på mere end 5 dage

Hvis klienten har beskæftigelse på mere end 5 dage om ugen, fx fordi han/hun er i skole i hverdage og har fritidsarbejde i weekenden, eller arbejdstiden af andre grunde er fordelt på mere end 5 dage, vil de dage, klienten er i beskæftigelse, ikke kunne anses for aktivitetsfri.

Klienter, der har natarbejde, kan dog komme i den situation, at de på grund af arbejdstiderne alene har en dag om ugen, hvor han/hun ikke har andre aktiviteter. Det skyldes, at en "arbejdsdag" i forbindelse med natarbejde ofte vil forløbe over to ugedage. I sådanne situationer tilstræbes det at "fikser" en dag, som antages at være aktivitetsfri.

I et konkret eksempel havde klienten kun lørdag helt uden aktiviteter. Søndag skulle han arbejde kl. 22, herefter havde han fri mandag morgen kl. 6 og sådan fortsatte ugen indtil fredag morgen kl. 6. Som sagt, var lørdag den eneste dag uden aktiviteter. Det skyldtes ikke, at klienten havde flere arbejdsdage eller -timer end normalt, men alene arbejdstiden, da der var tale om natarbejde.

Hvis kravet om aktivitetsfrie dage skulle håndhæves i klientens tilfælde, ville han blive "straffet" for at have natarbejde, ligesom formålet med udetidsreglerne ikke ville kunne opnås. Formålet er primært, at klienterne skal have mulighed for at komme lidt ud fra bopælen på disse dage, hvor de ellers skulle være hjemme hele dagen.

Det blev derfor lagt til grund, at klienten måtte betragtes som en person, der arbejder 5 dage om ugen, og dermed har to dage fri. Der blev derfor "fikseret" to fridage, der svarer til en weekend. Lørdag var den ene dag, og søndag blev den anden dag, idet han alene skulle arbejde to timer den dag. Det er klart, at søndagen ikke er helt aktivitetsfri, men ud fra lighedsbetragtninger og for at opnå formålet med udetidsreglerne blev denne dag under disse særlige omstændigheder betragtet som "aktivitetsfri".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udetid - 2 aktivitetsfrie dage om ugen

Klienten kan i den første måned af afsoningen få 2 timers udetid på 2 aktivitetsfrie dage ugentligt. Tidsrummet øges til 3 timer dagligt den 2. måned, 6 timer dagligt den 3. og 4. måned og 8 timer dagligt den 5. og 6. måned. Se nærmere i fodlænkebekendtgørelsens § 8, stk. 4, 1. og 2. pkt., jf. fodlænkevejledningens pkt. 23.

Tilsynsmyndigheden kan ikke indskrænke den dømtes mulighed for at forlade bopælen til et lavere antal timer, end det som § 8, stk. 4, 1. og 2. pkt., giver mulighed for den pågældende måned.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udvidet udetid - 2 aktivitetsfrie dage om ugen hver anden uge efter 30 dages afsoning

Klienten har efter 30 dages afsoning på bopælen mulighed for at forlade sin bopæl hver anden uge i 16 timer fordelt over 2 aktivitetsfrie dage. Dog må der højst afvikles 14 timer på samme dag. Se nærmere i fodlænkebekendtgørelsens § 8, stk. 5, jf. fodlænkevejledningens pkt. 23.

Denne mulighed erstatter den "almindelige" udetid, i henhold til § 8, stk. 4, 1. og 2. pkt., som er omtalt i afsnittet ovenfor.

Hvis det vurderes at være forbundet med misbrugsrisiko at lade klienten forlade bopælen i op til 14 timer på en aktivitetsfri dag, kan afdelingen begrænse klientens adgang til "udvidet udetid". Det kan ske enten ved konkret at bestemme, at klienten ikke kan forlade bopælen i mere end f.eks. 8 timer ad gangen, eller at han/hun alene kan opholde sig uden for bopælen i medfør af § 8, stk. 5, i en kortere periode end 16 timer fordelt over 2 aktivitetsfrie dage.

Dette kan fx være aktuelt, hvis politiet i forbindelse med anmeldelsen har oplyst, at klientens indbrudsmønster tyder på, at han/hun vil være i en øget risiko for at begå ny kriminalitet, hvis der meddeles tilladelse til udgang i ferleperioder. I givet fald vil det tale for at begrænse klientens adgang til udgang i ferleperioder.

Hvis en klient kun har en aktivitetsfri dag om ugen, jf. nedenfor, kan klienten på sin ene aktivitetsfri dag afvikle 14 timer, idet han/hun ikke skal stilles ringere end, hvis han havde to aktivitetsfrie dage og dermed havde mulighed for at tilrettelægge sin udetid på en måde, der gav mulighed for at afvikle 14 timer den ene af dagene.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udetid - på andre af ugens 5 aktivitetsfri dage
 Har klienten mere end to aktivitetsfri dage på en uge, kan han/hun på de øvrige aktivitetsfri dage opholde sig uden for bopælen i 2 timer. Se nærmere i fodlænebekendtgørelsens § 8, stk. 4, sidste punktum, jf. fodlænevejledningens pkt. 23.

Denne udetid giver klienter, der ikke er i beskæftigelse, mulighed for at forlade bopælen dagligt.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Andet vedrørende udgang

I praksis har der vist sig behov for, at klienten opholder sig uden for bopælen i visse situationer, som ikke er omfattet af de eksisterende regler.

Disse er beskrevet nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tid til at hente og bringe børn til skole og daginstitution
 Tid til at hente og bringe børn til skole og daginstitution lægges så vidt muligt til den tid, der ellers er afsat til transport i forbindelse med beskæftigelse.

Der kan gives tid til at hente og bringe (delt) børn med henblik på samvær, hvis der ikke er andre løsninger.

Skal børnene hentes og bringes til øvrige fritidsaktiviteter, skal det ske ved brug af de "resocialiserende timer".

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Adgang til at stemme til Folketings-, kommunal- og europaparlamentsvalg
 Hvis en afsoner på bopælen ønsker at gøre brug af sin stemmeret, kan der gives tid til dette i forbindelse med transport til/fra beskæftigelse, ellers må det ske i klientens udetid.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Skematisk oversigt over mulighederne for at være væk fra bopælen
 På næste side er indsat et skema, som gerne skulle skabe et overblik over de forskellige former for udgang.

	1. måned	2. måned	3. måned	4. måned	5. måned
U	Udetid til evt.	Udetid til evt.	Udetid til evt.	Udetid til evt.	Udetid til evt.
G	beskæftigelse/	beskæftigelse/	beskæftigelse/	beskæftigelse/	beskæftigelse/
E	Programvirksomhed/	Programvirksomhed/	Programvirksomhed/	Programvirksomhed/	Programvirksom
A	Behandling/kontrol- besøg	Behandling/kontrol- besøg	Behandling/kontrol- besøg	Behandling/kontrol- besøg	Behandling/kont- besøg
	4 t. indkøbstid	4 t. indkøbstid	4 t. indkøbstid	4 t. indkøbstid	4 t. indkøbstid
	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid
	2 t. udetid på alle aktivitetsfri dage	3 t. udetid på max 2 aktivitetsfri dage	6 t. udetid på max 2 aktivitetsfri dage	6 t. udetid på max 2 aktivitetsfri dage	8 t. udetid på m aktivitetsfri dag-
		2 t. udetid på evt. øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på evt. øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på evt. øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på en øvrige aktivitets dage
U	Udetid til evt.	Udetid til evt.	Udetid til evt.	Udetid til evt.	Udetid til evt.
GE	beskæftigelse/	beskæftigelse/	beskæftigelse/	beskæftigelse/	beskæftigelse/

B	Programvirksomhed/ Behandling/kontrol- besøg	Programvirksomhed/ Behandling/kontrol- besøg	Programvirksomhed/ Behandling/kontrol- besøg	Programvirksomhed/ Behandling/kontrol- besøg	Programvirksomhed/ Behandling/kontrol- besøg
	4 t. Indkøbstid	4 t. Indkøbstid	4 t. Indkøbstid	4 t. Indkøbstid	4 t. Indkøbstid
	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid	4 t. særlig aktivitetstid
		Udetid i op til 16 timer ml. kl. 6-22 fordelt på max 2 aktivitetsfri dage. Max 14 timer i track.	Udetid i op til 16 timer ml. kl. 6-22 fordelt på max 2 aktivitetsfri dage. Max 14 timer i track.	Udetid i op til 16 timer ml. kl. 6-22 fordelt på max 2 aktivitetsfri dage. Max 14 timer i track.	Udetid i op til 16 timer ml. kl. 6-22 fordelt på max 2 aktivitetsfri dage. Max 14 timer i track.
	2 t. udetid på alle øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på evt. øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på evt. øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på evt. øvrige aktivitetsfri dage	2 t. udetid på en øvrige aktivitets dage

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilsyn og kontrol

Det påhviler tilsynsmyndigheden at støtte og vejlede klienten med henblik på at forbedre hans/hendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse og at udøve kontrol med, at klienten overholder de vilkår, som gælder for straffuldbyrdelsen, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 15.

Reglerne om dette fremgår af fodlænkebekendtgørelsens §§ 15-23 og fodlænkevejledningens pkt. 41-46.

Antallet af uanmeldte kontrolbesøg og kontrolopringninger fastsættes ud fra en vurdering af behovet for kontrol og tilsyn i det enkelte tilfælde, dog således at tilsynsmyndigheden som minimum aflægger 1-3 uanmeldte kontrolbesøg på bopælen om ugen og som minimum fortager 1 kontrolopringning til arbejdsplads, uddannelsessted eller lignende om ugen, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 20, stk. 1.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kontrol af at beskæftigelsespligten overholdes

Kontrol og tilsyn af beskæftigelse sker blandt andet ved:

- Uanmeldte kontrolbesøg på arbejdssted, uddannelsessted eller lignende.
- Minimum 1 ugentlig kontrolopringning til arbejdssted, uddannelsessted eller lignende.

Selvstændige erhvervsdrivende

Da selvstændige erhvervsdrivende jo er kendetegnet ved ikke at have en arbejdsgiver, vil det være nødvendigt at dispensere fra kravet om at udpege en kontaktperson. Det er i givet fald en forudsætning, at "den fornødne overvågning og kontrol med, at klienten overholder sin beskæftigelsesforpligtelse, på anden måde kan finde sted på betryggende vis.", jf. fodlænkevejledningens punkt 45.

Det er vigtigt, at der foretages kontrol, herunder kontrolbesøg, på den selvstændiges arbejdsplads, så det sikres, at klienten overholder sin beskæftigelsespligt på betryggende vis i overensstemmelse med reglerne.

I reglerne er der ingen nærmere beskrivelse af hvordan selvstændige erhvervsdrivende kontrolleres. Se dog punkt 41-45 i fodlænkevejledningen og 59 i cirkulæret.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilbagekaldelser [Link til tjekliste](#)

Tilladelse til at afsonere på bopælen kan tilbagekaldes i en lang række situationer. Disse fremgår af straffuldbyrdslovens § 78 e, kapitel 8 i fodlænkebekendtgørelsen og kapitel 8 i fodlænkevejledningen.

Tilbagekaldelse kan finde sted både før og efter iværksættelse af afsoning på bopælen har fundet sted, ligesom det kan ske efter eller imod klientens ønske.

I langt de fleste tilfælde opstår spørgsmålet om tilbagekaldelse mod klientens ønske som følge af vilkårsovertrædelser, hvis alvor skal vurderes og sammenholdes med, om de peger på en øget risiko for recidiv under afsoningen eller andre forhold, som betyder, at klienten ikke fortsat er egnet til at afsonere i fodlænke.

Mulige tilbagekaldelsesgrunde er:

- Klienten anmoder selv om det.
- Nyt strafbart forhold inden fuldbyrdelsens iværksættelse.
- Klienten frihedsberøves i en ny sag - på iværksættelsestidspunktet eller under afsoningen på bopælen.
- Klienten opfylder ikke længere betingelserne for at afsonere på bopælen, jf. straffuldbyrdslovens § 78 b, stk. 1, nr. 1-3, om egnet bolig, beskæftigelse og samtykke fra medboere over 18 år.
- Klienten overtræder et eller flere vilkår efter straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 1, nr. 1-8, om:
 1. ikke at begå nyt strafbart forhold
 2. kun at forlade bopælen inden for de fastsatte tidsrum
 3. kun at forlade bopælen for at deltage i aktiviteter, som afdelingen har godkendt
 4. ikke at indtage alkohol eller euforiserende stoffer
 5. ikke at udeblive fra beskæftigelsen
 6. at deltage i programvirksomhed
 7. at undergive sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol
 8. at holde kriminalforsorgsområdet underrettet om forhold, som har betydning for afsoningen, og møde i afdelingen som aftalt
- Den dømte overtræder et særvilkår, som er fastsat efter straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 2.
- Klientens adfærd er ulovlig med afsoning med fodlænke (straffuldbyrdslovens § 78 e, stk. 2).
- Bristede forudsætninger, typisk ved tilbagekaldelser før iværksættelsen.

Bemærk, at kriminalforsorgsrådets afgørelse om tilbagekaldelse kan påklages til direktoratet. Klienten skal derfor klagevejledes i forbindelse med afgørelsen og samtidig vejledes om, at klagefristen er 2 måneder fra den blev meddelt.

Bemærk tillige, at det i forbindelse med tilbagekaldelse skal besluttes, hvor klienten skal afsonere reststraffen. Hvis klienten er under 18 år, skal det meget hurtigt afklares, hvorvidt han/hun har mulighed for at udstå reststraffen efter reglerne i straffuldbyrdslovens § 78. [Link til vidensbog om § 78 afsoning](#)

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Tilbagekaldelse fordi klienten selv anmoder om det
 Tilbagekaldelse kan ske, hvis klienten selv anmoder om det, jf. straffuldbyrdslovens § 78 e, stk. 1, nr. 1. Se nærmere i fodlænkevejledningens pkt. 47, nr. 1.

Det er frivilligt, om man vil afsonere på bopælen eller ej. En klient kan derfor tilbagekalde sin ansøgning på alle tider af fodlænkeforløbet.

Det bør i givet fald sikres, at klienten er grundigt informeret om konsekvensen af tilbagekaldelsen.

For at undgå eventuelle misforståelser bør tilbagekaldelsen ske skriftligt. Hvis det sker mundtligt, skal der laves et notat om tilbagekaldelsen.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Nyt strafbart forhold inden fuldbyrdelsens iværksættelse
Tilbagekaldelse kan ske, hvis klienten inden fuldbyrdelsens iværksættelse har begået strafbart forhold jf. straffuldbyrdslovens § 78 e, stk. 1, nr. 2. Se nærmere i fodlænkevejledningens pkt. 47, nr. 2.

Forud for iværksættelsen skal afdelingen indhente oplysninger fra Kriminalregisteret med henblik på at sikre sig, at klienten ikke har begået strafbart forhold i forud for iværksættelsen. Se afsnittet om iværksættelse ovenfor.

Hvis afdelingen bliver bekendt med, at klienten har fået en ny/nye sigtelser, som afdelingen ikke var bekendt med på det tidspunkt, klienten fik tilladelse til at afsoner på bopælen, skal disse sigtelser undersøges nærmere. I den forbindelse bør politiet kontaktes for oplysninger om det/de nye forhold, om hvorvidt der er eller forventes at blive rejst sigtelse, om der er begrundet mistanke for, at klienten har begået det/de forhold, han/hun er sigtet for mv.

Tilbagekaldelse kan finde sted, hvis den/de nye sigtelser findes at medføre en sådan ændring af klientens personlige forhold, at fodlænkeafsoning ikke længere findes hensigtsmæssig.

Ved denne vurderingen af hensigtsmæssigheden, vil det være særligt relevant at vurdere, om klienten på baggrund af de nye oplysninger fortsat må antages at kunne afsoner på bopælen uden at begå nyt strafbart forhold (recidivrisiko). Denne vurdering er nærmere omtalt i vidensbog om egnethedsvurderingen. Link til vidensbog om egnethedsvurderingen, afsnittet "Hensigtsmæssighed" og afsnittet "Vilkår om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen"

Hvis det herefter vurderes, at det ikke er hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen, idet det ikke længere kan antages, at han/hun kan overholde vilkåret om ikke at begå strafbart forhold under afsoningen, kan tilladelsen tilbagekaldes på dette grundlag.

I modsat fald skal iværksættelsen finde sted som forudsat.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klienten frihedsberøves i en ny sag - på iværksættelsestidspunktet eller under afsoningen på bopælen
Tilbagekaldelse kan ske, hvis klienten på tidspunktet for fuldbyrdelsens iværksættelse eller under denne frihedsberøves af anden grund end til udståelse af den fængselsstraf, som meddelte tilladelse vedrører, jf. straffuldbyrdslovens § 78 e, stk. 1, nr. 3. Se nærmere i fodlænkevejledningens pkt. 47, nr. 3.

Der vil typisk være tale om anholdelse eller varetægtsfængsling. I begge tilfælde bør afdelingen kontakte politiet med henblik på at få oplysninger om kriminaliteten og for bekræftelse af frihedsberøvelsen.

Hvis klienten er anholdt og efterfølgende bliver løsladt, må det overvejes, om afsoningen på bopælen alligevel kan iværksættes eller genoptages.

Det skal i den forbindelse vurderes, om den/de nye sigtelser findes at medføre en sådan ændring af klientens personlige forhold, at fodlænkeafsoning ikke længere findes hensigtsmæssig, jf. afsnittet ovenfor om nyt strafbart forhold.

Hvis dette ikke er tilfældet, kan afsoningen iværksættes eller genoptages.

Hvis klienten er varetægtsfængslet på tidspunktet for iværksættelsen eller varetægtsfængsles under afsoningen, må tilladelsen til at afsoner på bopælen som udgangspunkt tilbagekaldes.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klienten opfylder ikke længere betingelserne i § 78 b, stk. 1, nr. 1-3
Tilbagekaldelse kan ske, hvis klienten på tidspunktet for straffuldbyrdens
Iværksættelse eller under denne ikke længere opfylder de betingelser, der er nævnt i
straffuldbyrdeslovens § 78 b, stk. 1, nr. 1-3, jf. dog stk. 2, dvs. betingelserne om
klientens boligforhold, beskæftigelsesforhold og de samboendes samtykke. Se
nærmere i Iodtænkevejledningens pkt. 47, nr. 4.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om ændringerne af klientens forhold
medfører, at det ikke længere er muligt at iværksætte eller fortsætte afsoningen på
bopælen.

Nr. 1. Egned bolig

[Link til vidensbog om egnethedsvurding, afsnit om 'Bolig'](#)

Hvis klienten inden iværksættelsen eller under afsoning ikke længere har en egned
bolig, må tilladelsen tilbagekaldes.

Forinden bør det dog undersøges, om klienten kan finde et andet sted at afson
straffen.

Nr. 2. Egned beskæftigelse

[Link til vidensbog om egnethedsvurding, afsnit om 'Beskæftigelse'](#)

Hvis klienten mister sin beskæftigelse forud for iværksættelsen eller under afsoning
på bopælen, og klienten derved ikke længere opfylder beskæftigelseskravet, vil der
som udgangspunkt blive tale om at tilbagekalde tilladelsen. Det samme gælder, hvis
afdelingen vurderer, at der ikke kan foretages den nødvendige kontrol på
beskæftigelsesstedet.

Forinden skal det dog overvejes, om der på baggrund af eventuelt nye oplysninger er
grundlag for at dispensere fra beskæftigelseskravet. I givet fald vil der ikke være
grundlag for tilbagekaldelse.

Hvis det vurderes, at der ikke er grundlag for dispensation, vil klienten efter praksis
skulle tilbydes en frist på ca. 1 uge til at finde ny beskæftigelse.

Det skal bemærkes, at hvis afdelingen først på tidspunktet for iværksættelsen bliver
bekendt med, at klienten ikke længere opfylder betingelsen om at være i
beskæftigelse, kan afsoningen iværksættes samtidig med, at det aftales med
klienten, at han/hun får en frist på ca. 1 uge til at finde ny beskæftigelse.

Hvis klienten ikke er i stand til at finde egned beskæftigelse selv, bør afdelingen
undersøge, hvorvidt afdelingen kan være behjælpelig med at finde et
samfundstjenestested til klienten med henblik på at opfylde beskæftigelseskravet, jf.
Iodtænkevejledningens pkt. 11.

Hvis det herefter ikke er muligt for klienten at opfylde kravet om beskæftigelse, vil
tilladelsen til at afson på bopælen skulle tilbagekaldes. Det skal bemærkes, at
afdelingerne i praksis bør strække sig langt for at hjælpe klienterne med at finde
beskæftigelse.

Nr. 3. Medbeboere tilbagekalder samtykke

[Link til vidensbog om egnethedsvurding, afsnit om 'Samtykke fra medbeboere'](#)

Hvis klientens medbeboer(e) tilbagekalder deres samtykke til, at afsoningen kan finde
sted på bopælen, vil der som udgangspunkt blive tale om at tilbagekalde tilladelsen.

Imidlertid bør det forinden undersøges, om klienten har mulighed for at afson et
andet sted.

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klienten overtræder et eller flere vilkår efter § 78 c, stk. 1, nr. 1-8, et særvilkår eller har en adfærd, der er uforenelig med afsoning med fodlænke. Tilbagekaldelse kan ske, hvis klienten overtræder de vilkår, der er nævnt i straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 1, eller et vilkår, der er fastsat konkret i medfør af straffuldbyrdslovens § 78, c, stk. 2, eller hvis tilsyn og kontrol ikke kan gennemføres på grund af den domtes adfærd. Se nærmere i fodlænkevejledningens pkt. 47, nr. 5.

Vilkårsovertrædelse medfører som altovervejende hovedregel, at tilladelsen tilbagekaldes, men der skal foretages en konkret vurdering af, om vilkårsovertrædelsen i det enkelte tilfælde.

Der er dog med regelændringen i juli 2013 indført en forhøjet tolerancetærskel i forbindelse med vilkårsovertrædelser, på nær vilkårsovertrædelser, som består i indtagelse af euforiserende stoffer. Den forhøjede tolerancetærskel gælder således fx ved indtagelse af en mindre mængde alkohol.

Ved visse mindre vilkårsovertrædelser kan tilbagekaldelse dog undlades - og der kan i stedet gives en indskærpelse af vilkårene, ligesom der kan fastsættes yderligere vilkår, hvis:

- afsoningsforløbet i øvrigt vurderes som velfungerende, eller
- tilbagekaldelsen må anses som et uproportionalt indgreb sammenlignet med vilkårsovertrædelsen, og
- hensynet til det resocialiserende eller behandlingsmæssige arbejde med klienten taler afgørende imod tilbagekaldelse.

Ved vilkårsovertrædelser for indtagelse af stoffer skal den tidligere betragtning fra før lovændringen lægges til grund, hvorefter der som *altovervejende hovedregel* skal ske tilbagekaldelse, medmindre forseelsen kan betragtes som helt enkeltstående og bagatelagtig.

De enkelte vilkårsovertrædelser er gennemgået nedenfor, herunder hvornår det på baggrund af karakteren af vilkårsovertrædelsen vil være relevant at overveje, om tilbagekaldelse kan undlades. Det bemærkes, at ud fra forudsætningerne i lovforarbejderne, er det forudsat, at tolerancen over for vilkårsovertrædelser er lav.

Før tilbagekaldelse kan undlades, er det en forudsætning, at der er tale om et *"velfungerende afsoningsforløb"*, eller at *indgrebet må anses som uproportionalt* i forhold til vilkårsovertrædelsen.

I vurderingen af afsoningsforløbet indgår oplysninger om klienten tidligere har overtrådt vilkår, om klienten tidligere har fået indskærpselser/advarsler, og om afsoningsforløbet har været stabilt. Det er ikke afgørende, hvor længe klienten har afsonet og hvor mange erfaringer, afdelingen derfor har med denne.

I vurderingen af, om indgrebet kan anses for uproportionalt i forhold til vilkårsovertrædelsen, skal der foretages en afvejning af vilkårsovertrædelsen i forhold til konsekvenserne af tilbagekaldelsen. Det skal derfor klargøres, hvilke konsekvenser en tilbagekaldelse af tilladelsen til at afsonere på bopælen vil have for klienten, fx om klienten vil miste sit arbejde, om der ikke er egnede pasningsmuligheder for klientens barn og lignende.

Før tilbagekaldelse kan undlades, er det desuden en forudsætning, at hensynet til det *resocialiserende* eller *behandlingsmæssige* arbejde med klienten taler afgørende imod tilbagekaldelse.

Populært sagt skal det vurderes, hvorvidt det vil være bedre for klientens evne til at leve et liv uden kriminalitet, hvis han/hun fortsætter afsoningen på bopælen. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om, hvorvidt der er fremgang at spore hos klienten i forhold til et liv uden kriminalitet, eller om klienten er påbegyndt behandling, arbejde, uddannelse eller lignende, som forløber planmæssigt.

Det kan i den forbindelse overvejes, hvorvidt der vil være hensigtsmæssigt at fastsætte et eventuelt særvilkår, fx alkoholbehandling, eller at udløse et eventuelt særvilkår. [Link til relevante afsnit i vidensbog om egnethedsvurderingen](#)

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Overtrædelse af vilkåret om ikke at begå nyt strafbart forhold

[Link til relevant afsnit i vidensbog om egnethedsvurdering](#)

Hvis klienten sigtes for ny kriminalitet, som er begået under afsoningen på bopælen, skal det afklares om tilladelsen til at afsones på bopælen skal tilbagekaldes på den baggrund.

Det bemærkes, at politiet er forpligtet til at indberette i tilfælde af, at en klient, der afsoner på bopælen, begår ny kriminalitet, jf. [Fodlængevejledningens pkt. 22](#).

Den nye kriminalitet bør drøftes med politiet, herunder om der er eller forventes at blive rejst sigtelse, om der er begrundet mistanke for, at klienten har begået det/de forhold, han/hun er sigtet for mv.

Er forseelsen af bagatelagtig karakter - fx en bøde for kørsel på cykel uden lys, en mindre færdselsforseelse eller lignende - bør tilbagekaldelse ikke finde sted.

Når vilkårsovertrædelsen er en lovovertrædelse, er området for "ikke-tilbagekaldelse" meget lille.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Overtrædelse af vilkåret om ikke at indtage alkohol eller euforiserende stoffer

[Link til relevant afsnit i vidensbog om egnethedsvurdering](#)

Hvis klienten indtager alkohol eller euforiserende stoffer under afsoningen på bopælen, skal det afklares, om tilladelsen til at afsones på bopælen skal tilbagekaldes på den baggrund.

Der skal sondres skarpt mellem indtagelse af alkohol og indtagelse af euforiserende stoffer.

Det skyldes, at den forhøjede tolerance ikke skal anlægges over for vilkårsovertrædelser, der består i at indtage af euforiserende stoffer, som efter den almindelige lovgivning er forbudt at besidde.

Det vil sige, at der ved vilkårsovertrædelser i form af indtagelse af stoffer som *altovervejende hovedregel* skal ske tilbagekaldelse, medmindre forseelsen kan betragtes som helt enkeltstående og bagatelagtig. Denne mulighed for at undtage fra tilbagekaldelse eksisterede også før regelændringen i 2013, og forvaltes meget restriktivt.

Alkohol

I [Fodlængevejledningens pkt. 47](#) er indtagelse af en mindre mængde alkohol nævnt som et eksempel på en vilkårsovertrædelse, hvor det vil være relevant at overveje, om tilbagekaldelse af tilladelsen kan undlades, altså om de øvrige forudsætninger herfor er opfyldt.

Det skal bemærkes, at hvis promillen er på 0,2 eller derunder, kan alkoholmetertesten alene ikke danne grundlag for tilbagekaldelse af tilladelsen til at afsones på bopælen. Der er nemlig visse usikkerheder ved denne test, når promillen er så lav. Derfor skal der være andre forhold, der tyder på, at klienten har drukket alkohol, før der kan ske tilbagekaldelse. Fx erkendelse, lugt af alkohol, tomme flasker mv.

Der er ikke fastsat en fast grænse for, hvornår der er tale om en "mindre" promille. Dette må bero på en konkret vurdering af oplysningerne i sagen, herunder hvad klienten har indtaget og hvad hans/hendes forklaring er, om klienten tidligere haft et misbrug af alkohol og er der evt. knyttet vilkår om behandling til tilladelsen?

Den omstændighed, at klienten har indtaget alkohol over en længere periode eller ad flere omgange, fx først på arbejdet og efterfølgende på bopælen, vil som udgangspunkt være en skærpende omstændighed.

Det bør indgå i overvejelserne, om det er relevant at fastsætte et behandlingsvilkår eller udtøse et betinget vilkår om alkoholbehandling som forudsætning for ikke at tilbagekalde tilladelsen.

Nægter klienten at lade sig teste for indtag af alkohol eller euforiserende stoffer (såvel ved stikprøver som kvantitativ kontrol), kan tilladelsen tilbagekaldes, idet det er en betingelse for afsoningen, at kontrollen kan gennemføres, jf. fodlænebekendtgørelsens § 25, stk. 1, nr. 2.

En sådan nægtelse vil samtidig være en overtrædelse af vilkåret om at undergive sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol, se nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Overtrædelse af vilkårene om klientens øvrige forpligtelser under afsoningen
Link til de to relevante afsnit i vidensbog om egnethedsvurdering

En række af vilkårene, der gælder for afsoning på bopælen, drejer sig om klientens evne til at overholde aftaler og samarbejde med tilsynsmyndigheden under afsoningen. Det drejer sig om følgende vilkår, der fremgår af straffuldbyrdeslovens § 78 c, stk. 1, nr.:

- 2) kun forlader sin bopæl inden for de af kriminalforsorgsområdet fastsatte tidsrum,
- 3) kun forlader sin bopæl for at deltage i aktiviteter, som kriminalforsorgsområdet har godkendt,
- 5) ikke helt eller delvis udebliver fra sit arbejde, uddannelse el.lign.,
- 6) efterkommer pålæg fra kriminalforsorgsområdet om deltagelse i et program, der skønnes egnet til at forbedre klientens muligheder for fremover at leve en kriminalitetsfri tilværelse,
- 7) undergiver sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol, herunder elektronisk kontrol m.v., og overholder de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelsen af tilsynet, samt
- 8) holder kriminalforsorgsområdet underrettet om forhold af betydning for straffuldbyrdelsen på bopælen og møder op hos kriminalforsorgsområdet efter dennes nærmere bestemmelse.

Fælles for overtrædelse af disse vilkår er, at det ofte er særlig relevant at søge omstændighederne omkring vilkårsovertrædelsen nærmere belyst, før der kan tages stilling til, hvorvidt det er relevant at undlade tilbagekaldelse af tilladelsen.

I første omgang må det undersøges, hvad der er baggrunden for overtrædelsen, herunder om den kan betragtes som undskyldelig. Det kan fx antages at være undskyldeligt, hvis klienten har forladt sin bopæl uden for den fastsatte tid, hvis det konkret vurderes at være troværdigt, at der er tale om en misforståelse af tiderne. Omvendt vil det tale i skærpende retning, hvis det må lægges til grund, at klienten forsætligt helt eller delvist er udeblevet fra sin beskæftigelse og har opholdt sig et andet sted.

Hvis der er tale om udeblivelse fra beskæftigelsen, vil der skulle inddrages aktuelle oplysninger fra kontaktpersonen og eventuelt tidligere oplysninger fra samme.

Det bør også afklares, hvad klienten har foretaget sig i stedet for det, han/hun skulle have gjort, og hvor lang en periode den konkrete vilkårsovertrædelse har været.

Hvis klienten tidligere har begået tilsvarende vilkårsovertrædelser, uden at det har medført tilbagekaldelse, men alene indskærpsler om fx at passe sine skematider, og han/hun gentagne gange fortsætter med at bryde dem, vil det tale for tilbagekaldelse. Det er en forudsætning for at afsone på bopælen, at man er i stand til at overholde aktivitetsskema, passe sin beskæftigelse mv. Det er i den forbindelse vigtigt, at der løbende i afsoningsforløbet er gjort notat om kontakten med klienten, herunder om der har været vilkårsindskærpsler, baggrunden for disse mv.

I praksis vil der ofte være tale om, at klienten udover et af disse to vilkår også har overtrådt vilkåret om kun at forlade bopælen inden for de fastsatte tidsrum eller kun at forlade bopælen for at deltage i aktiviteter, som afdelingen har godkendt.

Vilkårene om at undergive sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol og at holde tilsynsmyndigheden underrettet om forhold, som har betydning for afsoningen, er således ikke ofte anvendt som den eneste tilbagekaldelsesgrund.

Vilkåret om at undergive sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol vil også normalt kunne anses som overtrådt, hvis der er tale om tilbagekaldelse på baggrund af, at den dømtes adfærd gør, at tilsynet og kontrollen ikke kan gennemføres på den baggrund, jf. § 78 e, stk. 2. Denne tilbagekaldelsesgrund er omtalt nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Udeblivelse/undvigelse fra bopælen

Hvis en klient forlader bopælen uden for det forudsatte tidsrum, må det som udgangspunkt betragtes som en undvigelse, medmindre afdelingen efter en konkret vurdering kommer frem til det modsatte resultat, fx fordi der var tale om en misforståelse af tidene fra klientens side.

Hvis der er tale om en undvigelse, skal der ske anmeldelse af flugten til politiet. I henhold til straffelovens § 124, stk. 5 er det strafbart at undvige fra afsoning på bopælen.

Vær opmærksom på, at en klient, der ikke returnerer til bopælen til tiden, ikke kan betragtes som undvejet, men som "udeblevet". Det vil sige, at klienten i den situation ikke kan straffes efter straffelovens § 124, stk. 5, nr. 4. Se nærmere i fodtænkevejledningens pkt. 55.

Den manglende overholdelse af aktivitetsskemaets tider er dog i sig selv en overtrædelse af vilkårene for afsoningen på bopælen, typisk straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 1, nr. 2, 3, 7 og 8. Tilladelsen til at afsone på bopælen vil derfor som udgangspunkt skulle tilbagekaldes.

Hvis klienten ikke kommer tilbage til bopælen efter en aktivitet eller forlader sin bopæl, mens denne skulle være dér, forsøges at få telefonisk kontakt til klienten. Hvis dette ikke lykkes, må klienten efterlyses hos politiet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klientens adfærd er uforenelig med afsoning med fodtænke (§ 78 e, stk. 2)

Tilbagekaldelse kan ske, hvis kriminalforsorgens tilsyn og kontrol med klienten ikke kan gennemføres på grund af dennes adfærd.

Denne vurdering kræver en beskrivelse af klientens adfærd, hvorfor denne adfærd medfører, at afdelingen ikke kan gennemføre tilsyn og kontrol med klienten, og hvad afdelingen evt. har forsøgt for at imødekomme problemerne.

I praksis vil anvendelse af denne tilbagekaldsgrund være relevant, hvis klienten fx optræder truende overfor personalet, og det vurderes at være forbundet med en risiko for personalet at foretage uanmeldte kontrolbesøg på bopælen.

Det skal bemærkes, at denne tilbagekaldelsesgrund sjældent anvendes i praksis. Sagen bør derfor være grundigt oplyst. Det er også vigtigt, at tilbagekaldelsen begrundes meget konkret over for klienten.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Den dømte overtræder et særvilkår, som er fastsat efter § 78 c, stk. 2

[Link til afsnittet om særvilkår i vidensbog om egnethedsvurderingen](#)

Tilbagekaldelse kan ske, hvis klienten overtræder et særvilkår, der er fastsat efter straffuldbyrdslovens § 78 c, stk. 2.

Der kan være tale om overtrædelse af et vilkår om at undergive sig behandling for fx misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer, ludomani, psykiatrisk behandling, sexologisk behandling mv.

Derudover kan der være tale om overtrædelse af andre former for særvilkår, der forbyder klienten at være sammen med bestemte personer eller at være på bestemte steder, fx voldsvilkår, børnevilkår og/eller rocker-bandevilkår. [Link til afsnit herom i vidensbog om egnethedsvurderingen](#)

Som det fremgår ovenfor i forbindelse med overtrædelse af de faste vilkår for en fodlænkeafsoning, skal omstændighederne for vilkårsovertrædelsen i første omgang klargøres, herunder om den kan betragtes som undskyldelig.

Hvis en klient ikke er påbegyndt behandling, selv om der var fastsat et særvilkår om dette i forbindelse med tilladelsen, bør der afklares, om klienten har misforstået vilkåret, ikke har kunnet få en aftale med behandlingsstedet eller lignende. Det anbefales derfor, at afdelingerne taler med klienterne om disse vilkår forud for eller senest i forbindelse med iværksættelse af afsoningen. Klienten skal i den sammenhæng gøres bekendt med, hvornår afdelingen forventer, at behandlingen er påbegyndt.

Det skal bemærkes, at der ikke kan stilles krav om, at klienten er påbegyndt behandlingen, inden iværksættelsen er sket, men at det normalt forudsættes at finde sted umiddelbart efter. Klienten forventes selv at indgå aftale med relevant behandlingssted.

Efter et konkret skøn kan klienten få en kortere frist til at påbegynde behandlingen i stedet for tilbagekaldelse af tilladelsen.

Det er vigtigt, at der gøres notat om aftaler med klienten, så de senere kan bruges som begrundelse ved en eventuel senere tilbagekaldelse.

I forhold til overtrædelse af et særvilkår, der forbyder klienten at være sammen med bestemte personer eller at være på bestemte steder, skal omstændighederne for vilkårsovertrædelsen igen klargøres nærmere, herunder hvordan og hvorfor har klienten overtrådt vilkåret.

I disse sager vil der ofte være tale om to forskellige påstande, der skal holdes op mod hinanden. Eksempelvis klienten, der har et vilkår om ikke at opsøge forurettede, som påstår, at han/hun ikke har været på forurettedes bopæl, og forurettede, der er sikker på, at klienten har været dér.

Bevisvurderingen er helt konkret, og alle relevante oplysninger bør inddrages, herunder oplysninger fra fx IO-overvågningssystemet, der kan belyse, om klienten rent faktisk har været væk fra bopælen på det tidspunkt, den forurettede påstår, at han/hun har været dér, eller oplysninger fra politiet, hvis de har været inddraget.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Bristede forudsætninger, typisk ved tilbagekaldelser før iværksættelsen i situationer, hvor afdelingen undervejs i fodlænkeforløbet bliver bekendt med ny viden om klienten, som ændrer forudsætningerne for den tilladelse til at afsone på bopælen, der allerede er givet. Hvis den nye viden betyder, at det ikke længere vurderes, at klienten opfylder betingelserne for at afsone på bopælen, kan tilladelsen efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger tilbagekaldes på grund af bristede forudsætninger.

Der skal således være tale om nye oplysninger, som ikke indgik i vurderingen i forbindelse med tilladelsen, og de skal være af en sådan karakter, at de forudsætninger, som tilladelsen blev givet under, er bristede.

Der kan eksempelvis være tale om, at klienten ikke er til stede på bopælen på tidspunktet for afsøningens iværksættelse, og det ikke skyldes, at han/hun er varetaget/fængslet eller anholdt. Hvis det i den situation ikke lykkes at få fat på klienten, og denne ikke har en god forklaring på ikke at være til stede på sin bopæl, som han/hun er tilsagt til, vil der være tale om en ny oplysning, som i mange tilfælde vil føre til, at det nu ikke længere vurderes at være hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen, idet det antages, at han/hun ikke vil kunne overholde bl.a. vilkåret om at undergive sig kriminalforsørgens tilsyn og kontrol. På den baggrund kan tilladelsen tilbagekaldes. Bemærk, at klienten har partshøres inden tilbagekaldelse kan ske.

Det kan også vise sig, at klienten har et større forbrug/misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer, end det hidtil er forudsat, fx fordi klienten har en større promille på tidspunktet for iværksættelsen og eventuelt igen den følgende dag, hvis afdelingen beslutter at udsætte iværksættelsen med en dag, således at klienten kan være ædru. Efter en konkret vurdering skal det overvejes, om de nye oplysninger fører til en vurdering af, at det ikke længere er hensigtsmæssigt, at klienten afsoner på bopælen.

En tilbagekaldelse af en afgørelse på grund af bristede forudsætninger er særligt på den måde, at denne mulighed for tilbagekaldelse ikke er omtalt i fodlænke reglerne. Der kan således ikke henvises til en særlig hjemmel i reglerne. I stedet må afgørelsen begrundes meget konkret overfor klienten, således at det bl.a. klart fremgår, hvilke nye oplysninger der er lagt vægt på, og hvorfor det nu vurderes, at betingelserne for at afsone på bopælen ikke længere er til stede.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Midlertidig overførsel til arresthus

Midlertidig overførsel til arresthus skal som altovervejende hovedregel ske, hvis tilsynsmyndigheden umiddelbart finder det klart, at tilladelsen til at afsone på bopælen skal tilbagekaldes, jf. fodlænkebekendtgørelsens § 25.

Hvis det ikke er klart, at tilladelsen skal tilbagekaldes, afventes endelig afgørelse om spørgsmålet om tilbagekaldelse, før der eventuelt skal ske overførsel til arresthus/fængsel. Det samme er tilfældet i de sager, hvor afdelingen indstiller til, at pågældende ikke tilbagekaldes til trods for vilkårsovertrædelsen.

Overførsel sker som udgangspunkt til det stedlige arresthus.

I visse situationer skal der tages særlige hensyn ved placeringen, fx hvis klienten er i exit eller rocker/bandemedlem. [Link til vidensbog om egnethedsvurderingen, afsnittet om exit](#)

Det samme gælder, hvis den unge er under 18 år. I givet fald skal det hurtigst muligt vurderes om den unge kan anbringes på en institution mv. I henhold til straffuldbyrdslovens § 78, stk. 2. [Link til vidensbog om § 78](#)

Kriminalforsøgsrådets afgørelse om overførsel til arresthus kan ikke påklages.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Strafabrydelse

Reglerne om mulighed for afbrydelse af straffen, når der foreligger ganske særlige omstændigheder, gælder også for klienter, der afsoner på bopælen. Afgørelsen træffes af kriminalforsøgsrådet efter reglerne i straffuldbyrdslovens § 76 og straffabrydelsesbekendtgørelsen. Dette fremgår af fodtænkevejledningens pkt. 53.

Før der kan ske straffabrydelse, skal en række betingelser være opfyldt, blandt andet er det en forudsætning for straffabrydelse, at ganske særlige omstændigheder af fx arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssig karakter taler imod en umiddelbar fortsættelse af straffuldbyrdsen, og at udgangsmulighederne er udtam.

Deruden skal det overvejes, hvorvidt der skal tilknyttes særlige vilkår til en eventuel straffabrydelse, fx om at fortsætte igangværende behandling mv.

Hvis klienten bliver indlagt på hospital mv. under afsoningen
Hvis en klient under afsoningen bliver indlagt på hospital, psykiatrisk afdeling mv. skal der som udgangspunkt ikke ske afbrydelse af straffen, selv om det ikke er muligt at overvåge den pågældende elektronisk under indlæggelsen.

I stedet må afdelingen etablere kontakt til det sted, klienten er indlagt, for at følge status for klienten, herunder hvornår han/hun forventes at returnere til bopælen. Den elektroniske overvågning skal reetableres så hurtigt som muligt, når klienten kommer tilbage til sin bopæl.

Det kan i øvrigt oplyses, at hvis klienten under indlæggelsen skal transporteres fra et hospital til et andet, påhviler ansvaret for transporten hospitalet. De kan konkret bede politiet om hjælp, hvis overførslen indebærer sikkerhedsmæssige problemer.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Løsladelse

Regler om løsladelse fremgår af straffeloven, løsladelsesbekendtgørelsen og løsladelsesvejledningen. Bemærk, at der i løsladelsesbekendtgørelsen er et særligt afsnit om løsladelse fra afsoning på bopælen.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[→ Kontakt webmaster](#)

Vidensbøger om straffeloven og straffuldbyrdsloven til at hjælpe dig med at forstå straffeloven

KRIMINAL

Intranettet

Klienter

Klientsagsbehandling

IO - tilbagekaldelse - tjekliste

Find søge

Kommunikation

Klienter

Medarbejdere

Økonomi og Indtægter

Organisation

IO - tilbagekaldelse - tjekliste

Kc

Ju
Sa
72

Send

Indholdsfortegnelse

Relevante regler og vejledninger mv.

Vigtige sondringer

Praksis ved vilkårsovertrædelser

De mulige tilbagekaldelsegrunde og relevante overvejelser

Midlertidig overførsel til arresthus

Kompetence

Klageadgang

Relevante regler og vejledninger mv.

- Straffuldbyrdelseslovens § 78 e og § 78 f.
- Bekendtgørelse om strafudståelse på bopælen, kapitel 7
- Vejledning om strafudståelse på bopælen, kapitel 8
- Forarbejderne til lov 2013-06-12, nr. 628 (LFF 2012-2013.1.133)
- Vidensbog om afsoning på bopælen, kapitlet om tilbagekaldelse

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vigtige sondringer:

- Tilbagekaldelse kan ske efter - eller imod - klientens ønske
- Tilbagekaldelse kan ske både før og efter iværksættelse

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Praksis ved vilkårsovertrædelser

Hovedregel: Tilbagekaldelse

Vilkårsovertrædelse medfører som altovervejende hovedregel, at tilfaldelsen tilbagekaldes.

Undtagelse: Advarsel i stedet for tilbagekaldelse, HVIS

1. Mindre vilkårsovertrædelse
2. Velfungerende afsoningsforløb eller
3. tilbagekaldelsen anses som et *uproportionalt indgreb* ift. vilkårsovertrædelsen, og
4. hensynet til det *resocialiserende eller behandlingsmæssige* arbejde med klienten taler afgørende imod tilbagekaldelse.

Ad 1. "mindre vilkårsovertrædelse"

- Hvis der er tale om indtagelse af euforiserende stoffer er det ikke nok at overtrædelse er "mindre" - den skal være "helt enkeltstående og bagatelagtig" for at tilbagekaldelse kan undlades.
- Omstændighederne omkring vilkårsovertrædelsen?
- Overtrædelsens karakter og omfang?
- Var klienten i god tro?

Ad 2. "velfungerende afsoningsforløb"

- Har klienten tidligere overtrådt vilkår?
- Har klienten fået indskærpelser/advarsel tidligere?
- Har afsoningsforløbet været stabilt?

Ad 3. "uproportionalt indgreb"

- Hvilke konsekvenser har tilbagekaldelse af tildelsen for klienten?
 - Miste job, hensyn til børn, osv.
- Villkårsovertrædelsen skal vægtes i forhold til konsekvenserne af tilbagekaldelsen.

Ad 4. "resocialiserings- eller behandlingshensyn"

- Er der væsentlig fremgang at spore hos klienten i forhold til et liv uden kriminalitet?
- Er klienten påbegyndt behandling, arbejde, uddannelse eller lignende, som forløber planmæssigt?
 - Det kan her være nødvendigt, at tale med behandleren, arbejdsgiveren, underviseren eller andre, for deres vurdering af situationen.

Link til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

De mulige tilbagekaldelsesgrunde og relevante overvejelser**Tilbagekaldelse, fordi klienten selv anmoder om det**

- Er klienten grundigt informeret om konsekvensen af tilbagekaldelsen?
- Tilbagekaldelsen bør ske skriftligt. Ved mundtlig tilbagekaldelse skal der laves et notat om tilbagekaldelsen.

Nyt strafbart forhold inden fuldbyrdelsens iværksættelse

- Politiet kontaktes for oplysninger om det nye forhold, og om hvorvidt der er eller forventes at blive rejst sigtelse.
- Det skal vurderes om afsoning på bopælen fortsat er hensigtsmæssigt, herunder om klienten fortsat må antages at kunne afsones på bopælen uden at begå nyt strafbart forhold (recidivrisiko).

Link til relevant afsnit i vidensbog om afsoning

Klienten frihedsberøves i en ny sag - på iværksættelsesdøds punktet eller under afsoningen på bopælen

- Politiet kontaktes for oplysninger om kriminaliteten og for bekræftelse af frihedsberøvelsen.
- Ved anholdelse, hvor klienten efterfølgende løslades, overvejes, om afsoningen på bopælen alligevel kan iværksættes eller genoptages. Det skal vurderes om afsoning på bopælen fortsat er hensigtsmæssigt, herunder om klienten fortsat må antages at kunne afsones på bopælen uden at begå nyt strafbart forhold (recidivrisiko).
- Ved varetægtsfængsling må tildelingen til at afsones på bopælen som udgangspunkt tilbagekaldes.

Link til relevant afsnit i vidensbog om afsoning

Klienten opfylder ikke længere betingelserne i § 78 b, stk. 1, nr. 1-3:

Link til relevant afsnit i vidensbog om afsoning

- Egnede bolig
 - Kan klienten afsones et andet sted? Link til vidensbog om egnethedsvurdirng, afsnit om "Bolig"
- Egnede beskæftigelse Link til vidensbog om egnethedsvurdirng, afsnit om "Beskæftigelse"
 - Er der nye oplysninger, der tyder på, at der skal dispenseres fra kravet om beskæftigelse?
 - Har klienten haft en frist til at finde egnede beskæftigelse?
 - Bør kriminalforsorgen være behjælpelig med et samfundstjenestested?
 - Hvis der ikke kan føres den nødvendige kontrol - kan problemet løses på anden måde?
- Medbeboere tilbagekalder samtykke Link til vidensbog om egnethedsvurdirng, afsnit om "Samtykke fra medbeboere"
 - Kan klienten afsones et andet sted, hvor der kan indhentes samtykke fra eventuelle medbeboere?

Klienten overtræder et eller flere vilkår efter § 78 c, stk. 1, nr. 1-8, om:

Link til relevant afsnit i vidensbog om afsoning

1. Ikke at begå nyt strafbart forhold

- Politiet kontaktes for oplysninger om det nye forhold, og om hvorvidt der er eller forventes at blive rejst sigtelse.
 - Det er det klare udgangspunkt, at der skal ske tilbagekaldelse, men det skal overvejes, om der er tale om et forhold af bagatelagtig karakter, som ikke skal medføre tilbagekaldelse. Fx en bøde for en mindre færdselsforseelse.
2. kun at forlade bopælen inden for de fastsatte tidsrum
- Baggrunden for overskridelsen, herunder var det undskyldeligt?
 - Har klienten flere gange undladt at overholde de skemafastsatte tider?
 - Er det tidligere indskærpet overfor klienten, at tiderne skal overholdes, og er der evt. givet en skriftlig indskærpelse?
3. kun at forlade bopælen for at deltage i aktiviteter, som afdelingen har godkendt
- Hvad har klienten foretaget sig i det pågældende tidsrum?
 - Hvor lang en periode er der tale om?
 - Har klienten tidligere overtrådt samme vilkår?
 - Er det tidligere indskærpet overfor klienten, at de enkelte tidsrum kun må benyttes til det aftalte formål?
4. ikke at indtage alkohol eller euforiserende stoffer [Link til relevant afsnit i vidensbog om afsoning](#)
OBS: Der sondres skarpt mellem alkohol og euforiserende stoffer
- Alkohol
 - Hvor høj er promillen?
 - Hvis der er tale om en promille på under 0,2, kan målingen ikke stå alene, og der skal således være andre indikationer af alkoholindtag.
 - Hvad har klienten indtaget og hvad er hans/hendes forklaring?
 - Har klienten tidligere haft et misbrug af alkohol og er der evt. knyttet vilkår om behandling til tilladelsen?
 - Euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning
 - Hvad har klienten indtaget?
 - Hvad er klientens forklaring på den positive urinprøve?
 - Har klienten tidligere haft et misbrug/forbrug af euforiserende stoffer?
 - Var klientens urinprøve positiv ved egnethedsvurderingen?
5. ikke at udeblive fra beskæftigelsen
- Hvad har klienten foretaget sig under udeblivelsen fra beskæftigelsen?
 - Er klienten tidligere udeblevet fra beskæftigelsen?
 - Hvilke aktuelle og tidligere oplysninger foreligger fra den løbende kontakt med kontaktpersonen?
6. at deltage i programvirksomhed
- Baggrunden for udeblivelse fra programvirksomhed, herunder om det kan antages at være undskyldeligt?
7. at undergive sig kriminalforsorgens tilsyn og kontrol
- I praksis anvendes denne tilbagekaldelsesgrund sjældent alene. Derfor henvises til ovenstående punkt 2 og 3 i dette afsnit.
 - Der er samtidig mulighed for at tilbagekalde, hvis den dømtes adfærd gør, at tilsynet og kontrollen ikke kan gennemføres på den baggrund, jf. § 78 e, stk. 2 (se også nedenfor).
8. at holde tilsynsmyndigheden underrettet om forhold, som har betydning for afsoningen, og møde i afdelingen som aftalt
- I praksis anvendes denne tilbagekaldelsesgrund sjældent alene. Derfor henvises til ovenstående punkt 2 og 3 i dette afsnit.
- Klientens adfærd er uforenelig med afsoning med fodlænke (§ 78 e, stk. 2)
- Hvad er forløbet, og hvordan kommer klientens problematiske adfærd til udtryk?
- Den dømte overtræder et særvilkår, som er fastsat efter § 78 c, stk. 2, fx:
- vilkåret om, at undergive sig behandling for fx misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer, ludomani, psykiatrisk behandling, sexologisk behandling mv.
 - Hvorfor har klienten ikke opstartet behandling?
 - Nægter klienten at deltage i behandling?
 - Har klienten fået en frist for opstart af behandling?

- Det er vigtigt, at der gøres notat om aftaler med klienten, så de senere kan bruges som begrundelse ved en evt. tilbagekaldelse.
- Voldsvilkåret, barnevilkåret og rocker-bandevilkåret
 - Hvordan og hvorfor har klienten overtrådt vilkåret?

Bristede forudsætninger, typisk ved tilbagekaldelser før iværksættelsen, fx:

- Den dømte er ikke til stede på bopælen ved iværksættelsen (og det er ikke fordi, han er varetægtsfængslet eller anholdt).
- Den dømte har et større forbrug/misbrug af alkohol eller euforiserende stoffer end oplyst, eller har fået et tilbagefald til misbrug
 - Misbrugscenter, læge eller lignende kontaktes for oplysninger om den nuværende situation.
- Den dømtes adfærd er ikke længere forenelig med afsoning med fodlænke (tilbagekaldelsen kan evt. ske efter § 78 e, stk. 2)
- Der skal være tale om nye oplysninger, som ikke indgik i vurderingen i forbindelse med tilladelsen, og de skal være af en sådan karakter, at de forudsætninger, som tilladelsen blev givet under, nu er bristede.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Midlertidig overførsel til arresthus

Midlertidig overførsel af klienten skal ske, hvis det er klart, at tilbagekaldelse skal ske.

Overførsel sker som udgangspunkt til det stedlige arresthus.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kompetence

Kriminalforsøgsområdet har kompetencen til at tilbagekalde en tilladelse til at afsones på bopælen

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klageadgang

Kriminalforsøgsområdet afgørelse om tilbagekaldelse kan påklages til direktoratet. Klagefristen er 2 måneder fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt klienten.

Kriminalforsøgsområdet afgørelse om overførsel til arresthus kan ikke påklages.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

→ [Kontakt webmaster](#)

Intranettet Klienter Klientsagsbehandling § 78-anbringelse - generelt - tjekliste Find bøger

Kommunikation Klienter Medarbejdere Økonomi og Indkøb Organisation

§ 78-anbringelse - generelt - tjekliste

Kc

Send

Indholdsfortegnelse

§ 78

Regelgrundlaget

Betingelser for § 78-anbringelse

Samtykke fra klienten

Udsættelse med afsoningen pga. ansøgning om § 78-anbringelse

Særlige hensyn til klienten taler for § 78-anbringelse

Nye omstændigheder efter domsafsigelsen

Vurdering af klientens særlige behov

Hensyn til klientens børn

Godkendt anbringelsessted

Godkendelse af nyt anbringelsessted

Ambulant behandling

Betalingstilsagn

Betalingstilsagn, når klienten er under 18 år

Hensynet til retshåndhævelsen må ikke tale imod § 78-anbringelse

Hvilket kriminalforsorgsområde skal udføre de opgaver, der følger af strafudståelsen?

Vilkår

Fælles standardvilkår for alle § 78-anbringelser

Særvilkår

Særligt om unge under 18 år

Indledende screening af ungesagerne

Er den unge på fri fod eller varetægtsfængslet, evt. i surrogat?

Reststraffens længde

Klientens alder - tæt på 18 år?

55 68 eller 69?

Dømt for sædelighedskriminalitet

Tilbagekaldelse af tilladelse til § 78-anbringelse

Ad 1. Klienten er tilbageført eller overført til fængsel eller arresthus, jf. § 9, stk. 1

Klienten anmoder selv om at blive tilbageført/overført

Klienten kan ikke længere være på anbringelsesstedet uden for kriminalforsorgen

Klienten bortvises fra en af kriminalforsorgens pensioner

Ad 2. Vilkårsovertrædelse eller ny kriminalitet, jf. straffuldbyrdslovens § 78, stk. 4.

Ad 3) Formålet med anbringelsen ikke længere er til stede

Kompetence

Klageadgang

§ 78

Kort fortalt er § 78-anbringelse en alternativ måde at afsone en ubetinget fængselstraf på. Efter regien kan afsøningen finde sted på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution i stedet for i et fængsel eller arresthus, hvis særlige hensyn til klienten taler herfor. Det er en forudsætning, at afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for fængsel eller arresthus.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Regelgrundlaget

Reglerne om § 78-anbringelse fremgår af:

- Straff fuldbyrdslovens § 78
- § 78-bekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 404 af 9. april 2015)
- § 78-cirkulæret (Cirkulære nr. 9203 af 13. april 2015)
- § 78-vejledningen (Vejledning nr. 9204 af 13. april 2015)

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Betingelser for § 78-anbringelse

Betingelserne for § 78-anbringelse er følgende:

- Samtykke fra klienten, dog få undtagelser
- Særlige hensyn til klienten taler for § 78-anbringelse
- Godkendt anbringelsessted
- Betalingspåtegning
- Hensynet til retshåndhævelsen må ikke tale imod § 78-anbringelse
- Det skal afklares, hvilket kriminalforsorgsområde, der skal udføre de opgaver, der følger af strafudmålingen

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Samtykke fra klienten

§ 78-anbringelse forudsætter, at klienten samtykker heri, medmindre der foreligger særlige grunde.

I § 78-vejledningens pkt. 6 er der eksempler på særlige grunde vedrørende unge under 18 år og psykiatriske patienter, der medfører, at der kan ske § 78-anbringelse uden klientens samtykke.

Det bemærkes, at klienten som oftest selv ansøger om at blive § 78-anbragt. Dog rejser kriminalforsorgen selv spørgsmålet om § 78-anbringelse, hvis klienten er under 18 år. Se nærmere i afsnittet om unge.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Udsættelse med afsøningen på ansøgning om § 78-anbringelse

En ansøgning om § 78-anbringelse har i sig selv ikke opsættende virkning. Det har bl.a. den konsekvens, at der i forbindelse med behandlingen af en § 78-sag jævnligt opstår behov for en kortvarig udsættelse med afsøningen med henblik på at færdigbehandle sagen, inden afsøning eventuelt påbegyndes i fængsel.

I praksis vil det tale for at tillade udsættelse med afsøningen, hvis det skønnes sandsynligt, at der i realiteten vil kunne blive tale om en § 78-anbringelse, og der alene er tale om en kortvarig udsættelse med henblik på at færdigbehandle § 78-ansøgningen. Afdelingerne skal forelægge spørgsmålet for områdekontoret, der har kompetencen til at træffe afgørelse om udsættelse i første instans.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Særlige hensyn til klienten taler for § 78-anbringelse

§ 78-anbringelse kan ifølge straffelovens § 78, stk. 1 og 2, være relevant i forhold til:

- Klienter, der har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v.

- Klienter, hvis der af hensyn til alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i fængsel eller arresthus.
- Klienter, der vil være under 18 år på anbringelsestidspunktet.

Der er i § 78-vejledningens pkt. 11 opført en række eksempler, som kan begrunde § 78-anbringelse:

- 1) Behandling mod misbrug af alkohol eller narkotika.
- 2) Behandling for alvorlig, langvarig eller kronisk fysisk eller psykisk lidelse.
- 3) Sexologisk behandling.
- 4) Socialpædagogisk behandling.
- 5) Behandling, der i øvrigt i særlig grad eller som følge af samspillet mellem en flerhed af ovennævnte forhold må tillægges betydning for den dømtes resocialisering.
- 6) Den dømtes psykiske og sociale modenhed svarer ikke til alderen.
- 7) Den dømte har et særligt somatisk eller psykiatrisk behandlings- eller plejebehov, som bedst opfyldes af et hospital (afdeling).
- 8) Den dømte har et eller flere mindreårige børn, hvor anbringelsen sker sammen med barnet (børnene) af hensyn til, hvad der er bedst for barnet (børnene).

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Nye omstændigheder efter domsafsigelsen

Som udgangspunkt kan der kun ske § 78-anbringelse, hvis der efter dommen er indtrådt sådanne væsentlige ændringer i klientens forhold, at det kan begrunde fravigelse af udgangspunktet om, at ubetinget frihedsstraf afsnes i fængsel eller arresthus. Dette udgangspunkt gælder dog ikke de unge.

I praksis er denne afvejning særlig relevant i sager, hvor klienten er idømt en kombinationsstraf, idet klientens forhold har været dommeren bekendt, og ofte har været med til at begrunde at straffen kun blev gjort delvist betinget.

Selvom der ikke er indtrådt sådanne nye væsentlige ændringer i klientens forhold siden dommen, er det alligevel ikke udelukket at § 78-anbringe klienten. Dette fremgår af § 78-vejledningens pkt. 10. Det bør dog indgå i vurderingen, hvorvidt en administrativ afgørelse om institutionsanbringelse er kontraindiceret i forhold til rettens afgørelse. Der skal derfor bl.a. lægges vægt på oplysninger i dommen, og om nødvendigt kan indhentes en udtalelse fra dommeren.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Vurdering af klientens særlige behov

Vurderingen af klientens behandlingsbehov foretages normalt i samarbejde med klientens bopælskommune.

I praksis er det ofte klart, hvad det er, der danner grundlag for en § 78-anbringelse, fx at klienten har et alkoholproblem og derfor har behov for behandling på en døgnbehandlingsinstitution, eller en ung har brug for socialpædagogisk støtte.

I praksis forekommer det dog, at der i visse sager er tale om en flerhed af faktorer, der peger på, at klienten har behov for ikke at afsone i et fængsel eller arresthus, men i stedet i en af kriminalforsorgens pensioner. Det kan fx skyldes, at klienten på grund af en særlig personlighed og visse psykiatriske udfordringer kan have svært ved at klare de daglige rutiner og gøremål uden støtte fra familie, venner, mentor, hjemmehjælp eller lignende. I sådanne situationer kan § 78-anbringelse på en af kriminalforsorgens pensioner være relevant, idet der på en pension vil være mulighed for - i højere grad end i et fængsel - at tilbyde klienten den støtte, som anses for påkrævet for at kunne gennemføre afsoningen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hensyn til klientens børn

Hensynet til klientens børn kan være grundlag for § 78-anbringelse, hvis:

- Klienten har behov for daglig støtte omkring familien samt familiebehandling.
- Klientens barn/børn har behov for at blive sammen med klienten uanset barnets/børnernes alder og uanset andre pasningstilbud i afsoningsperioden.
- Klienten har behov for støtte til, at barnet/børnene kan fastholde sine daglige rutiner og tilknytning til fx daginstitution og andet betydningsfuldt netværk.

Anbringelse kan finde sted på såvel private som offentlige institutioner og hjem, herunder på

Kriminalforsorgens Pension Engelsborg, der har en familieafdeling, hvor klienten kan afsones sammen med sit barn/sine børn.

Ved anbringelse på Pensionen Engelsborg anvendes i praksis en række særlige vilkår, hvis klienten er § 78-anbragt på fængselsvilkår, jf. afsnittet om vilkår nedenfor. Vilkårene har til formål at sikre, at klientens barn/børn har mulighed for at opretholde en så normal tilværelse som muligt og for at lære familien af få en normal hverdag.

Til trods for fængselsvilkåret kan der ved ophold på Pensionen Engelsborg (Familiehuset) efter praksis gives tilladelse til, at klienten kan:

- Evt. følge sit barn/sine børn til institution dagligt fra første dag,
- deltage i Familiehusets aktiviteter 2 gange ugentligt sammen med personalet,
- deltage i Familiehusets kolonier, og
- benytte legepladsen på Engelsborgskolen sammen med sit barn/sine børn efter forudgående aftale med personalet.

Ung alder

Alene det forhold, at klienten er under 18 år, er tilstrækkeligt grundlag for § 78-anbringelse. Det skal bemærkes, at det er den unges alder på anbringelsestidspunktet, der er afgørende, jf. § 78-vejledningen's pkt. 11. Se nærmere i afsnittet om unge under 18 år nedenfor.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Godkendt anbringelsessted

Anbringelse skal ske på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller i institution. Anbringelse kan finde sted på såvel private som offentlige institutioner og hjem, herunder på en af kriminalforsorgens pensioner, jf. § 78-vejledningens pkt. 13.

Når der skal træffes afgørelse om § 78-anbringelse, fremgår det af § 78-vejledningens pkt. 14, hvilke hensyn der skal indgå ved valg af institution. Der skal således bl.a. indgå en vurdering af klientens behandlingsbehov samt en vurdering af, om den pågældende institution kan tilgodesee dette behandlings- eller plejebehov. Der stilles endvidere forskellige krav til den pågældende institution, herunder at anbringelsesstedet skal påtage sig den behandling eller pleje, der er formålet med opholdet. Herudover foretager kriminalforsorgen en sikkerhedsmæssig vurdering af institutionen. Således vil det normalt være en forudsætning, at institutionen er døgnbemandet.

Om godkendelse af et anbringelsessted kan oplyses, at det forudsættes, at kommunens kendskab til stedet, bl.a. via deres tilsynsforpligtelse, sikrer, at der peges på et sted, hvor klienten kan modtage den relevante behandling, og at behandlingen i øvrigt har den rette kvalitet. Det er ligeledes normalt kommunen, der peger på et egnet anbringelsessted for klienten.

Den mere sikkerhedsmæssige vurdering af anbringelsesstedet foretages af kriminalforsorgen, og der lægges i den forbindelse bl.a. vægt på om stedet er godkendt af en kommune, der har tilsynsforpligtelsen med stedet, om anbringelsesstedet er døgnbemandet eller om det efter en konkret vurdering antages at være tilstrækkeligt med tilkaldsvagt om natten.

Når et anbringelsessted skal anvendes, skal det i øvrigt overvejes, om der konkret er forhold, der gør den uegnet, herunder om institutionens beliggenhed er for tæt på eventuelt gerningssted, om regimet på institutionen matcher klienten mv.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Godkendelse af nyt anbringelsessted

I klientsystemet er en oversigt over anbringelsessteder, der har været anvendt til § 78-anbringelse.

Nye anbringelsessteder skal godkendes af kriminalforsorgsområdet. Den nærmere procedure for dette er beskrevet i vejledningen i Klientsystemet, som kan søges under funktionen "Hjælp".

Det skal bemærkes, at der på hjemmesiden www.tilbudsportalen.dk findes en oversigt over leverandører på det specialiserede socialområde og ældreområdet. Heraf fremgår bl.a. anbringelsesstedernes status, herunder om de er godkendt og hvilken tilbudstype, der er tale om.

Erfaringsmæssigt er der en del institutioner, der henvender sig for at få en formel godkendelse til at varetage § 78-anbringelser. Hidtil har kriminalforsorgen alene godkendt institutioner, som der er peget på i forbindelse med en konkret indstilling om § 78-anbringelse, og foretager derfor ikke generel godkendelse af institutioner.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ambulant behandling

Anbringelsesstedet skal påtage sig den behandling eller pleje, der er formålet med opholdet. Behandlingen kan eventuelt suppleres med aktiviteter udenfor institutionen, fx ambulante behandlingsforløb, hvis klientens forhold, herunder karakteren af kriminaliteten, forløbet af en eventuel tidligere eller hidtidig afsoning eller af et eventuelt tidligere eller forudgående ophold på stedet, gør det forsvarligt. Dette fremgår af § 78-vejledningens pkt. 14.

I praksis antages det, at den støtte, kriminalforsorgens pensioner kan tilbyde visse klienter med særlige behov, må sidestilles med behandling eller pleje, jf. ovenfor vedrørende i afsnittet om, at særlige hensyn til klienten skal tælle for § 78-anbringelse

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Betalingstilsagn

Der skal indhentes et betalingstilsagn fra den visiterende eller betalende myndighed, medmindre anbringelsesstedet er en af kriminalforsorgens pensioner eller et hospital.

Det skal bemærkes, at klienter, der selv betaler for opholdet på anbringelsesstedet, ikke er udelukket fra at blive § 78-anbragt samme sted. Det er dog en forudsætning, at der er et grundlag for anbringelsen, og at de øvrige betingelser for anbringelsen er opfyldt.

Der skal som udgangspunkt være betalingstilsagn for hele afsoningsperioden.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Betalingstilsagn, når klienten er under 18 år

Kommunerne betaler en takst på 1,25 mio. kr. årligt (PL 2010) for ophold for varetægtsfængslede 15-17-årige og 15-17-årige, der afsoner i kriminalforsorgens institutioner, jf. § 54 i bekendtgørelse nr. 419 af 29/04/2014 om magtanvendelse overfor børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Det vil sige, at kommunerne har en betalingsforpligtelse, uanset om den unge er § 78-anbragt, eller om han/hun afsoner i en af kriminalforsorgens institutioner.

Rent praktisk opkræves betalingen fra kommunerne ved, at direktoratet to gange årligt laver opgørelse af navne og cpr-nr. på unge under 18 år, der i den foregående periode har opholdt sig i en af kriminalforsorgens institutioner og i hvor mange dage, der har været tale om. Denne sendes til Socialministeriet, der herefter sørger for, at kommunerne betaler.

Til toppen af siden

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hensynet til retshåndhævelsen må ikke tale imod § 78-anbringelse
 § 78-anbringelse kan kun ske, hvis afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod, jf. straffuldbyrdslovens § 78, stk. 1, nr. 3 og § 78, stk. 2.

Er klienten omfattet af reglerne om høring af politiet i forbindelse med udgang, skal der indhentes udtalelse fra den politidirektør, der har behandlet straffesagen, jf. § 78 bekendtgørelsens § 5. Denne høring skal foretages uanset, om der under samme afsoningsforløb er foretaget høring af politiet vedrørende spørgsmålet om udgang.

I vurderingen af, om der foreligger retshåndhævelses hensyn, der taler imod § 78-anbringelse, indgår bl.a. følgende momenter:

- Hvilken kriminalitet er klienten dømt for og straffens længde?
- Har klienten været på fri fod inden afsoningen, eller er klienten overgået til afsoning direkte fra varetægt?
- Er kriminaliteten begået i nærheden af det ønskede anbringelsessted?
- Har sagen været presseomtalt?
- Hvor lang tid er der til forventet (prøve)afslutning?
- Er der risiko for, at klienten vil begå ny kriminalitet under afsoningen?
- Hvordan er erfaringerne fra tidligere institutionsanbringelser, herunder om klienten tidligere er bortgået/undvejet og/eller har været involveret i episoder med vold og/eller trusler mod personale og/eller medboere.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Hvilket kriminalforsorgsområde skal udføre de opgaver, der følger af strafudstæelsen?

Er klienten på fri fod ved anbringelsen, udfører det kriminalforsorgsområde, hvor klienten skal anbringes, de opgaver, der følger af strafudstæelsen, medmindre andet aftales eller er bestemt i denne bekendtgørelse.

Overføres klienten fra et fængsel eller arresthus, varetager det kriminalforsorgsområde, hvorfra han/hun overføres, de opgaver, der følger af strafudstæelsen, medmindre andet aftales eller er bestemt i denne bekendtgørelse.

Dette fremgår af § 78-bekendtgørelsens § 6.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Vilkår

§ 78-vejledningens kapitel 5 omhandler vilkår for § 78-anbringelse.

Fælles standardvilkår for alle § 78-anbringelser

Anbringelse betinges i alle tilfælde af, at klienten ikke begår strafbart forhold, og at han/hun undergiver sig de regler, der gælder på anbringelsesstedet eller følger personalets anvisninger, hvis der ikke er fastsat regler.

Derudover vil der normalt fastsættes vilkår om tilsyn, der som udgangspunkt føres af den afdeling, i hvis område anbringelsesstedet er beliggende.

Hvis opholdsstedet er en af kriminalforsorgens pensioner, aftales det konkret mellem afdelingen og pensionen, hvem der fører tilsynet med klienten, eller om det sker i fællesskab.

I § 78-vejledningens pkt. 17-21 er nærmere beskrevet, hvilke vilkår, der skal fastsættes ved anbringelse på henholdsvis institution, pension eller hospital, familiepleje, ombord på skibsfart (der sondres mellem indenrigs- og udenrigsfart) og på psykiatrisk afdeling eller hospital.

Der skal i den forbindelse altid tages stilling til, i hvilket omfang klienten må forlade anbringelsesstedet og de nærmere betingelser for dette.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Særvilkår

Ud over standardvilkårene kan der fastsættes særvilkår i forbindelse med tilladelse til § 78-anbringelse. Det kan fx være vilkår om ikke at opsøge forurettede eller gemingssted, opholdsvilkår, behandlingsvilkår eller lignende.

Som nævnt ovenfor, skal klienten som udgangspunkt undergive sig de regler, der gælder på anbringelsesstedet eller følge personalets anvisninger, hvis der ikke er fastsat regler. Ved anbringelse på en af kriminalforsorgens pensioner svarer det til pensionsvilkår.

Hvis der ønskes en skærpelse heraf, kan det ske i form af, at der fastsættes et fængselvilkår, således klienten indtil videre eller til et nærmere fastsat tidspunkt kan få udgang på samme vilkår, som gælder for udgang fra et åbent fængsel. Da dette er en skærpelse i forhold til det, der er standard for § 78-anbringelse, skal det begrundes overfor klienten. Der kan bl.a. lægges vægt på kriminalitetens art og straffen længde.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Særligt om unge under 18 år

Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 2, at klienter, der er under 18 år, anbringes i institution m.v. som omhandlet i § 78, stk. 1, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus.

Klienter, der er under 18 år, som skal afsone en ubetinget frihedsstraf, har mulighed for at afsone på flere forskellige måder:

1. På bopælen med elektronisk fodlænke, hvis den unge er på fri fod og idømt en straf af fængsel i 6 måneder eller derunder, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78 a.

2. På hospital, i familiepleje, i eget hjem eller institution uden for Kriminalforsorgen eller i en af Kriminalforsorgens pensioner i henhold til reglerne i straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 1 og 2.

3. I fængsel eller arresthus, hvis afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse i institution mv. efter § 78, og den unge ikke opfylder betingelserne for at afsone på bopælen.

Når kriminalforsorgsområdet modtager underretning om personer i alderen 15-17 år, der skal afsone ubetinget frihedsstraf, skal kriminalforsorgsområdet af egen drift iværksætte en undersøgelse af, hvorvidt den unge kan anbringes på en institution i henhold til reglerne i straffuldbyrdelseslovens § 78 stk. 2, eller om afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler for en placering i fængsel eller arresthus. Hvis dommens længde er 6 måneder eller derunder, skal det også vurderes, om afsoning på bopælen skønnes at være en relevant afsoningsform for den unge.

For så vidt angår sager, hvor den unge også er omfattet af fodlænkeordningen, henvises til vidensbog om den indledende sagsbehandling på fodlænkeområdet. [Link til vidensbog om den indledende sagsbehandling på fodlænkeområdet.](#)

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Indledende screening af ungesagerne

Domme sendes af politiet til det kriminalforsorgsområde, hvor den unge har bopæl.

I den indledende screening af ungesagerne er det især vigtigt at være opmærksom på følgende:

- Er den unge på fri fod eller varetægtsfængslet, evt. i surrogat?
- Reststraffens længde.
- Klientens alder – tæt på 18 år?
- Omfattet af §§ 68 eller 69?
- Dømt for sædelighedskriminalitet?

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Er den unge på fri fod eller varetægtsfængslet, evt. i surrogat?

Om klienten er på fri fod eller er varetægtsfængslet, har især betydning i forhold til den tid, der er til at tage stilling til, om og i givet fald hvor klienten skal afsone reststraffen. Hvis klienten er varetægtsfængslet er det derfor vigtigt i første omgang at beregne, hvor lang tid klienten mangler at afsone, jf. afsnittet om reststraffens længde.

Hvis klienten er varetægtsfængslet i surrogat på en sikret institution, vil dette alene fremgå af anmeldelsespapirerne, og ikke af Klientsystemet. Det skyldes, at de sikrede institutioner ikke hører til under kriminalforsorgen. Hvis klienten er varetægtsfængslet i en af kriminalforsorgens institutioner, vil det fremgå af Klientsystemet.

En ung, der er varetægtsfængslet i surrogat efter domsafsigelsen, bevarer sin status som varetægtsarrestant, indtil afsoningen er iværksat. Klienten får først status som afsone, når han/hun enten overføres til en af kriminalforsorgens institutioner eller iværksættelse finder sted på en institution eller lignende på baggrund af en tilladelse til § 78-anbringelse.

Så længe den unge er varetægtsarrestant, er det politiet, der har kompetencen til at tage stilling til eventuel ansøgning om udgang eller lignende.

I praksis tilstræbes det at fremskynde sagsbehandlingen mest muligt, når den unge er varetægtsfængslet. Udover at den unge så hurtigt som muligt bør have en afklaring af, hvor han/hun skal afsone, skyldes det også hensynet til, at den unge kan komme i gang med et udgangsforløb. Som varetægtsarrestant kan den unge alene få adgang til helt enkeltstående udgange, tilladt af politiet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Reststraffens længde

Hvis den unge har udstået en del af straffen under varetægtsfængsling, skal der foretages en beregning af, hvor lang tid der resterer til klienten har afsonet fuld tid, hvis der er tale om en kombinationsstraf. I andre tilfælde skal der foretages en beregning, der viser datoen for 1/2 tid, 2/3 tid og endt straf.

Som nævnt overfor, fremgår oplysninger om de unges ophold i sikret institution ikke af Klientsystemet, men som udgangspunkt af anmeldelsespapirerne. Det kan dog være nødvendigt at indhente oplysninger om opholdstid fra de sikrede institutioner.

Hvis der er tilstrækkelig tid til, at straffen er udstået, eller prøveløsladelse kan ske, iværksættes en undersøgelse af, hvor og hvordan den unge skal afsone straffen.

Hvis straffen derimod er udstået eller ganske tæt derpå, eller er tidspunktet for udståelse af 1/2 af straffen passeret eller der er kort tid dertil, skal det sikres, at klienten bliver løsladt til tiden, eller at der tages stilling til spørgsmålet om løsladelse på prøve. Bemærk, at kriminalforsorgsområdet af egen drift skal overveje om, klienter der var under 18 år på gerningstidspunktet kan løslades på prøve efter straffelovens § 38, stk. 2. Jf. § 11 i ubekendtgørelsen

Link til tjekliste om prøveløsladelse § 38, stk. 2 og vidensbog om prøveløsladelse § 38, stk. 2

Kombinationsdom

Hvis klienten er idømt en kombinationsdom, skal hele den ubetingede del af straffen udstås.

Er den unge på fri fod, og det konstateres, at hele den ubetingede del af straffen er udstået i forbindelse med varetægtsfængslingen, sendes sagen retur til politiet med påtegning om, at straffen anses for udstået med varetægten.

Er den unge varetægtsfængslet efter dom, og det konstateres, at han/hun har ganske kort tid tilbage til, at den ubetingede del af straffen er udstået, er der ikke tilstrækkelig tid til at tage stilling til eventuel § 78-anbringelse. I stedet for udarbejdes en strafberegning, som sendes til politiet og den institution, hvor den unge er surrogatanbragt, med anmodning om, at den unge løslades på en nærmere angivet dato.

Løsladelse på prøve

Hvis det konstateres, at klienten allerede har udstået halvdelen af straffen, dog mindst 2 måneder i forbindelse med varetægtsfængslingen, skal det undersøges, om klienten kan løslades på prøve.

Hvis klienten er på fri fod eller varetægtsfængslet i surrogat vil der være tale om en "teknisk prøveløsladelse". Ved varetægtsfængsling i surrogat forudsætter en teknisk prøveløsladelse at politiet løslader klienten. Det bør gøres umiddelbart inden forkyndelsen af den tekniske prøveløsladelse. Afgørelsen om teknisk prøveløsladelse træffes efter samme regler og retningslinjer, som hvis klienten var indsat.

[Link til tjekliste om prøveløsladelse efter straffelovens § 38, stk. 2, med tilhørende vidensbog](#)

Det forekommer også, at den unge har siddet så længe i varetægt, at 2/3 af straffen er udstået herved. Her skal spørgsmålet om prøveløsladelse efter § 38, stk. 1, vurderes.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klientens alder - tæt på 18 år?

Det er klientens alder på anbringelsestidspunktet, der er afgørende for, om der skal startes en "ungesag", jf. § 78-vejledningens pkt. 11.

Det vil sige, hvis klienten er tæt på at blive 18 år, er det ikke sikkert, at der er tilstrækkelig tid til at få afklaret, om der skal ske § 78-anbringelse, inden han/hun er blevet 18 år.

Det, at klienten bliver 18 år, udelukker dog ikke, at der kan ske § 78-anbringelse, hvis klienten søger om det, og betingelserne er opfyldt. Kriminalforsorgen vil dog ikke påbegynde en ungesag af egen drift.

Det er forskelligt, hvor lang tid det tager at behandle en ungesag. Det anbefales derfor, at den relevante afdeling kontaktes telefonisk for at få afklaret, hvorvidt det vil være relevant at igangsætte en ungesag til trods for, at klienten snart fylder 18 år, eller om den unges dom i stedet skal anmeldes til et fængsel. Afdelingene kan på dette tidspunkt have kendskab til den unge fx via ungesamråd, eller fordi de er blevet kontaktet af den unges kommune.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

§§ 68 eller 69?

Hvis den unge er omfattet af straffelovens §§ 68 eller 69, skal der som udgangspunkt ske en høring af Anstalten ved Herstedvester med henblik på valg af afsoningssted.

I praksis foretages høringen først, hvis det viser sig, at § 78-anbringelse (eller fodlænke) ikke bliver aktuel, og klienten derfor skal anmeldes til fængsel.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Doms for sædelighedskriminalitet

Hvis den unge er dømt for overtrædelse af straffelovens § 210 eller §§ 216-236 skal der ske høring af Anstalten ved Herstedvester, jf. anbringelses- og overførselsbekendtgørelsens § 3. Anstalten skal vurdere, hvorvidt den unge indledningsvis skal anbringes på visitations- og observationsafdelingen i anstalten.

Det forventes, at Anstalten ved Herstedvester fremskynder disse sager mest muligt, særligt hvis de unge er varetægtsfængslede.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Tilbagekaldelse af tilladelse til § 78-anbringelse

Reglerne om tilbagekaldelse af tilladelse til § 78-anbringelse fremgår af straffuldbyrdslovens § 78, stk. 4, § 78 bekendtgørelsens §§ 9-11, § 78-cirkulærets § 9 og § 78-vejledningens kapitel 8.

Tilbagekaldelse kan ske, når

1. Klienten er tilbageført eller overført til fængsel eller arresthus jf. § 78-bekendtgørelsens § 9, stk. 1. Dette kan ske, hvis klienten:
 1. Anmoder om det (dog undtaget visse psykiatriske patienter)
 2. Ikke længere kan være på et anbringessted uden for kriminalforsorgen
 3. Bortvises fra en af kriminalforsorgens pensioner
2. Klienten er tilbageført eller overført til fængsel eller arresthus på grund af vilkårsovertrædelse eller ny kriminalitet før § 78-tilladelse blev givet, jf. straffuldbyrdslovens § 78, stk. 4.
3. Formålet med anbringelsen ikke længere er til stede.

Klienten skal partshøres inden tilbagekaldelse kan ske.

Beslutning om tilbageførsel eller overførsel til fængsel eller arresthus træffes af kriminalforsorgsområdet og kan ske midlertidig i op til 4 uger, hvorefter der skal træffes afgørelse om endelig tilbagekaldelse, medmindre klienten efter en konkret vurdering kan tilbageføres til anbringelsesstedet.

Det bør konkret overvejes, hvorvidt man af hensyn til at minimere eventuel undvigelsesrisiko skal vente med at orientere klienten om tilbageførslen, indtil transporten er klar.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ad 1. Klienten er tilbageført eller overført til fængsel eller arresthus, jf. § 9, stk. 1

[Link til § 78-bekendtgørelsens § 9](#)

Klienten anmoder selv om at blive tilbageført/overført

§ 78-anbringelse forudsætter som altovervejende hovedregel klientens samtykke. Hvis klienter tilbagekalder dette, er der derfor som udgangspunkt ikke længere grundlag for anbringelsen, og tilbageførsel/overførsel må derfor finde sted. Der henvises til afsnittet om samtykke.

Hvis klienten er indlagt på psykiatrisk hospital, skal det overvejes om ophold i en af kriminalforsorgens institutioner vil medføre risiko for genopblussen eller forværring af den tilstand, der i sin tid førte til anbringelsen. I givet fald må andre muligheder overvejes, herunder fortsat § 78-anbringelse uden klientens samtykke.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klienten kan ikke længere være på anbringesstedet uden for kriminalforsorgen

Hvis en klient ikke længere kan være på et anbringelsessted uden for kriminalforsorgen, skal der ske tilbageførelse/overførelse til et fængsel eller arresthus.

Årsagerne til bortvisningen fra anbringelsesstedet kan være mange, herunder at klienten ikke kan tilpasse sig miljøet på stedet, at han/hun ikke er motiveret for den behandling, der finder sted, og at kommunen ikke længere ønsker at betale for opholdet, fx hvis klienten fylder 18 år.

Det er en forudsætning for at tillade § 78-anbringelse, at anbringelsesstedet skal påtage sig den behandling eller pleje, der er formået med opholdet. Hvis denne forudsætning bortfalder, må der som udgangspunkt ske tilbagekaldelse af tilladelsen. Inden der træffes afgørelse om tilbagekaldelse, skal det dog overvejes, om der er grundlag for i stedet at overføre klienten til et andet anbringelsessted. Dette bør navnlig overvejes, hvis klienten er uden skyld i tilbageførelsen, fx fordi klienten ikke kunne tilpasse sig miljøet eller at et betalingstilsagn bortfaldt. I sidstnævnte tilfælde kan der eventuelt ske placering på en af kriminalforsorgens pensioner.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klienten bortvises fra en af kriminalforsorgens pensioner

Hvis klienten er anbragt på en af kriminalforsorgens pensioner og bortvises derfra, vil det medføre, at klienten skal tilbageføres/overføres til fængsel eller arresthus.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ad 2. Vilkårsovertrædelse eller ny kriminalitet, jf. straffuldbyrdslovens § 78, stk. 4. [Link til straffuldbyrdslovens § 78, stk. 4](#)

Hvis en klient overtræder de vilkår, der gælder for § 78-anbringelsen, kan kriminalforsorgsområdet træffe afgørelse om akut eller midlertidig tilbageførelse eller overførelse.

Hvorvidt tilbagekaldelse skal finde sted som følge af overtrædelsen, vil afhænge af flere elementer, herunder vilkårsovertrædelsens karakter, om klienten er i god eller ond tro, om der er tale om gentagelsestilfælde, om klienten er bortvist fra anbringelsesstedet, og hvad vil konsekvenserne være for klienten, hvis opholdet på anbringelsesstedet afbrydes.

I stedet for tilbageførelse kan det overvejes om der skal ske indskærpelse af vilkår, midlertidig overførelse til fængsel, fastsættelse af yderligere vilkår mv.

Det samme gælder, hvis der fremkommer oplysninger om, at klienten har begået ny kriminalitet før tilladelsen blev givet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Ad 3) Formålet med anbringelsen ikke længere er til stede

Det er en forudsætning for § 78-anbringelse, at der er et grundlag for anbringelsen. Hvis dette grundlag bortfalder, må tilbagekaldelse ske.

Dette kan være aktuelt, hvis klienten fx har gennemført og afsluttet den behandling, som var grundlaget for § 78-anbringelsen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kompetence

Kompetencen til at afgøre spørgsmålet om § 78-anbringelse fordeles sig på følgende måde, jf. § 78 bekendtgørelsens § 1 og § 78 vejledningens pkt. 2:

- Klienter, der er på fri fod: Det kriminalforsorgsområde, der skal tage stilling til, hvor straffen skal fuldbyrdes.

Bor eller opholder klienten sig i et andet kriminalforsorgsområde end det område, der skal tage stilling til, hvor straffen skal fuldbyrdes, kan kriminalforsorgsområderne

indbyrdes aftale, at det kriminalforsorgsområde, hvor klienten bor eller opholder sig, træffer afgørelse om anbringelse i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus.

- Klienter, der er indsat til afsoning: Det kriminalforsorgsområde, hvor klienten er anbragt.
- Direktoratet for Kriminalforsorgen har dog kompetencen i følgende tilfælde:
 - Klienten skal udvises af landet efter strafudstøelsen.
 - Klienten har ifølge politidirektøren tilknytning til en rocker- eller bande-gruppering m.v.
 - Der er uenighed mellem anklagemyndigheden og kriminalforsorgsområdet om, hvorvidt anbringelse skal finde sted.
 - Der er uenighed mellem en psykiatrisk afdeling eller hospital og et kriminalforsorgsområde om, hvorvidt anbringelse skal finde sted.
 - Klienten er idømt fængsel på livstid eller forvaring.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Klageadgang

Følgende afgørelser, der er truffet af kriminalforsorgsområdet, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen:

1. Afslag på anbringelse af klienter under 18 år.
2. Tilbagekaldelse af tilladelser til anbringelse af klienter.

Klagefristen er 2 måneder fra klienten har fået afgørelsen meddelt.

Se nærmere i § 78 bekendtgørelsens § 12.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

[Kontakt webmaster](#)

Vil du gerne høre mere om os?

800 61 618 | [Kontakt os](#) | [Om os](#) | [Tilbage](#)

KRIMINAL

Intranettet Klienter Klientsagsbehandling Frigang straks - tjekliste Find beløgs

Kommunikation Klienter Medarbejdere Økonomi og Indkøb Organisation

Frigang straks - tjekliste

Kc

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Indholdsfortegnelse

Relevante regler og vejledninger mv.

Sager om "frigang straks" er altid dispensationssager

Overordnede betingelser for frigang til uddannelse

Praksis for frigang straks fra afsoningens iværksættelse

Forhold der kan tale for frigang straks fra afsoningens iværksættelse

Forhold der kan tale imod frigang straks fra afsoningens iværksættelse

Praksis for frigang til egen virksomhed straks fra afsoningens iværksættelse

Forhold der kan tale for frigang straks fra afsoningens iværksættelse til egen virksomhed

Forhold der kan tale imod frigang straks fra afsoningens iværksættelse til egen virksomhed

Relevant dokumentation

Relevante fakta til brug for afgørelse om frigang

Relevante forhold i øvrigt

Skal der politihøres

Hvem skal underrettes og orienteres mv.

Kompetence

Klage

Relevante regler og vejledninger mv.:

- Straffuldbyrdelsesloven kapitel 9
- Udgangsbekendtgørelsens § 10, §§ 36-37, §§ 44-45 og § 49
- Udgangsvejledningens kapitel 17

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Sager om "frigang straks" er altid dispensationssager:

Når der meddeles tilladelse til udgang (frigang) straks fra afsoningens iværksættelse, vil der være tale om en dispensation fra de tidsmæssige betingelser for udgang.

Det betyder, at der skal foreligge nogle oplysninger i sagen, der kan begrunde en fravigelse af de almindelige tidsmæssige betingelser for udgang.

Inden for tilladelser til "frigang straks" hører tilfælde, der bliver meddelt i perioden fra straks fra afsoningens påbegyndelse og op til 30 dages indsættelse.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

Overordnede betingelser for frigang til uddannelse:

1. Frigangen skal være formålstjenlig
2. Der må ikke være misbrugsrisiko
3. Hensynet til retshåndhævelsen må ikke tale imod frigang

Der henvises til det anførte nedenfor om beskrivelse af praksis på området.

[Til toppen af siden](#)

[Tilbage til oversigten over tjeklister](#)

En

Kli

He

721

Send

Praksis for frigang straks fra afsoningens iværksættelse:

Efter praksis gives der navnlig tilladelse til udgang i form af frigang straks fra strafudstøtelsens iværksættelse, hvis den dømte er ung og vil miste muligheden for at gennemføre en igangværende uddannelse og/eller et læreforhold.

Der skal altid foretages en helt konkret vurdering i hver enkelt sag, hvor alle relevante fakta skal afvejes overfor hinanden. Der kan således også forekomme tilfælde, hvor klienten ikke er helt ung (f.eks. 28 år) og vil miste et almindeligt arbejde, men hvor der er nogle helt særlige omstændigheder, der gør, at der også i et sådant tilfælde bør meddeles tilladelse til frigang straks fra afsoningens påbegyndelse.

I det følgende ses en række forhold, som ofte indgår og taler henholdsvis for og imod en tilladelse:

Forhold der kan tale for frigang straks fra afsoningens iværksættelse:

- Klienten er i alderen op til 25 år med meget vægt jo yngre klienten er
- Klienten er i gang med uddannelsen/læreforholdet
- Tilladelse til frigang er nødvendig for at opretholde muligheden for at gennemføre uddannelsen/læreforholdet
- Klienten har været varetægtsfængslet i en periode
- Opretholdelse af uddannelsen mv. nu og her må anses for at være en stabiliserende faktor
- Kriminaliteten er begået forud for uddannelsen/læreforholdets etablering
- Klienten er meget motiveret, og der er risiko for, at denne motivation daler/forsvinder, hvis der meddeles afslag med risiko for, at uddannelsesplanerne helt opgives
- Klienten har ikke erhvervsgivende uddannelse eller lignende i forvejen
- Klienten har endelig fået en praktikplads

Forhold der kan tale imod frigang straks fra afsoningens iværksættelse:

- Klienten er dømt for alvorlig personfarlig kriminalitet (f.eks. vold i form af spark i ansigtet)
- Retshåndhævelsen i øvrigt taler imod (f.eks. ligger uddannelsesstedet tæt på det sted, hvor kriminaliteten er begået, eller sagen/den dømte er særlig kendt i offentligheden)
- Klienten kan udstå 30 dage af straffen, inden frigang opstartes
- Der er tale om en længere straf (et år og derover)
- Klienten er straffet flere gange tidligere for lignende kriminalitet
- Klienten var i gang med uddannelsen, da aktuelle kriminalitet og evt. tidligere kriminalitet blev begået - dvs. uddannelsen afholder ikke den pgl. fra at begå kriminalitet
- Klienten har begået ny kriminalitet, mens han/hun var i gang med uddannelsen
- Klienten har verserende sager, som forventes afsluttet med en længere straf
- Klienten har under tidligere indsættelse haft tilladelse til frigang uden stabiliserende effekt
- Klienten har anden uddannelse indenfor et fag, hvor han kan få beskæftigelse
- Misbrug
- Røcker-/banderelateret

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Praksis for frigang til egen virksomhed straks fra afsoningens iværksættelse:

Der gives som udgangspunkt kun helt undtagelsesvist frigang til egen virksomhed straks fra afsoningens påbegyndelse.

For så vidt angår definitionen af "egen virksomhed" henvises til det anførte herom i hvidbog om frigang til beskæftigelse i egen virksomhed. [LINK](#) til definition af "egen virksomhed" i vidensbog om frigang til beskæftigelse i egen virksomhed

Forhold der kan tale for frigang straks fra afsoningens iværksættelse til egen virksomhed:

- Klientens virksomhed må lukke, hvis der gives afslag. Klienten samt familie og evt. ansatte vil miste deres forsørgelsesgrundlag, og der er ikke andre, der kan træde til
- Kriminaliteten har ingen sammenhæng med virksomheden
- Klienten kan ikke få anden beskæftigelse pga. høj alder eller specialisering
- Klientens fysiske tilstedeværelse er påkrævet, så selvforstået arbejde kan ikke løse problemet

- Formålet kan ikke opnås med en kortere tilladelse til udsættelse
- Formålet kan opnås ved at give tilladelse til frigang f.eks. et par timer/dage om ugen

Forhold der kan tale imod frigang straks fra afsoningens iværksættelse til egen virksomhed:

- Kriminaliteten har sammenhæng med klientens virksomhed
- Klienten er dømt for alvorlig personfarlig kriminalitet (f.eks. vold i form af spark i ansigtet)
- Retsåndhævelsen i øvrigt taler imod (f.eks. ligger virksomheden tæt på det sted, hvor kriminaliteten er begået, eller sagen/den dømte er særlig kendt i offentligheden)
- Det er muligt at få andre til at træde til
- Formålet kan opnås ved tilladelse til selvforskaffet arbejde
- Formålet kan opnås ved en kortere tilladelse til udsættelse
- Klienten har tidligere fået tilladelse til udsættelse for at indrette sig på sin afsoning
- Klienten har i øvrigt haft lang tid til at indrette sig på sin afsoning
- Klienten har verserende sager, der peger i retning af, at klienten stadig er ude i kriminalitet

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevant dokumentation:

- Domsudskrift
- Udtalelse fra uddannelsesstedet
- Udtalelse fra lærepladsen
- Udtalelse fra arbejdsgiver
- Evt. udskrift af handleplan(er)
- Evt. personundersøgelse
- Evt. egnethedsvurdering ifm. tidligere afsoning under intensiv overvågning og kontrol (lodlænke)
- Evt. udtalelse fra KIF
- Evt. oplysninger fra tidligere afsoninger
- Høring af politi og SKAT, hvis indsatte er dømt for alvorlig økonomisk kriminalitet og i forbindelse med frigangen skal have tilladelse til computer med eller uden internet på fængslet, eller hvis politi eller SKAT i den enkelte sag har anmodet herom
- Udtalelse fra bank eller revisor hvis frigang til egen virksomhed
- Udskrift fra selskabsregisteret hvis frigang til egen virksomhed
- Dokumentation for evt. andre relevante fakta

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante fakta til brug for afgørelse om frigang

- Hvor lang er dommen
- Den pågældendes alder
- Hvornår er uddannelsen/læreforholdet el. beskæftigelsen påbegyndt
 - Før/efter gernings tidspunktet
 - Efter dom
 - Efter tilsigelse
- Hvornår er uddannelsen slut
- Hvad er konsekvensen af en afsoning nu
 - Hvornår starter uddannelsen næste gang
 - Skal man starte forfra på uddannelsen - hvor meget "tabes" - er optagelse på ny mulig/garanteret
 - Hvis læreforholdet bortfalder, er der så mulighed for skolepraktik
- Evner den pågældende uddannelsen - mødeaktivitet/aflevering af opgaver mv.
- Den pågældendes motivation, herunder om fortsat motivation hvis f.eks. starte på uddannelsen på ny
- Hvor let er det at få arbejde med den uddannelse når plettet straffeattest
- Tidligere uddannelse, beskæftigelse mv. - og kan den bruges nu
- Evt. oplysninger om misbrug
- Evt. oplysninger om gæld
- Kan uddannelsen afvikles som selvstudie fra fængslet
- Den pågældendes personlige og sociale forhold
- Kriminalitetens art
- Hvad er baggrunden for kriminaliteten
- Har den pågældende været varetægtsfængslet under sagen
- Hvornår er kriminaliteten begået
- Hvor er kriminaliteten begået
- Tidligere kriminalitet
- Hvordan er en evt. tidligere afsoning forløbet
 - Disciplinære forhold
 - Udgangs misbrug
- Oplysninger om verserende sager
- Andre oplysninger til belysning af formålstjenlighed, misbrugsrisiko og retshåndhævelsessensyn

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Relevante forhold i øvrigt:

- Kan den pågældende evt. undværes i 2-4 uger, således at afsoningen kan påbegyndes for en kortere periode
- Kan formålet opnås ved en tilladelse til udsættelse (se dog på kriminalitetens art) [LINK til side 5 i videnbog om udsættelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf](#)
- Kontaktpersonordning - der skal være en kontaktperson på uddannelsesstedet/lærepladsen, der fører kontrol med klienten
- Kontrol foretages af kriminalforsøgsområdet, hvis der er tale om frigang til egen virksomhed, da klienten ikke kan kontrolleres af egne indsatte
- Skal der som forudsætning for tilladelsen fastsættes betingelser, f.eks. aflægelse af en ren urinprøve ved indsættelsen
- Skal frigangen afvikes på nogle vilkår, f.eks. på de samme vilkår, som udgang i øvrigt skal afvikles på, når han opfylder de tidsmæssige betingelser herfor

OBS! Husk at der samtidig med en afgørelse om tilladelse til at afvikle frigang skal træffes afgørelse om, at den indsatte skal betale for opholdet i institutionen.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Skal der politihøres:

Der skal som hovedregel ikke politihøres, idet der er tale om dømt, som har været på fri fod mellem dom og indsættelse i institutionen.

OBS!! Hvis det helt undtagelsesvist overvejes at give tilladelse til frigang straks til en klient med tilknytning til en rocker- eller bandegruppering mv., så skal der politihøres.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Hvem skal underrettes og orienteres mv.:

- Den institution hvor den pågældende er anmeldt til
- Evt. tilsynsmyndigheden

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Kompetence:

Det er kriminalforsøgsområdet, der har kompetencen til at træffe afgørelse om frigang straks fra afsoningens iværksættelse.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

Klage:

Kriminalforsøgsrådets afslag på frigang straks fra afsoningens iværksættelse kan ikke påklages til direktoratet.

Til toppen af siden

Tilbage til oversigten over tjeklister

→ [kontakt webmaster](#)

